

UCHWAŁA NR XXX/231/2017
RADY GMINY W NOWYM ŻMIGRODZIE

z dnia 29 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn.zm)

Rada Gminy w Nowym Żmigrodzie uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Żmigród.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Piotr Suski

Załącznik nr 1 do uchwały nr XXX/231/2017
Rady Gminy Nowy Żmigród
z dnia 29 marca 2017r.

Lokalny Program
Rewitalizacji
Gminy Nowy Żmigród
na lata 2017-2023

Nowy Żmigród – Cieszyn, 2017 r.

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

www.deltapartner.org.pl

Zespół redakcyjny:

Gabriela Mikrut, Bartosz Tyrna, Dawid Zieliński

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017 - 2023
zostało zrealizowane przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Spis treści

Wprowadzenie.....	5
1. Podstawa prawna.....	6
2. Zgodność dokumentu.....	7
2.1 Spójność dokumentu w skali makro.....	7
2.2 Opis powiązań LPR z dokumentami strategicznymi gminy.....	8
3. Diagnoza obszarów zdegradowanych.....	10
3.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego.....	10
3.1.1 Wyróżnione obszary.....	10
3.1.2 Dobór kryteriów delimitacji obszarów zdegradowanych.....	11
3.2 Sfera społeczna.....	12
3.3 Sfera gospodarcza.....	20
3.4 Sfera techniczna.....	23
3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	25
3.6 Sfera środowiskowa.....	29
3.7 Podsumowanie.....	31
4. Wyniki badań ankietowych dotyczących problemów gminy.....	36
4.1 Informacje o respondentach.....	36
4.2 Podsumowanie wyników badań ankietowych.....	40
5. Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji gminy Nowy Żmigród.....	48
5.1 Podobszar sołectwo Nowy Żmigród.....	51
5.1.1 Sfera społeczna.....	51
5.1.2 Sfera gospodarcza.....	52
5.1.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna.....	52
5.1.4 Sfera techniczna.....	52
5.1.5 Sfera środowiskowa.....	53
5.2 Podobszar sołectwo Kąty.....	55
5.2.1 Sfera społeczna.....	55
5.2.2 Sfera gospodarcza.....	56
5.2.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna.....	56
5.2.4 Sfera techniczna.....	56
5.2.5 Sfera środowiskowa.....	56
5.3 Podsumowanie diagnozy dla obszaru rewitalizacji.....	58
5.3.1 Analiza SWOT.....	58
5.3.2 Analiza potencjałów.....	59
5.3.3 Obszar rewitalizacji na tle województwa.....	60
6. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	62
7. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań.....	64
7.1 Cele rewitalizacji oraz kierunki działań.....	64
7.2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	67
7.2.1 Opis projektów rewitalizacji.....	68
7.3 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	75
8. Komplementarność działań rewitalizacyjnych.....	76
8.1 Komplementarność przestrzenna.....	76

8.2 Komplementarność problemowa	76
8.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	77
8.4 Komplementarność międzyokresowa	78
8.5 Komplementarność źródeł finansowania.....	78
8.6 Podsumowanie komplementarności i powiązanie projektów	78
9. Ramy finansowe lokalnego programu rewitalizacji	81
10. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	83
11. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja	86
11.1 System wdrażania i monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji	86
11.2 Opis struktury zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji	86
11.3 Procedura prowadzenia monitoringu i ewaluacji oraz weryfikacji i oceny postępów realizacji Programu.....	87
11.4 Wskaźniki realizacji.....	88
11.5 Ewaluacja ex post – Ewaluacja po zakończeniu realizacji Lokalnego Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród	89
11.6 Uspołecznienie monitoringu, ewaluacji oraz wdrażania aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji....	89
12. Spis grafik, tabel i wykresów	91

Wprowadzenie

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 stanowi kluczowy element gminnej polityki rewitalizacji w perspektywie do roku 2023.

Zgodnie z definicją rewitalizacji przyjętą na potrzeby programów operacyjnych na lata 2014-2020, za rewitalizację uważa się proces przemian służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, którego realizacja odbywa się poprzez przedsięwzięcia kompleksowe i zintegrowane, uwzględniające istotne aspekty w sferach społecznej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej, gospodarczej i środowiskowej. Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, skoncentrowanym terytorialnie, inicjowanym i sterowanym przez Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), prowadzonym w ścisłej współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz.

Ze względu na różnorodność aspektów i interesów wszystkich uczestników procesu rewitalizacji konieczne jest stworzenie instrumentu, który pozwoli na prowadzenie procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z celami interesariuszy tego procesu. Takim instrumentem będzie Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023.

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023 adresowany jest dla dwóch wyznaczonych obszarów wsparcia – sołectwa Nowy Żmigród i sołectwa Kąty.

1. Podstawa prawna

Gmina Nowy Żmigród w okresie programowania środków europejskich 2007-2013 prowadziła tzw. rewitalizację nieświadomą, realizowaną na podstawie innych dokumentów strategicznych i nie posiadała kompleksowego programu rewitalizacji. W związku z nowym podejściem do rewitalizacji w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020, Gmina Nowy Żmigród przystąpiła do sporządzenia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023”.

Korzystając z Art. 52. 1. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, samorząd Gminy Nowy Żmigród skorzystał z zapisu wskazującego, że „do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. W takim przypadku wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, Strefy, a także uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji nie jest dopuszczalne”.

W związku z przedstawionymi uwarunkowaniami prawnymi przedmiotowy dokument został opracowany na podstawie:

- Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z 3 lipca 2015 r. wydanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju,
- Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (Załącznik do Uchwały nr 194/3956/16 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 12 lipca 2016 r.),
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 poz. 446).

2. Zgodność dokumentu

W niniejszym rozdziale przedstawiony został zakres zgodności przedmiotowego opracowania z dokumentami strategicznymi – europejskimi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi.

2.1 Spójność dokumentu w skali makro

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród jest zgodny ze strategicznym dokumentem Komisji Europejskiej – „Europa 2020”. Na poziomie krajowym opracowanie wpisuje się w wytyczne następujących dokumentów:

- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.

Na poziomie regionalnym stwierdza się zgodność Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród z poniższymi opracowaniami:

- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030.

Ponadto prezentowany dokument jest zgodny ze Strategią Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2016-2020.

2.2 Opis powiązań LPR z dokumentami strategicznymi gminy

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród jest wyrazem potrzeb społeczności lokalnej i samorządu Gminy Nowy Żmigród. Przedmiotowe opracowanie zostało poddane analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami lokalnymi. Zakres pogłębionej analizy celowo ograniczono do poziomu lokalnego, ponieważ proces rewitalizacji ma właśnie taki charakter. Powinien on kreować rozwój na poziomie poszczególnych jednostek samorządu gminnego i następnie pośrednio realizować cele i założenia programów na poziomie regionalnym i ponadregionalnym. Przedstawione powiązania dokumentów lokalnych zostały ułożone według gradacji – od najistotniejszych z punktu widzenia planowania i realizowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W pierwszej kolejności scharakteryzowano powiązania z kluczowym dokumentem gminnym tj. Strategią Rozwoju Gminy Nowy Żmigród na lata 2014-2020 (przyjętej Uchwałą Rady Gminy w Nowym Żmigrodzie Nr XLVIII/311/2014 z dnia 29 września 2014 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Nowy Żmigród na lata 2014 – 2020”).

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Żmigród na lata 2014–2020 zawiera cztery cele strategiczne, które są spójne z proponowanymi działaniami rewitalizacyjnymi. Prezentowane w dalszej części Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród działania, są w pełni zgodne z misją i wizją zawartą w Strategii oraz następującymi szczegółowymi celami strategicznymi i przypisanymi im celami operacyjnymi.

Misją gminy jest: kreowanie warunków rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz rozwoju turystyki przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, co z kolei przekładać się będzie na poprawę jakości życia jej mieszkańców.

Wizja gminy to: Gmina Nowy Żmigród – gmina przyjazna dla mieszkańców, otwarta na rozwój i współpracę oraz zapewniająca atrakcyjne warunki życia

CEL STRATEGICZNY 1: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności lokalnej gospodarki

CEL OPERACYJNY 1: Kreowanie przyjaznego klimatu dla rozwoju nowoczesnej przedsiębiorczości i wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

CEL OPERACYJNY 2: Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej oraz wielofunkcyjnego rozwoju wsi.

CEL OPERACYJNY 3: Gospodarcze wykorzystanie potencjału przyrodniczego – rozwój bazy turystyczno rekreacyjnej

CEL STRATEGICZNY 2: Poprawa i rozwój stanu infrastruktury technicznej na terenie gminy

CEL OPERACYJNY 1: Poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej

CEL STRATEGICZNY 3: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego.

CEL OPERACYJNY 1: Wzmacniania systemu edukacyjnego na terenie gminy.

CEL OPERACYJNY 2: Zwiększenie dostępu do sportu i kultury jako sposobu spędzania wolnego czasu

CEL OPERACYJNY 3: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu, biedzie i zjawiskom patologicznym.

CEL OPERACYJNY 4: Wysoki poziom usług zdrowotnych

CEL STRATEGICZNY 4: Wysoka jakość i ochrona środowiska przyrodniczego na terenie gminy

CEL OPERACYJNY 1: Zachowanie wysokich walorów przyrodniczo – krajobrazowych gminy

Uzasadnienie: Analiza komplementarności ze Strategią Rozwoju Gminy Nowy Żmigród na lata 2014-2020 przeprowadzoną na poziomie misji, wizji oraz celów strategicznych. LPR jest dokumentem w pełni wynikającym z zapisów Strategii i realizuje znaczącą liczbę celów operacyjnych, jak i szczegółowych zadań wskazanych w dokumencie. Podkreślić tu należy, przede wszystkim następujące aspekty:

1. Działania rewitalizacyjne włączają się w zakres przedsięwzięć odnoszących się do podnoszenia wiedzy i umiejętności mieszkańców, poszerzania oferty edukacyjnej dla zróżnicowanych grup odbiorców oraz przyczyniają się do promocji nauczania przez całe życie.
2. Dążą do zapewnienia poprawy jakości usług publicznych, dostosowania do aktualnych wymogów przestrzeni publicznych wraz z ofertą oświatową, rekreacyjną oraz profilaktyką zdrowotną.
3. Przewidywane działania zakładają dążenie do rozwoju usług czasu przemysłu wolnego oraz poszerzania działań mających na celu promocję lokalnych tradycji, kultury i historii.

3. Diagnoza obszarów zdegradowanych

3.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

3.1.1 Wyróżnione obszary

W ramach prowadzonych prac zdecydowano się na wyróżnienie w Gminie Nowy Żmigród 18 jednostek statystycznych. Dla skutecznego przeprowadzenia tego procesu wykorzystano podział gminy na sołectwa. W następnym tabeli wymieniono wyróżnione jednostki statystyczne, mapa natomiast przedstawia ich rozmieszczenie przestrzenne. Poza wyróżnionymi jednostkami należy zwrócić uwagę na dwa fakty. Pierwszy z nich odnosi się do obrębu geodezyjnego Hałbów, który stanowi teren niezamieszkały (obszar opodal przystanku PKS Hałbów (pomiędzy Kątami a Krempną), na południe od Nowego Żmigrodu w pobliżu przełęczy). Teren ten został włączony w zakres obszaru Desznica. Drugie istotne założenie metodologiczne polega na tym, że sołectwo Nienaszów obejmuje dane dla miejscowości Sośniny (w ten sposób są agregowane dane w gminie). Tym samym poniższa tabela przedstawia wszystkie jednostki podlegające analizie porównawczej.

Tabela 1 Wyróżnione jednostki statystyczne

L.p.	Liczba ludności w 2015	Liczba mieszkańców	Udział %	Powierzchnia	Udział %
1.	Brzezowa	375	3,99%	693	7,15%
2.	Desznica	323	3,44%	567	5,85%
3.	Gorzyce	520	5,54%	396	4,09%
4.	Grabianina	153	1,63%	134	1,38%
5.	Jaworze	87	0,93%	492	5,08%
6.	Kąty	1035	11,02%	1254	12,94%
7.	Łężyny	918	9,78%	670	6,92%
8.	Łysa góra	672	7,16%	972	10,03%
9.	Makowiska	441	4,70%	557	5,75%
10.	Mytarka	302	3,22%	202	2,08%
11.	Mytarz	425	4,53%	438	4,52%
12.	Nowy Żmigród	1361	14,49%	1016	10,49%
13.	Nienaszów	1119	11,92%	826	8,53%
14.	Sadki	234	2,49%	302	3,12%
15.	Siedliska Żmigrodzkie	272	2,90%	281	2,90%
16.	Skalnik	305	3,25%	302	3,12%
17.	Stary Żmigród	440	4,69%	564	5,82%
18.	Toki	408	4,35%	345	3,56%
	łącznie	9390	100,00%	9689	100,00%

Źródło: opracowanie własne

3.1.2 Dobór kryteriów delimitacji obszarów zdegradowanych

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych obszarów konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w nim zjawiska społeczne i demograficzne, jak również środowiskowe, przestrzenne i techniczne konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę na każdym ze wskazanych w ustawie o rewitalizacji poziomach. Skorzystano z 17 wskaźników spośród, których 8 ma charakter społeczny – odnoszący się bezpośrednio do tej sfery. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Kategoria	Zmienna
Sfera społeczna	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania
	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania
	Mediana wieku
	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania
	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania
	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania
	Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania
Sfera gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - obszar wiejski
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski
Sfera techniczna	Poziom degradacji technicznej
	Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu
	Jakość przestrzeni publicznej
	Dostęp do usług publicznych
Sfera środowiskowa	Poziom hałasu
	Jakość powietrza

Źródło: opracowanie własne

Dane opisujące powyższe wskaźniki pochodzą z statystyki publicznej, danych Urzędu Gminy oraz badań społecznych i eksperckich prowadzonych przez opracowujących LPR. Na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego dokonano analizy przestrzennej, zaprezentowanej na kartogramach, które adekwatnie skomentowano. Jednocześnie wszystkie dane poddano kategoryzacji, która ostatecznie

pozwołała na zbudowanie syntetycznego wskaźnika stopnia degradacji poszczególnych porównywanych jednostek.

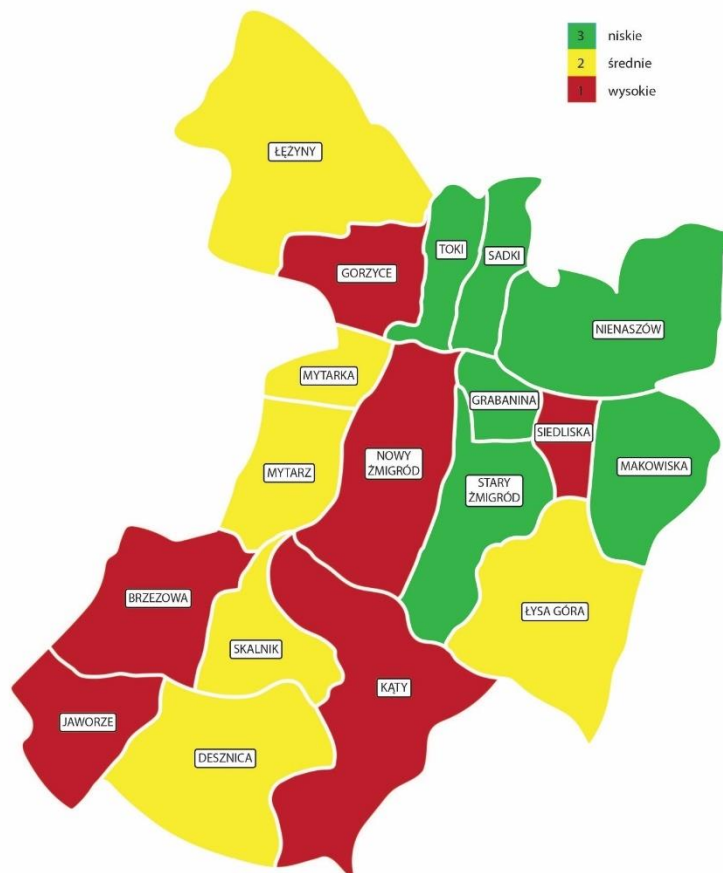
3.2 Sfera społeczna

Sfera społeczna jako podstawowa i kluczowa z punktu widzenia rewitalizacji została opisana możliwie szeroką liczbą wskaźników. Wśród nich znajduje się m.in.: saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania, ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania, mediana wieku, przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania, liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem, udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania, liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania oraz liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania.

Na potrzeby delimitacji i wyznaczenia obszaru zdegradowanego zdecydowano się na porównywanie poszczególnych zmiennych w odniesieniu do wyróżnionych jednostek porównawczych. Celem zbudowania przejrzystej syntezy prac diagnostycznych zmienne poddano kategoryzacji i zaprezentowano na kartogramach ilustrujących zmienność zjawisk na terenie całej gminy.

Wskaźnik odnoszący się do salda migracji świadczy o atrakcyjności osiedleńczej obszaru, ponieważ w przeciwieństwie do wskaźnika wojewódzkiego (-0,11) posiada on wartość dodatnią wynoszącą 0,72. Najkorzystniejsza sytuacja (wartości powyżej średniej gminnej) została odnotowana w następujących częściach gminy: Grabanina (1,32), Makowiska (1,13), Nienaszów (1,25), Sadki (1,28), Stary Żmigród (1,13) oraz Toki (1,70). Natomiast najgorsza sytuacja związana z migracjami została odnotowana w Brzezowie, Gorzycach, Jaworze, Kątach, Nowym Żmigrodzie i Siedliskach Żmigrodzkich, gdzie wartość wskaźnika wahała się w przedziale od 0,39 (Kąty) do -0,74 (Siedliska Żmigrodzkie). Negatywne wskaźniki wskazują na zagrożenia związane z zagrożeniem depopulacją.

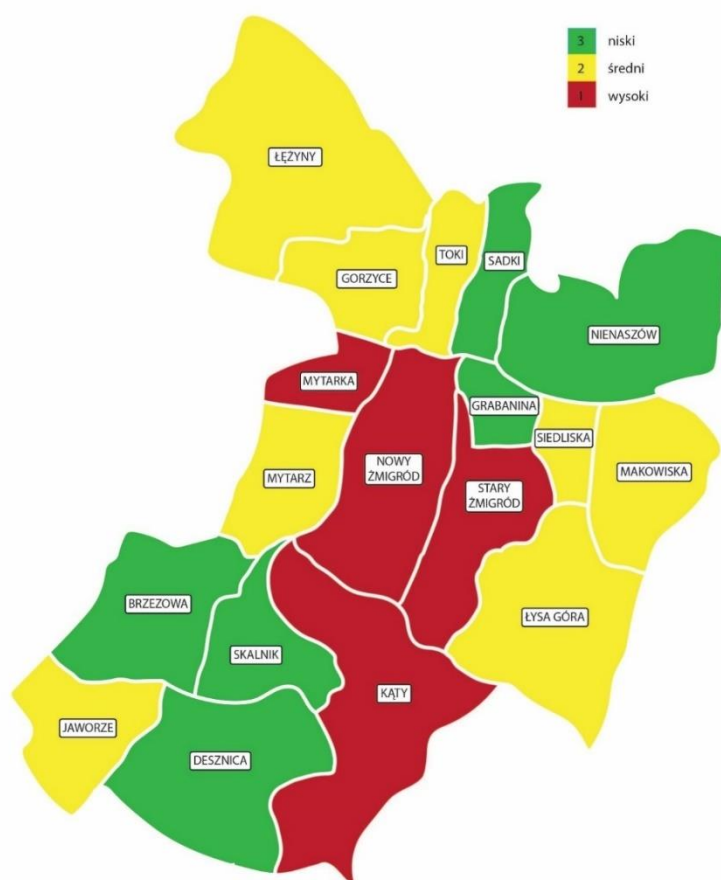
Grafika 1 Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

Kolejną zmienną poddaną analizie jest wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania, który w przypadku całej gminy wynosi 28,3%. Wskazuje on na obciążenie demograficzne. Najkorzystniejsza sytuacja omawianego zagadnienia została odnotowana w następujących sołectwach Brzezowa, Desznica, Grabanina, Nienaszów, Sadki i Skalnik (wartość wskaźnika od 27,1% do 17,9%). Natomiast najgorsza sytuacja związana z wysokim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym (negatywnym z punktu widzenia potencjału ekonomicznego) została zidentyfikowana w Mytarce (37,7%), Starym Żmigrodzie (37,9%) oraz najbardziej ludnych wsiach w gminie: Nowym Żmigrodzie (34,1%) i Kątach (38,4%). Skutkiem dużego obciążenia demograficznego wskazanych gmin jest konieczność zmiany polityk publicznych i dostosowanie ich do potrzeb ludności, szczególnie z punktu widzenia usług publicznych.

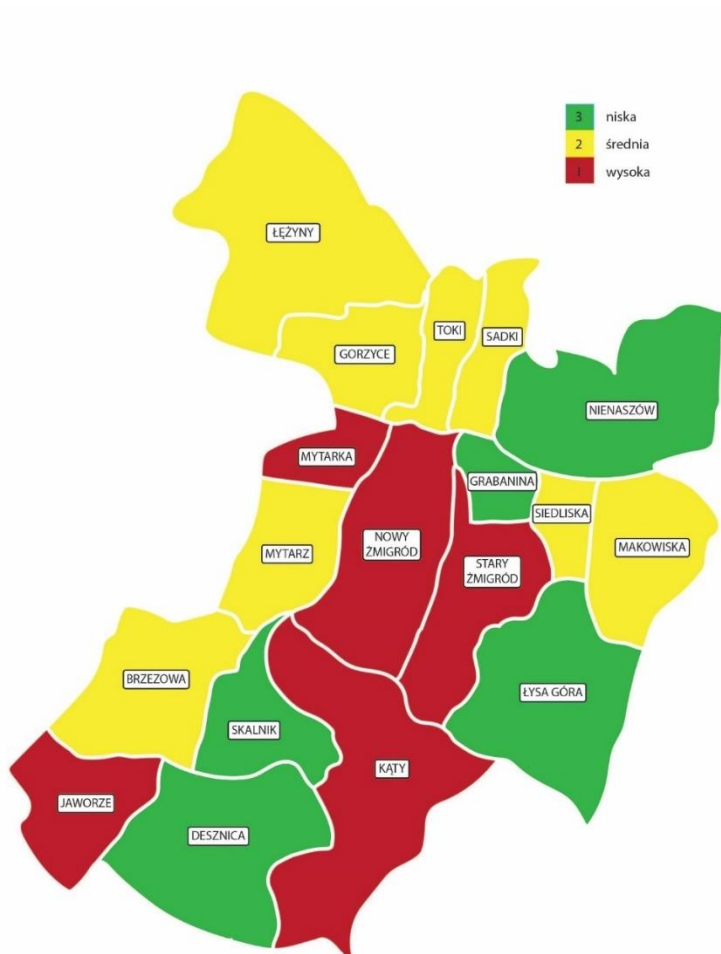
Grafika 2 Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

Kolejną omawianą zmienną o demograficznym charakterze to mediana wieku, jest ona miarą określającą liczbę lat, której nie osiągnęła połowa roczników badanego społeczeństwa, a która została przekroczona przez drugą połowę. Wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi 37 lat i jest o 1 rok niższa od średniej dla województwa podkarpackiego. Wyższą medianą charakteryzuje się Jaworze, Kąty, Mytarka, Nowy Żmigród oraz Stary Żmigród (mediana powyżej 39 lat). Potwierdza to starzenie się społeczeństwa oraz niedostateczny poziom przyrostu naturalnego. Podstawową konsekwencją problemów demograficznych jest konieczność poprawy atrakcyjności osiedleńczej oraz dostosowania usług publicznych do zmieniających się okoliczności. Niższa od średniej mediana została odnotowana w Desznicy, Grabaninie, Łysej Górze, Nienaszowie i Skalniku.

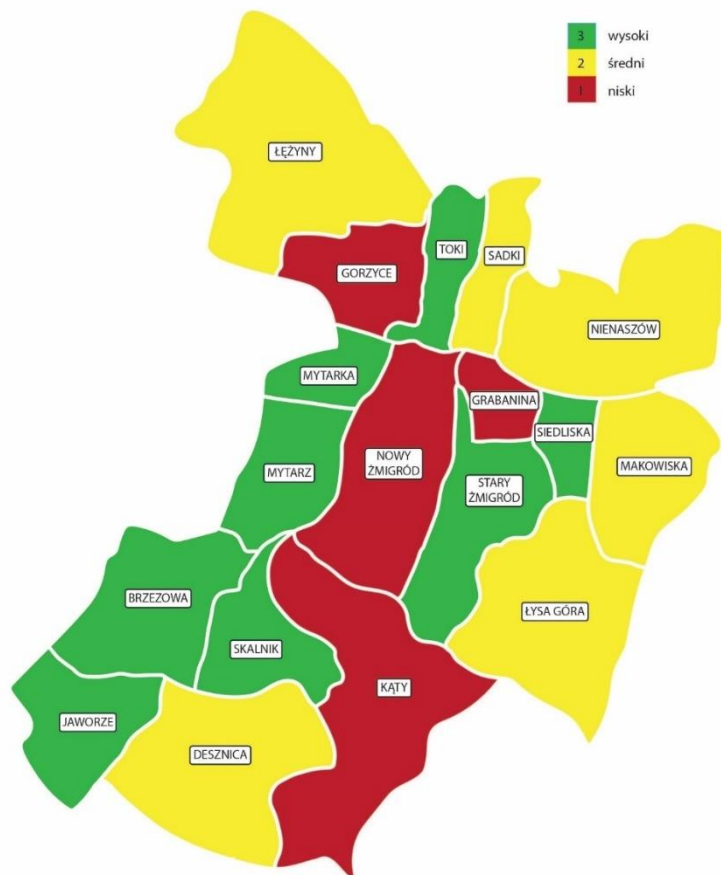
Grafika 3 Mediana wieku

Źródło: opracowanie własne

Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania to zmienna kluczowa w kontekście analizy uwarunkowań społecznych i demograficznych. Zilustrowana na mapie zmienna to w istocie różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Kluczowy aspekt odnosi się do emigracji osób młodych co w konsekwencji wpływa na relatywnie niską liczbę urodzin. Przyrost naturalny niższy od średniego w gminie (-0,04) odnosi się do Gorzyc, Grabaniny, Kątów oraz Nowego Żmigrodu (wartości od -0,39 do -0,77). Lepsza od przeciętnej gminnej sytuacja odnotowywana jest w następujących sołectwach: Siedliska Żmigrodzkie, Skalnik, Stary Żmigród, Toki, Mytarka, Mytarz, Jaworze i Brzezowa, w których wartość wskaźnika kształtowała się dodatnio. Niekorzystny przyrost naturalny w połączeniu z niedostatecznym saldem migracji może skutkować depopulacją i radykalnym wyludnieniem się części gminy.

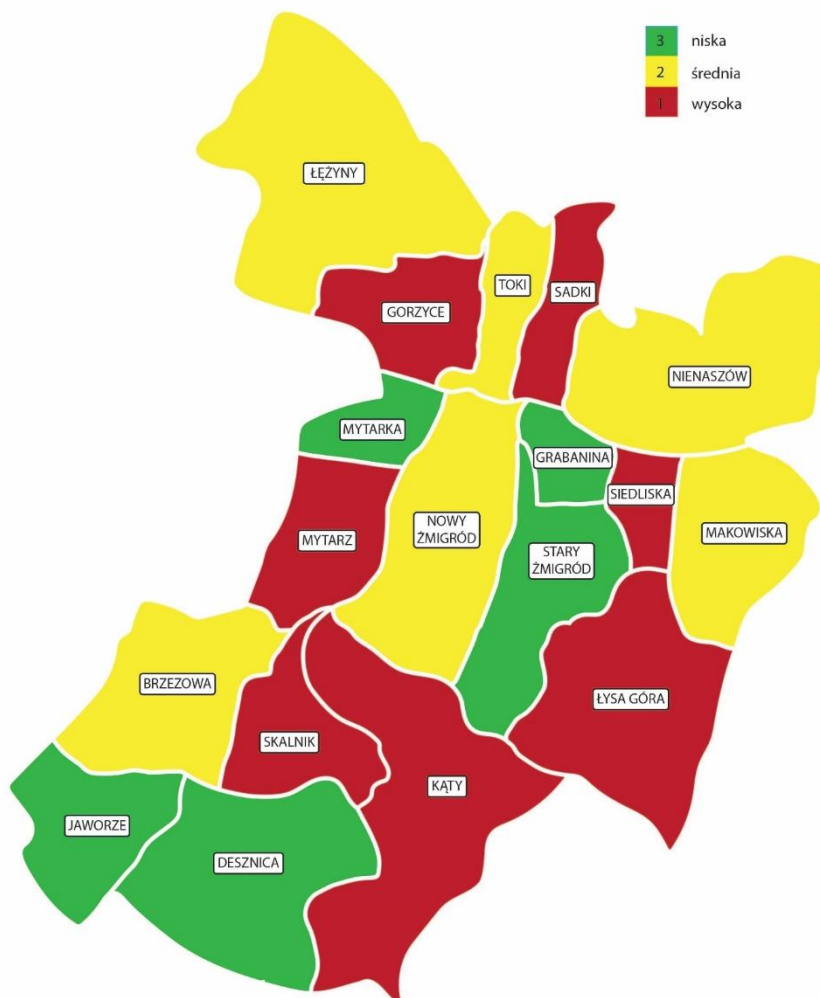
Grafika 4 Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

W ramach sfery społecznej poza czynnikami odwołującymi się do demografii i struktury społecznej poddano analizie kwestie bezrobocia. Wskaźnik liczby długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem to podstawowy czynnik wskazujący na sytuację na rynku pracy. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na kluczową rolę bezrobocia w powszechnych odczuciach mieszkańców. W Desznicy, Grabaninie, Jaworzu, Mytarce i Starym Żmigrodzie kwestia bezrobocia jest korzystniejsza w porównaniu do średniej dla gminy (63,4%). Istotny kryzys natomiast zidentyfikowano w Gorzycach, Mytarce, Kątach, Sadkach, Siedliskach Żmigrodzkich i Skalniku (wartość wskaźnika powyżej 70%). Bezrobocie szczególnie w kontekście jego długotrwałego charakteru wymaga sięgnięcia po metody związane z ekonomią społeczną. Jednocześnie odnotowywana niska jakość miejsc pracy powinna skłaniać to promocji przedsiębiorczości oraz formy samozatrudnienia.

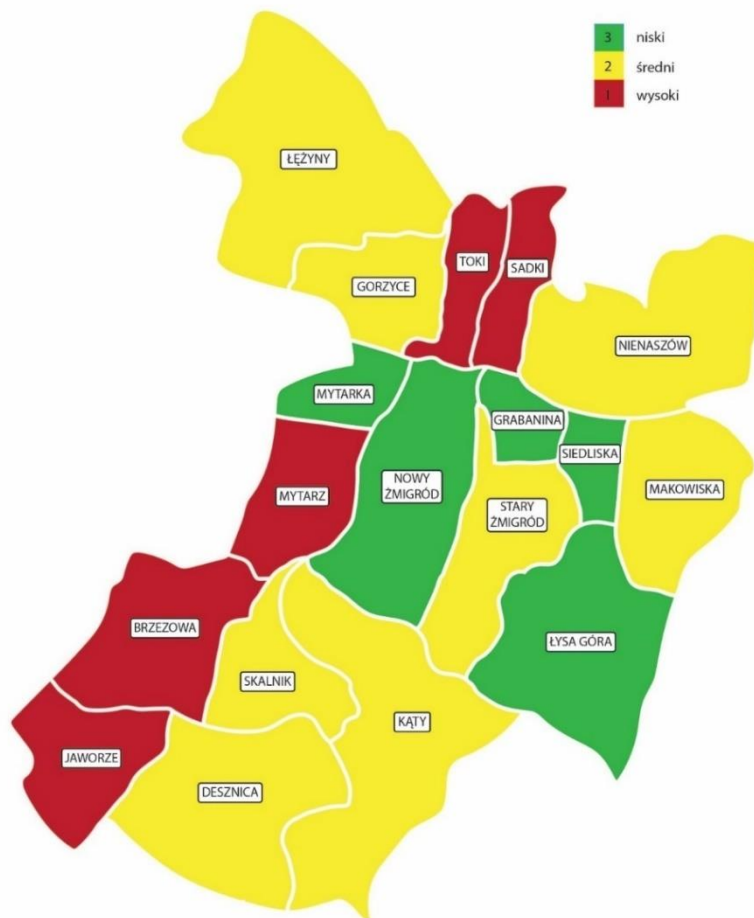
Grafika 5 Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem

Źródło: opracowanie własne

Kolejną zmienną to udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania. W istocie analizowana dana prezentuje stopę bezrobocia, która w przypadku całej gminy wynosi około 11%). Najbardziej niekorzystna sytuacja odnosi się do miejscowości Brzezowa, Jaworza, Mytarki, Sadek oraz miejscowości Toki (średnia powyżej 12%). W dużej mierze omawiana zmienna koreluje z danymi na temat liczby długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem. Analizując bezrobocie należy podkreślić, że dostrzega się jego silną korelację z korzystaniem z świadczeń i usług GOPS, które z kolei określają poziom ubóstwa poszczególnych części gminy.

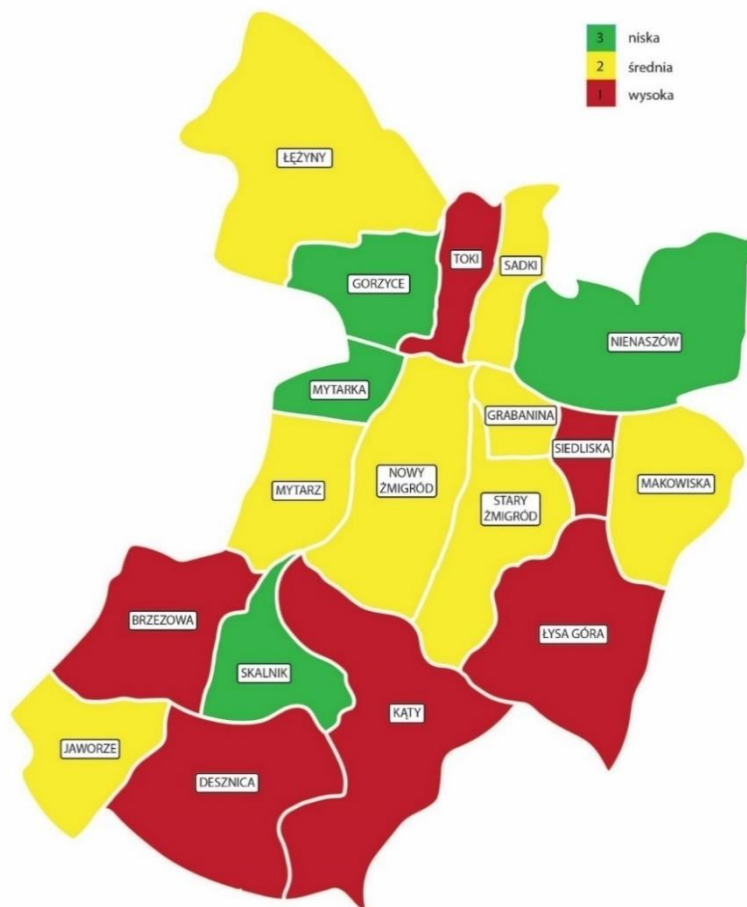
Grafika 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

Analizując bezrobocie podkreślono fakt, iż jako zjawisko oddziałuje ono na poziom ubóstwa i korzystanie z pomocy GOPS. Dla zobrazowania skali zjawiska poddano analizie liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania. Średnia wartość wskaźnika dla całej gminy to 14,5 osoby na każde 100 mieszkańców. Wskaźnik ten jest ponad dwukrotnie wyższy od wartości przeciętnej dla województwa podkarpackiego wynoszącego 6,1 osoby na 100 mieszkańców. Ubóstwo stanowi dostrzegalny problem w Tokach, Siedliskach Żmigrodzkich, Łysej Górze, miejscowościach Brzezowa i Desznica oraz przede wszystkim w Kątach. Ubóstwo wynika z niekorzystnej sytuacji ekonomicznej, trudności na rynku pracy oraz z innych czynników wpływających na sytuację w danym miejscu. Problemem dostrzegalnym jest dziedziczenie biedy, postawy biernego uzależnienia od instytucji pomocowych. Dlatego rozpatrując kryzys w sferze społecznej nie można zapominać o konieczności budowania mechanizmów minimalizujących poziom wykluczenia społecznego.

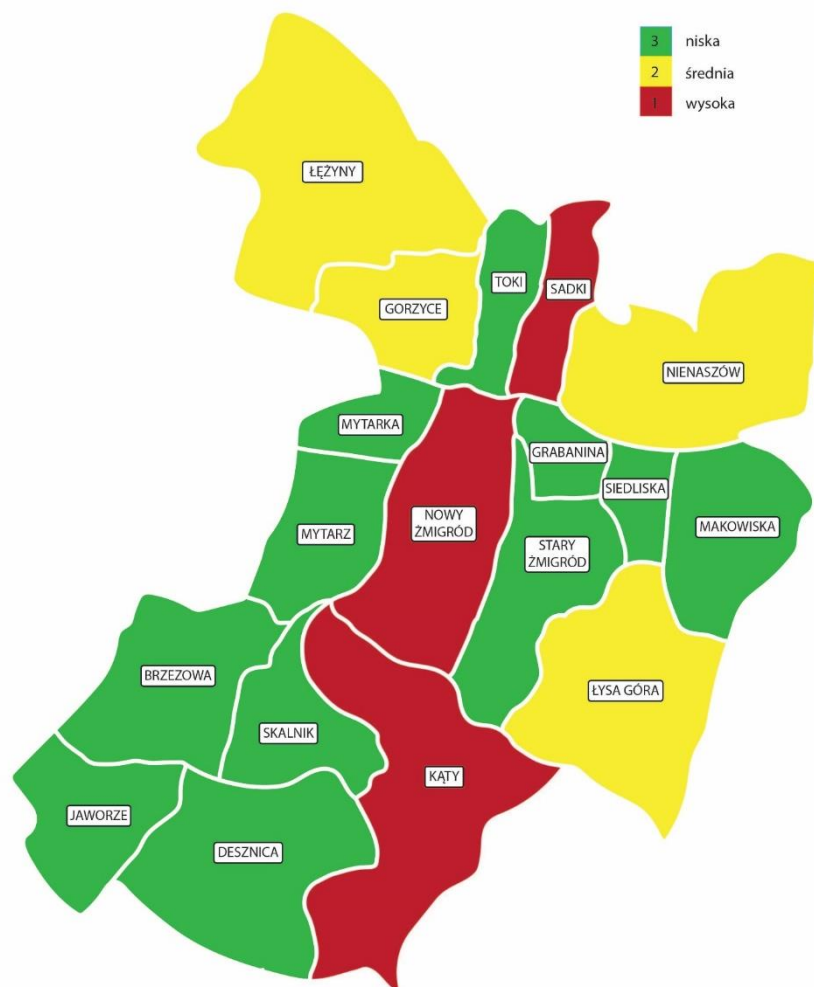
Grafika 7 Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

Ostatnim ważnym czynnikiem poddanym analizie w kontekście diagnozowania problemów w sferze społecznej jest poziom bezpieczeństwa. Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania to wskaźnik umożliwiający dokonanie przestrzennego zróżnicowania zjawiska w gminie (należy podkreślić, że przestępczość nie jest zasadniczym problem w gminie, ponieważ wartość wskaźnika wynosi zaledwie 0,50 na każde 100 mieszkańców, niemniej silnie koreluje z pozostałymi negatywnymi zjawiskami społecznymi). Analiza danych udostępnionych przez Policję wskazuje na koncentrację przestępczości w najbardziej ludnych, najgęściej zaludnionych miejscowościach, stąd Kąty (0,97) i Nowy Żmigród (1,09) cechują się sytuacją gorszą od przeciętnej (również Sadki cechują się niekorzystnym wskaźnikiem – 0,85). Wyższa od średniej liczba przestępstw to również wypadkowa przebiegających dróg tranzytowych oraz relatywnie dużego nagromadzenia usług na tych terenach.

Grafika 8 Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując należy podkreślić, że powyższe zmienne po dokonaniu syntezy, łącznie będą stanowić podstawę do określenia i wytypowania obszarów noszących znamiona zdegradowania w świetle istniejących uwarunkowań prawnych.

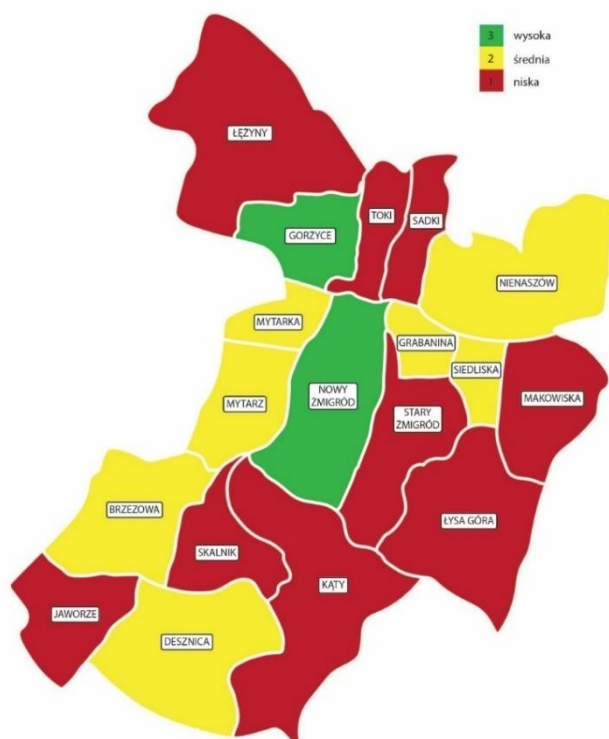
3.3 Sfera gospodarcza

Sfera gospodarcza to jedna z czterech pozaspółecznych sfer, które poddano analizie. Zła jakość lub kryzys w jednej z dodatkowych sfer (nie licząc społecznej), stanowi warunek uznania danego terenu za zdegradowany i przewidziany do objęcia rewitalizacją. Na potrzeby analizy sfery gospodarczej

wykorzystano dwa wskaźniki: liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - obszar wiejski oraz liczbę nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski. Tym samym ocenie poddano poziom rozwoju przedsiębiorczości oraz kondycję lokalnych firm.

Kluczowym wskaźnikiem określającym poziom przedsiębiorczości jest zmienna prezentująca liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób. Ten wskaźnik ilustruje stopień przedsiębiorczości w gminie, w jej poszczególnych częściach. Średnia wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi około 3,3 podmiotu na 100 mieszkańców. Lepsza sytuacja od średniej została odnotowana jedynie w Gorzycach i Nowym Żmigrodzie, który z racji centralnego usytuowania i rozwiniętej funkcji handlowo-usługowej dominuje na tle gminy (wartości wskaźnika powyżej 4,0). Generalnie należy zwrócić uwagę na fakt, że przedsiębiorczość w gminie jest na niezadowalającym poziomie (przeciętna dla całego województwa wynosi 5,5), co szczególnie w kontekście dużych zasobów naturalnych i sąsiedztwa z Magurskim Parkiem Narodowym jest szansą rozwojową na przyszłość.

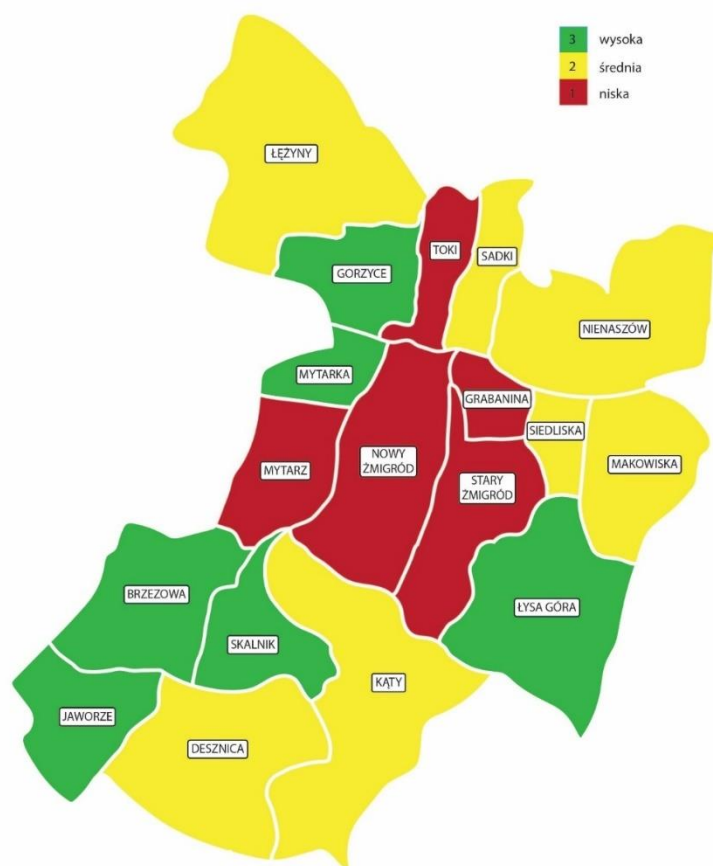
Grafika 9 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - obszar wiejski

Źródło: opracowanie własne

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 to wskaźnik bezpośrednio odnoszący się do kondycji lokalnych przedsiębiorstw oraz do dynamiki lokalnego rynku pracy. Niekorzystana sytuacja (gorsza od średniej gminnej wynoszącej 0,5) odnotowana została w Grabaninie, Mytarce, Starym Żmigrodzie i przede wszystkim w Nowym Żmigrodzie, co wskazuje na niewykorzystywanie istniejących potencjałów i może oznaczać stagnację gospodarczą, która w dłuższej perspektywie będzie utrzymywała negatywną sytuację społeczną i demograficzną w części sołectw. Jednocześnie identyfikowana sytuacja może być pochodną braku inkubatora przedsiębiorczości oraz mechanizmów wspierania innowacyjnego podejścia do biznesu.

Grafika 10 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski

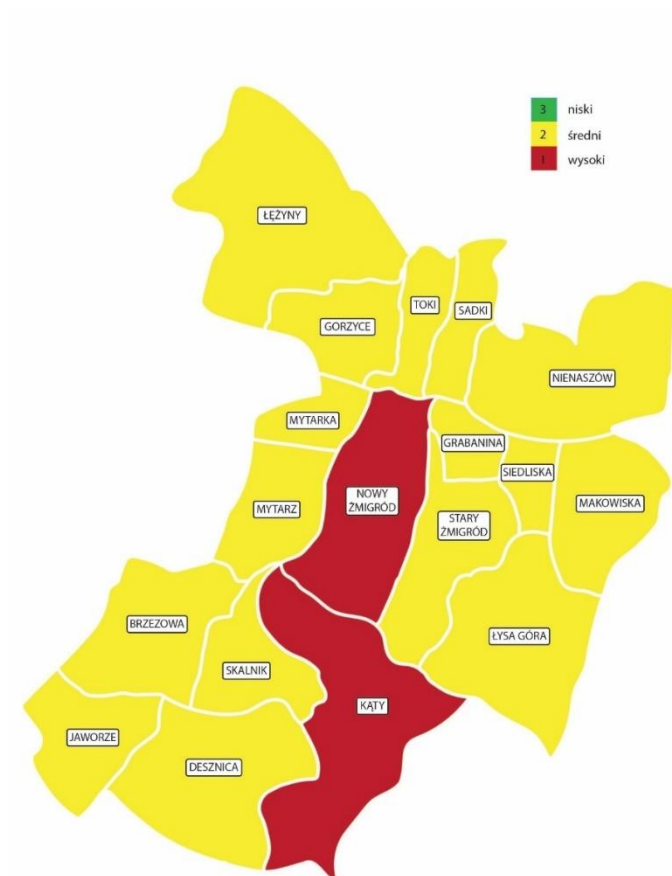
Źródło: opracowanie własne

3.4 Sfera techniczna

Sfera techniczna to obszar najczęściej poddawany krytyce przez mieszkańców, ze względu na fakt, iż działalność inwestycyjna jest bardzo widoczna, natomiast deficyty i zaniechania skutkują pogarszaniem się nie tylko estetyki miejscowości, ale również ich funkcjonalności. Na potrzeby opracowania poddano analizie dwie zmienne: poziom degradacji technicznej oraz masę pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych. Omawiana sfera techniczna ma zatem charakter infrastrukturalny i odnosi się do przeprowadzonych badań społecznych oraz dostępnych danych w statystyce publicznej.

Pierwszy wskaźnik odnosi się do poziomu degradacji technicznej. Dane zostały pozyskane na podstawie wizji lokalnych i spacerów studyjnych, jak również w oparciu o analizę dokumentów planistycznych oraz dane Urzędu Gminy w Nowym Żmigrodzie. Ogólna sytuacja w gminie jest przeciętna natomiast sytuacja w Kątach i Nowym Żmigrodzie cechuje się znacznym nagromadzeniem problemów związanych z infrastrukturą techniczną jej degradacją negatywnie wpływającą na jakość życia i w konsekwencji również na jakość usług publicznych. Identyfikowany stan rzeczy potwierdzają mieszkańcy w badaniach wskazując, że przestrzeń, która powinna mieć charakter wizytówki gminy i danego sołectwa robi negatywne wrażenie. Z degradacją techniczną dwóch wymienionych sołectw wiąże się również ich niska estetyka, która ogranicza możliwości rozwoju sektora usług turystycznych.

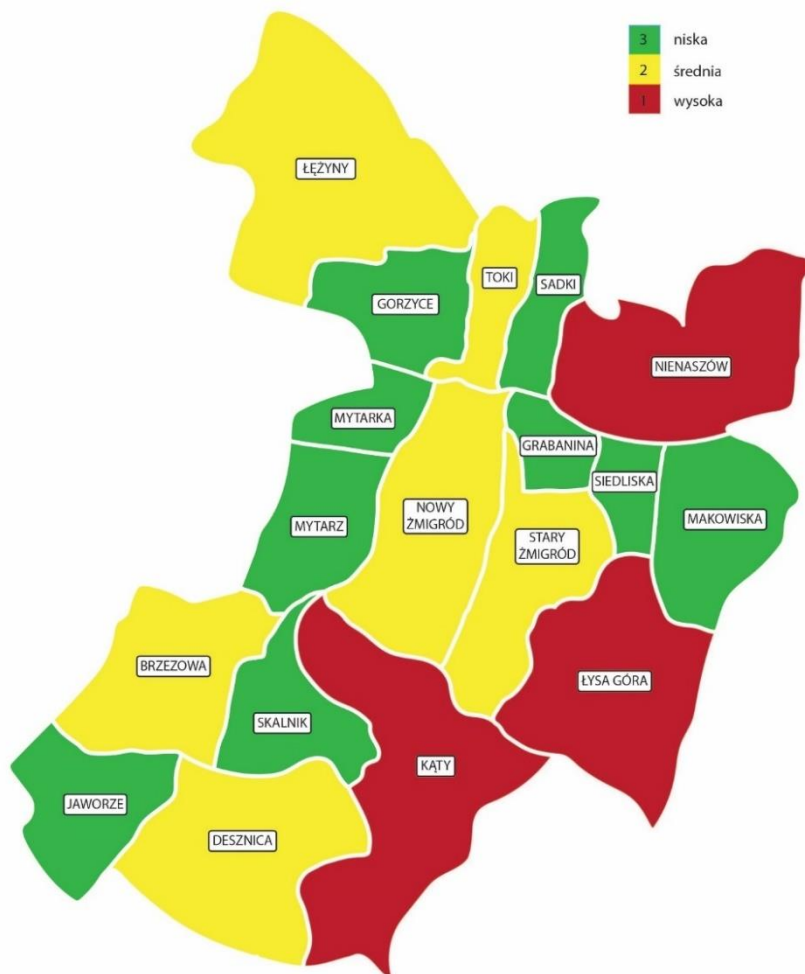
Grafika 11 Poziom degradacji technicznej

Źródło: opracowanie własne

Drugi z omawianych wskaźników technicznych odnosi się do obiektywnych mierników, jakim jest wartość masy pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych. Tematyka azbestu z jednej strony stanowi zagrożenie zdrowotne i środowiskowe natomiast, z drugiej wskazuje na skalę potrzeb remontowych, modernizacyjnych związanych z budynkami w gminie. Problematyka ta dotyczy zarówno budynków prywatnych, jak również obiektów użyteczności publicznej. Analiza wskazała, że najwięcej wyrobów azbestowych pozostających do usunięcia jest w najbardziej ludnych sołectwach, takich jak Nienaszów czy Kąty. Warto zwrócić uwagę, że w przypadku Kątów negatywna sytuacja w sferze technicznej koreluje zarówno w odniesieniu do poziomu degradacji obiektów, jak również istniejącej masy wyrobów azbestowych.

Grafika 12 Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych

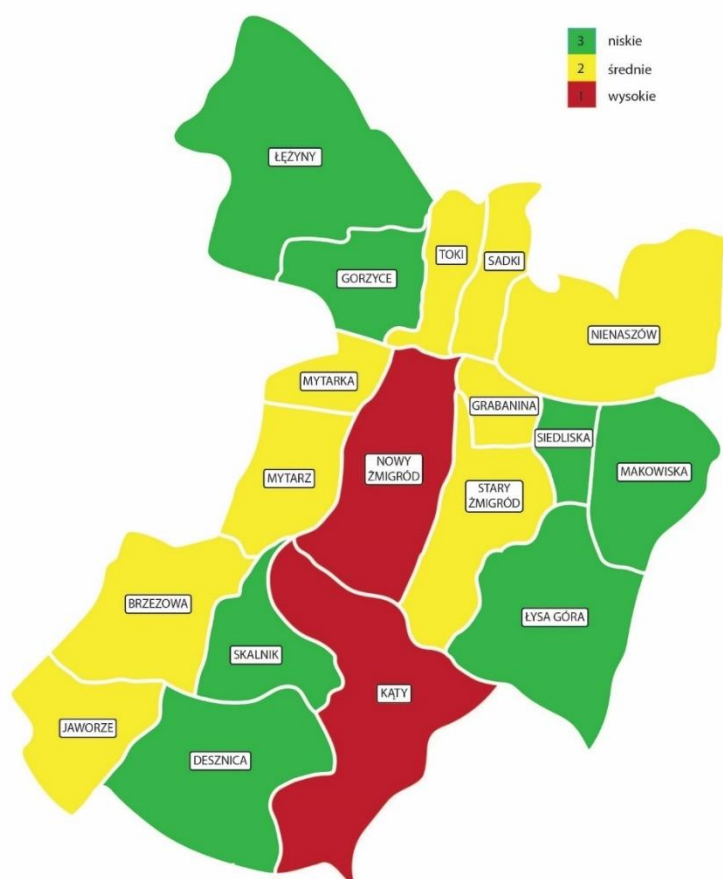
Źródło: opracowanie własne

3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Trzecia pozaspołeczna sfera analizy koncentruje się na tematyce przestrzenno-funkcjonalnej, a więc takiej w której diagnozuje się stan zagospodarowania przestrzennego i jego jakość. Drugim filarem jest funkcjonalność przestrzeni z punktu widzenia dostępności do usług publicznych. Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej została przeprowadzona podczas warsztatów partycypacyjnych i ich ostateczny kształt jest wynikiem wykorzystania modelu partycypacyjno-eksperckiego w trakcie opracowywania dokumentu. Na potrzeby tej części opracowania poddano analizie trzy wskaźniki: dostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu, jakość przestrzeni publicznej oraz dostęp do usług publicznych.

Pierwszy ze wskaźników przestrzenno-funkcjonalnych traktuje o niedostosowaniu rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu. W istotny sposób różnicuje on gminę niemniej obszary problemowe zostały określone w relatywnie wąski sposób. Kryzys identyfikuje się w Nowym Żmigordzie i Kątach. W odniesieniu do Nowego Żmigrodu wynika to z konieczności rozwinięcia miejskich przestrzeni w tej miejscowości, która już charakter miejski w przeszłości posiadała oraz wykorzystania atrybutów w postaci rynku, targowiska czy też terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Dostosowanie urbanistyczne Nowego Żmigrodu może stanowić koło zamachowe dla całej społeczności lokalnej w wymiarze społeczno-gospodarczym. W Kątach sytuację z kolei determinuje niedostosowanie urbanistyczne z punktu widzenia rozwijania funkcji turystycznych obszaru, które są istotne w kontekście rozwoju gospodarczego, jak również poprawy jakości życia mieszkańców (deficyty w dostępności do infrastruktury spędzania czasu wolnego).

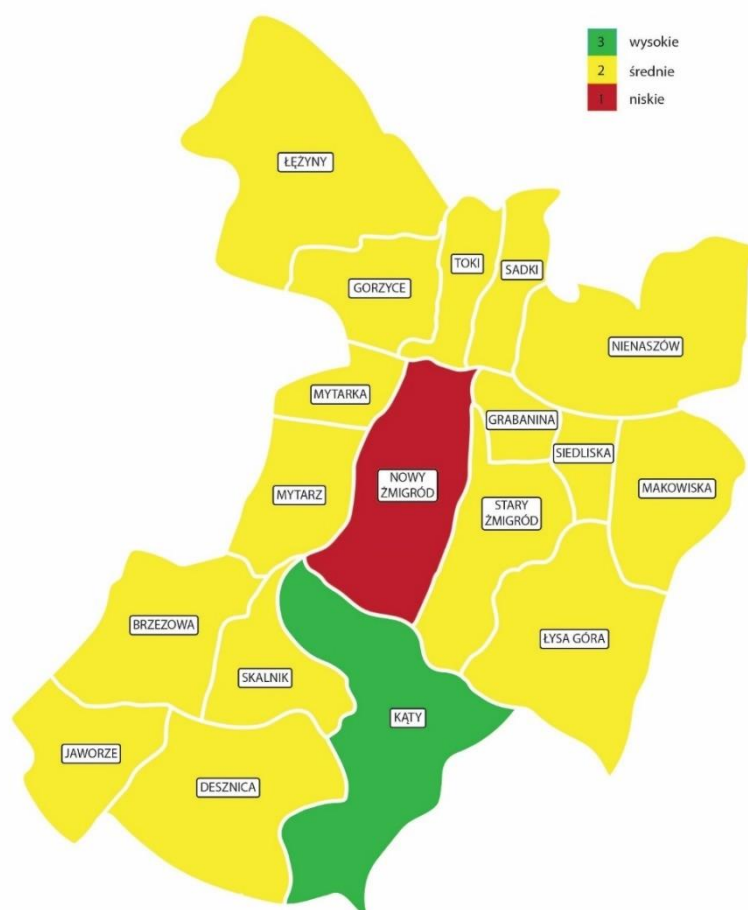
Grafika 13 Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu

Źródło: opracowanie własne

Druga zmienna poddana analizie w ramach sfery funkcjonalno-przestrzennej odnosi się do jakości przestrzeni publicznej. Jakość obejmuje jej estetykę, dostosowanie do potrzeb, wyposażenie w niezbędne urządzenia. Tym samym jakość oznacza poziom doskonałości przestrzeni publicznej oraz jej zdolność do zaspokojenia potrzeb użytkowników. Zgodnie z przyjętą definicją oceny były nadawane przez samych mieszkańców. Istotny kryzys odnotowano w Nowym Żmigrodzie, dla którego poprawa jakości zagospodarowania stanowi wyzwanie o charakterze strategicznym, również w odniesieniu do samej rewitalizacji. Relatywnie najlepsza sytuacja została odnotowana w Kątach, gdzie co prawda jakość przestrzeni zagospodarowanej jest ponadprzeciętna, niemniej skala wyposażenia odstaje od potrzeb.

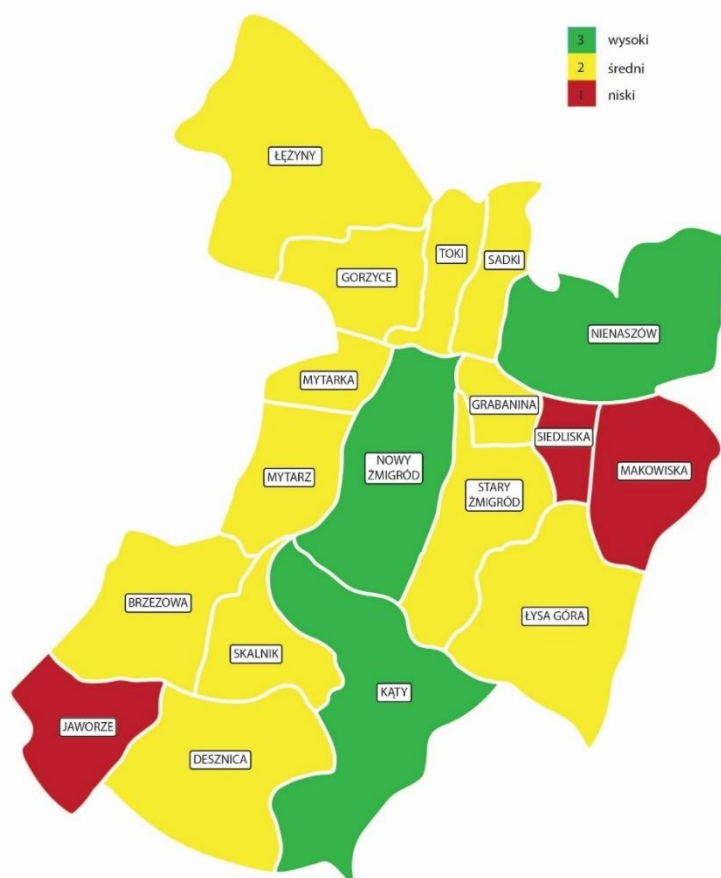
Grafika 14 Jakość przestrzeni publicznej

Źródło: opracowanie własne

Ostatnia ze zmiennych analizowanych w kontekście funkcjonalności poszczególnych jednostek analitycznych jest dostęp do usług publicznych. Wskazany wskaźnik opisuje dostęp do usług publicznych wynikających z lokalizacji danej miejscowości oraz dostępności komunikacyjnej i transportowej. Tym samym analiza obejmuje usługi świadczone w interesie ogólnym, którą władze publiczne uznają za leżącą w ogólnym interesie, a tym samym stanowiącą obowiązek użyteczności publicznej. Najkorzystniejsza sytuacja w największych miejscowościach Nienaszowie, Kątach i przede wszystkim Nowym Żmigrodzie. Kryzys z dostępnością do usług publicznych był natomiast widoczny w peryferyjnych miejscowościach takich jak Jaworze czy Makowiska. Warto podkreślić, że usługi publiczne to również potencjał istotny w kontekście prowadzenia zintegrowanej rewitalizacji w gminie i pewnym stopniu jest istotnym atrybutem największych ośrodków.

Grafika 15 Dostęp do usług publicznych

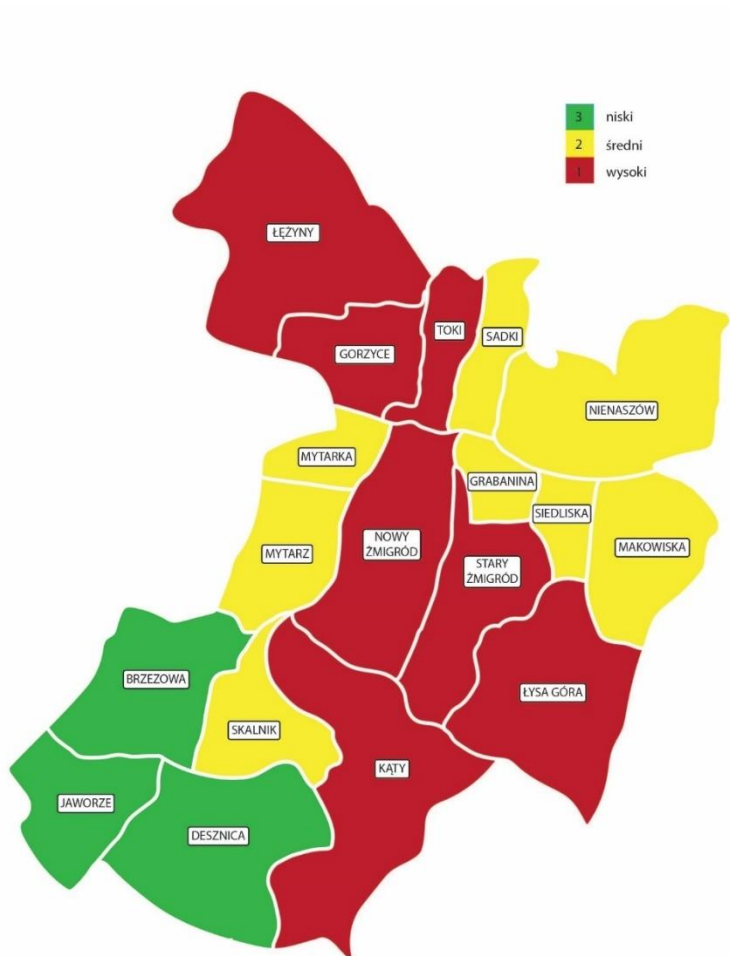
Źródło: opracowanie własne

3.6 Sfera środowiskowa

Ostatnia z analizowanych pozaspołecznych sfer ważnych z punktu widzenia rewitalizacji jest sfera środowiskowa. Sytuację w tej kategorii opisuje poziom hałasu oraz jakość powietrza. Sfera środowiskowa bazuje na ustaleniach dokumentów sektorowych, niemniej ostateczny kształt ocen był konsultowany z mieszkańcami, ze względu na fakt, że niska emisja czy też odbiór natężenia ruchu musi brać pod uwagę kontekst lokalny. Jednocześnie ogólna sytuacja w gminie w kontekście środowiska naturalnego jest dobra i boryka się z problemami m.in. związanymi z gospodarką wodno-ściekową, która stanowi duży problem ze względu na spore rozproszenie zabudowy. Niemniej biorąc pod uwagę powyższe przedmiotowa analiza będzie skupiała się na prezentacji zróżnicowania gminy w kontekście uwarunkowań środowiskowych w gminie.

Poziom hałasu w zasadniczej mierze odnosi się do przebiegu dróg tranzytowych, które przecinają gminę. Przebieg dróg DW 993 i 992 wpływa na wyższy poziom hałasu na terenie następujących sołectw: Łęczyny, Gorzyce, Toki, Nowy Żmigród, Stary Żmigród, Łysa Góra i Katy. Stosunkowo najkorzystniejsza sytuacja została odnotowana w Brzezowej, Jaworzu i Desznicy.

Grafika 16 Poziom hałasu

Źródło: opracowanie własne

Na poniżej grafice zilustrowano ostatnią z badanych zmienną środowiskową – jakość powietrza, a zarazem wskaźnik kończący diagnozę obszarów, która zostanie podsumowana w kolejnym podrozdziale. Jakość powietrza jest rozpatrywana w kontekście niskiej emisji wynikającej z mnogości przestarzałych instalacji stanowiących tzw. indywidualne źródła ciepła w domach jednorodzinnych. Przeprowadzone badania wskazały na nagromadzenie się problematyki niskiej emisji na terenach najsilniej zaludnionych co prezentuje poniższa grafika.

Pierwsza z tabel ilustruje natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej. W związku z obowiązującą definicją i rozumieniem rewitalizacji wskazaną w wytycznych regionalnych i krajowych, kryteria te traktuje się jako kluczowe z punktu widzenia delimitacji obszaru zdegradowanego (degradacja odnotowana na poziomie wskaźników społecznych w istocie stanowi element kwalifikujący daną część gminy do objęcia programem rewitalizacji). W ramach analizy skupiono się łącznie na ośmiu kryteriach obrazujących czynniki związane z demografią, pomocą społeczną, naruszeniami prawa oraz sytuacją na rynku pracy – czyli czynnikami w obiektywny sposób wskazującymi na deficyty i zjawiska problemowe. Analiza czynników społecznych determinujących konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że terenami szczególnie problemowymi, są Kąty oraz Nowy Żmigród.

Tabela 2 Podsumowanie analizy wskaźnikowej – wskaźniki społeczne

	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	Mediana wieku	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	Wskaźnik syntetyczny
Brzezowa	1	3	2	3	2	1	1	3	2,00
Desznica	2	3	3	2	3	2	1	3	2,38
Gorzyce	1	2	2	1	1	2	3	2	1,75
Grabanina	3	3	3	1	3	3	2	3	2,63
Jaworze	1	2	1	3	3	1	2	3	2,00
Kąty	1	1	1	1	1	2	1	1	1,13
Łężyny	2	2	2	2	2	2	2	2	2,00
Łysa Góra	2	2	3	2	1	3	1	2	2,00
Makowiska	3	2	2	2	2	2	2	3	2,25
Mytarka	2	1	1	3	3	3	3	3	2,38
Mytarz	2	2	2	3	1	1	2	3	2,00
Nienaszów	3	3	3	2	2	2	3	2	2,50
Nowy Żmigród	1	1	1	1	2	3	2	1	1,50
Sadki	3	3	2	2	1	1	2	1	1,88
Siedliska Żmigrodzkie	1	2	2	3	1	3	1	3	2,00
Skalnik	2	3	3	3	1	2	3	3	2,50
Stary Żmigrod	3	1	1	3	3	2	2	3	2,25
Toki	3	2	2	3	2	1	1	3	2,13

Źródło: opracowanie własne

Dodatkową przesłanką, która została wzięta pod uwagę w wytypowaniu obszaru zdegradowanego i wskazania go jako proponowanego obszaru do rewitalizacji były wyniki w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Zdefiniowanie obszaru jako obszaru rewitalizacji wiąże się z koniecznością wykazania problemów dodatkowo w jednej z wymienionych pozaspółecznych sferach analizy. Poniżej zestawiono zmienne z zakresu sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Dziesięć analizowanych wskaźników zestawiono łącznie i wyprowadzono syntetyczny wskaźnik degradacji obszaru. W ramach pozaspółecznych czynników znamiona degradacji wskazują ponownie jak w przypadku analizy czynników społecznych na Nowy Żmigród oraz Kąty. Dodatkowo poniższe podsumowanie analizy wskaźnikowej wskazuje na problemy na terenie Starego Żmigrodu i Toków, niemniej nie spełniają one kryterium społecznego, które syntetycznie zaprezentowano w tabeli powyżej.

Tabela 3 Podsumowanie analizy wskaźnikowej – wskaźniki gospodarcze, techniczne, przestrzenne oraz środowiskowe

	Sfera gospodarcza		Sfera techniczna			Sfera przestrzenno-funkcjonalna		Sfera środowiskowa		Syntetyczny wskaźnik degradacji obszaru
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - obszar wiejski	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski	Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych	Poziom degradacji technicznej	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu	Jakość przestrzeni publicznej	Dostęp do usług publicznych	Poziom hałasu	Jakość powietrza	
Brzezowa	2	3	2	2	2	2	2	3	3	2,33
Desznica	2	2	2	2	3	2	2	3	2	2,22
Gorzyce	3	3	3	2	3	2	2	1	3	2,44
Grabanina	2	1	3	2	2	2	2	2	2	2
Jaworze	1	3	3	2	2	2	1	3	3	2,22
Kąty	1	2	1	1	1	3	3	1	1	1,56
Łężyny	1	2	2	2	3	2	2	1	2	1,89
Łysa Góra	1	3	1	2	3	2	2	1	3	2
Makowiska	1	2	3	2	3	2	1	2	3	2,11
Mytarka	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2,33
Mytarz	2	1	3	2	2	2	2	2	2	2
Nienaszów	2	2	1	2	2	2	3	2	1	1,89
Nowy Żmigród	3	1	2	1	1	1	3	1	1	1,56
Sadki	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2
Siedliska Żmigrodzkie	2	2	3	2	3	2	1	2	2	2,11
Skalnik	1	3	3	2	3	2	2	2	2	2,22
Stary Żmigród	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1,67
Toki	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1,56

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie danych przedstawionych w tabelach należy przyjąć, że obszarami w których koncentruje się najwięcej negatywnych zjawisk są następujące sołectwa (miejscowości stanowiące porównywane jednostki funkcjonalne):

- Kąty,
- Nowy Żmigród.

Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego, będącego obszarem rewitalizacji gminy Nowy Żmigród wyznaczony został w oparciu o wnioski wynikające z:

- diagnozy zjawisk kryzysowych w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej,
- wizji lokalnych w trakcie których zidentyfikowano miejsca i obiekty, które ze względu na swój potencjał rozwojowy zasługują na objęcie działaniami rewitalizacyjnymi,
- analizy aktualnych gminnych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych, w zakresie komplementarności rozstrzygnięć w nich zawartych z możliwymi do podjęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

Zgodnie z art. 10 pkt. 2 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz Wytycznymi obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców. Wytyczony obszar rewitalizacji (tożsamy z wyznaczonym obszarem zdegradowanym) spełnia wymagania formalne i wpisuje się w limity związane z udziałem powierzchni i ludności. Obszar rewitalizacji jest podzielony na dwa odrębne podobszary: Kąty oraz Nowy Żmigród.

Ogólna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 1 956 ha, co stanowi 19,52% całej powierzchni gminy. Natomiast ogólna liczba ludności zamieszkującej go to 2 405 osób, co stanowi 25,67% liczby ludności gminy Nowy Żmigród. Biorąc pod uwagę powyższą analizę w części poświęconej analizie pogłębionej prace skupią się na podobszarze Kąty i Nowy Żmigród, które są uznane za przewidziane do rewitalizacji.

Tabela 4 Obszar rewitalizacji przewidziany do objęcia Lokalnym Programem Rewitalizacji na lata 2017-2023

	Mieszkańcy		Powierzchnia	
	liczba	procent	ha	procent
Podobszar Kąty	1033	11,03%	1130	11,28%
Podobszar Nowy Żmigród	1372	14,64%	826	8,24%
Obszar rewitalizacji	2405	25,67%	1956	19,52%
Gmina	9369	100,00%	10021	100,00%

Źródło: opracowanie własne

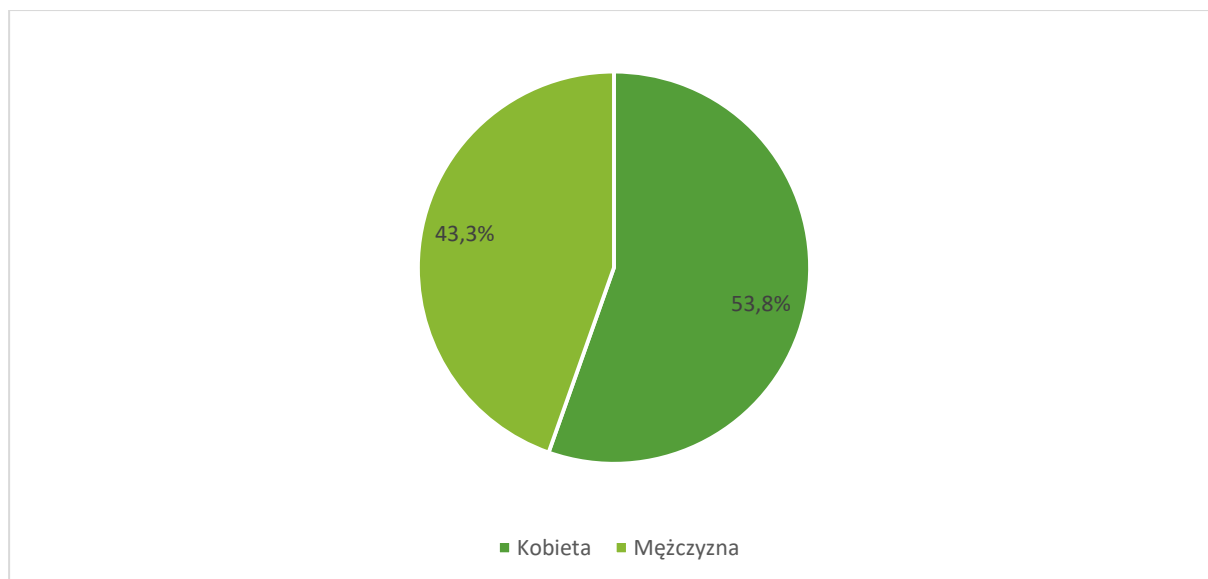
4. Wyniki badań ankietowych dotyczących problemów gminy

Jednym z kluczowych etapów opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023”, było przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców. Jego celem było uzyskanie wiedzy w zakresie problemów i potrzeb rewitalizacyjnych. Samorząd gminy Nowy Żmigród zdecydował o budowaniu LPR w oparciu o model partycypacyjny. Tym samym poza szeroką wielokryterialną diagnozą wskaźnikową zdecydowano o ankietyzacji mieszkańców gminy. Badanie sondażowe było przeprowadzone w styczniu 2017 roku i próba badawcza wyniosła 314 pełnoletnich mieszkańców gminy. Badanie wykonano metodą „door to door” przez przeszkolonych ankierów. Należy podkreślić, że badanie potwierdziło wyniki analiz wskaźnikowych co świadczy o trafnym doborze obszaru przewidzianego do rewitalizacji.

4.1 Informacje o respondentach

Wśród respondentów nieznacznie przeważały kobiety, płeć nie stanowiła zmiennej wpływającej na reprezentatywność badania.

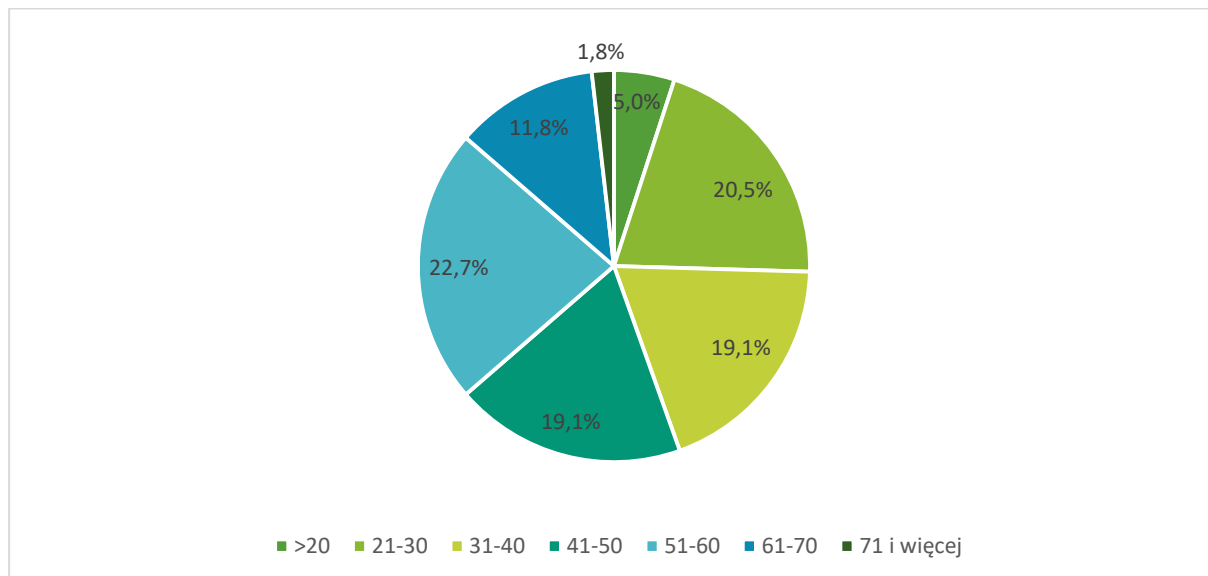
Wykres 1 Płeć respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Najliczniej reprezentowaną grupą w badaniu były osoby w przedziale od 51 do 60 lat. Jednocześnie blisko ¼ respondentów to mieszkańcy w znajdujący się w nieco młodszej grupie wiekowej (od 31 do 40 lat). Wyższą aktywność odnotowano w populacji osób w średnim wieku, elementem wpływającym na ten stan rzeczy może być tradycyjne zaangażowanie tej grupy w sprawy publiczne. Dostrzega się również niski udział osób starszych, szczególnie seniorów, osób w wieku poprodukcyjnym. Ich udział oscyluje na poziomie 1,8%.

Wykres 2 Wiek respondentów [%]

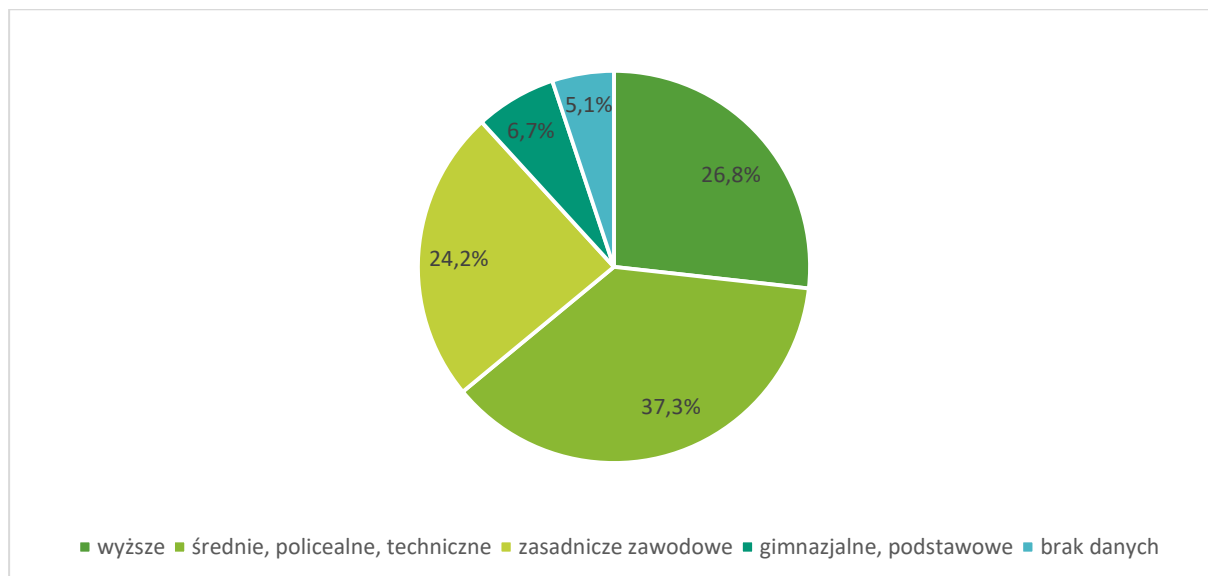

Źródło: opracowanie własne, n=314

W zakresie wykształcenia respondentów odnotowano powszechną tendencję towarzyszącą tego typu badaniom społecznym. Dominującą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym oraz średnim, tworząc tym samym populację najbardziej aktywną i zaangażowaną w życie publiczne również na poziomie lokalnym. Nieco ponad 24% to osoby wykształceniem zawodowym.

Osoby z wykształceniem formalnym niższym od gimnazjalnego stanowią margines badanej grupy. Udział osób z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym łącznie wynosi tylko 6,7%

Wykres 3 Wykształcenie respondentów [%]

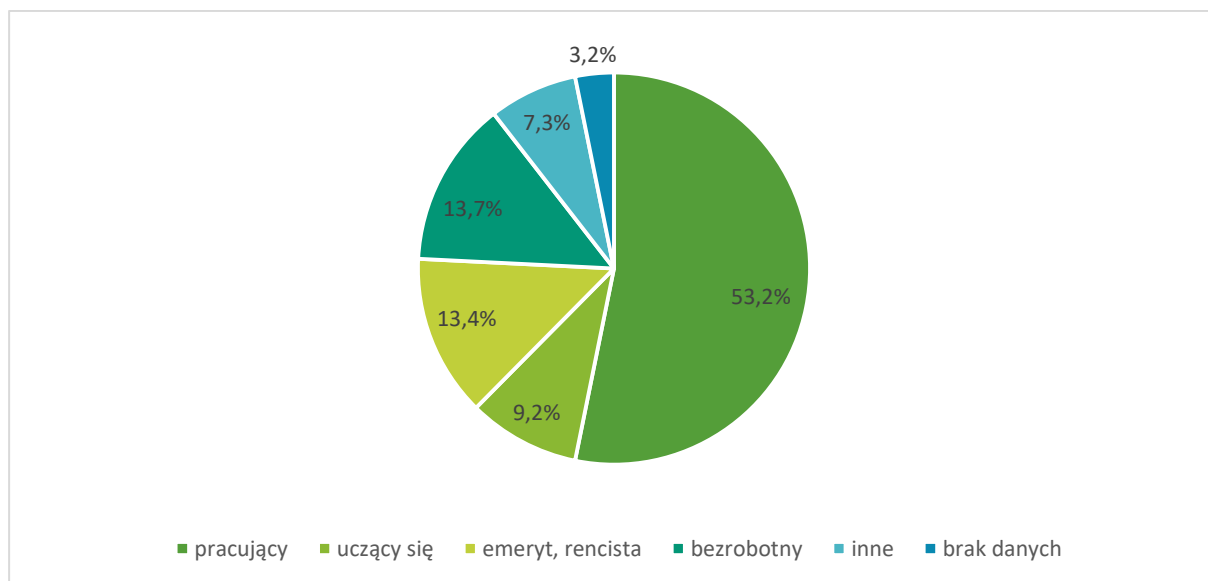

Źródło: opracowanie własne, n=314

Kolejną zmienną agregowaną w metryczce kwestionariusza ankietowego był status na rynku pracy.

Blisko 54% badanej grupy to osoby pracujące. Natomiast odsetek bezrobotnych oscyluje na poziomie 13,7%.

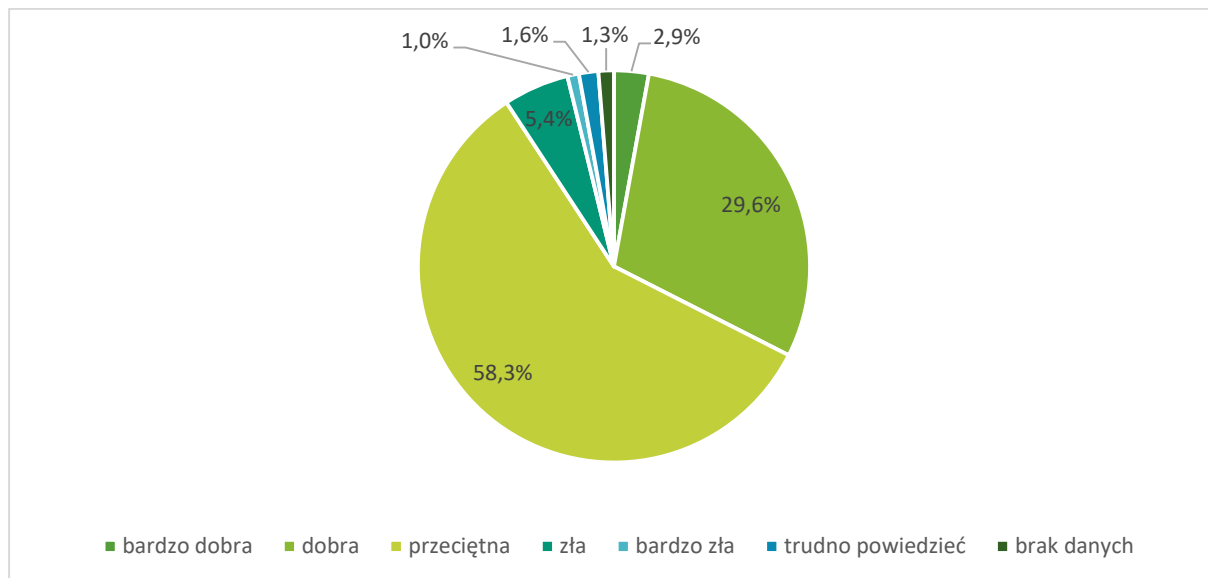
Wykres 4 Status na rynku pracy respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Większość respondentów ocenia sytuację materialną swojej rodziny przeciętnie (58,3%). Blisko 30% ocenia natomiast swoją sytuację dobrze.

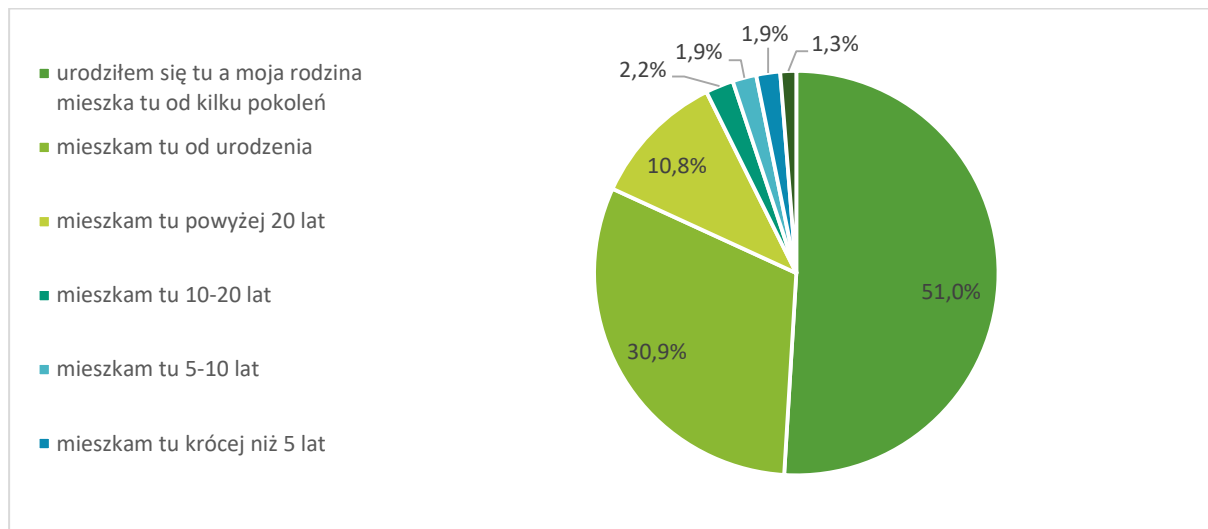
Wykres 5 Jak Pan(i) ocenia sytuację materialną swojej rodziny? [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

W kolejnym z pytań respondenci wskazywali od jak dawna zamieszkują gminę Nowy Żmigród. Ponad 80% badanych to rdzenni mieszkańcy autochtoni, którzy mieszkają na terenie gminy od pokoleń lub się w niej urodzili. To duża wartość z punktu widzenia prowadzenia rewitalizacji w oparciu o zaangażowanie i energię mieszkańców.

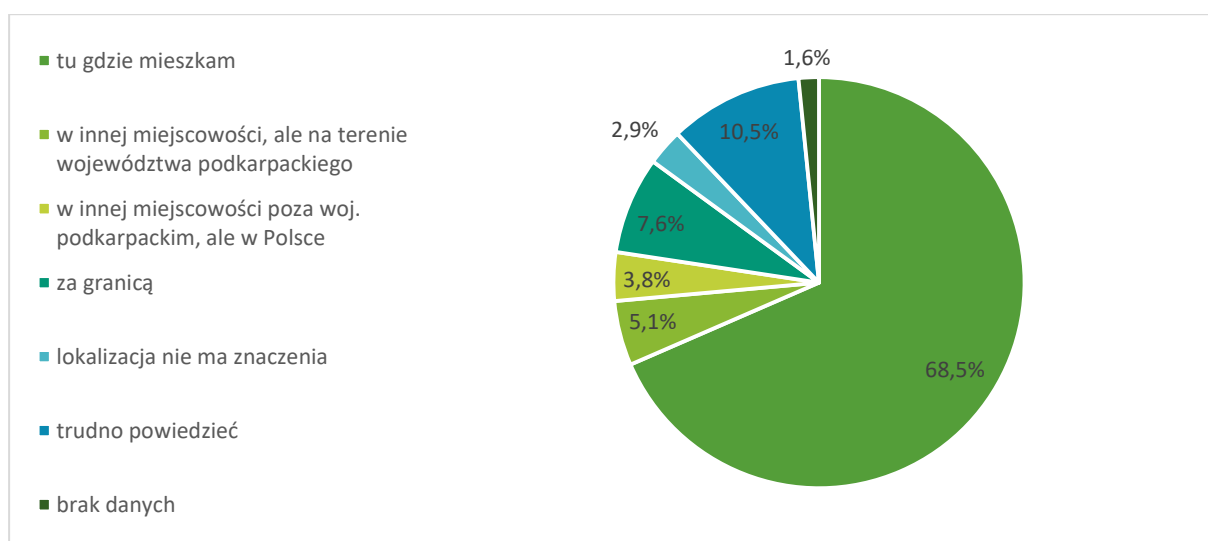
Wykres 6 Od jak dawna zamieszkuje Pan(i) gminę Nowy Żmigród? [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Plany związane z potencjalną zmianą miejsca zamieszkania pozwalają na analizę atrakcyjności osiedleńczej miasta. 68% ankietowanych nie rozpatruje zmiany miejsca zamieszkania w perspektywie najbliższych pięciu lat. Dodatkowo niemal co dziesiąta osoba planuje zmianę miejsca zamieszkania w najbliższym otoczeniu gminy. Zatem ponad 70% respondentów wiąże swoją przyszłość jedynie z Nowym Żmigrodem. Blisko 8% badanych deklaruje chęć mieszkania poza granicami kraju. Warto zwrócić uwagę, że zilustrowane poniżej wyniki korespondują z poziomem przywiązania do gminy deklarowanym przez mieszkańców na konsultacjach społecznych. Poniższy wykres potwierdza silne przywiązanie do Nowego Żmigrodu, jest to szczególnie ważne w kontekście, po pierwsze deklaratywnego charakteru pytania, a po drugie masowości zjawiska migracji zarobkowej i ich powszechnej akceptacji społecznej.

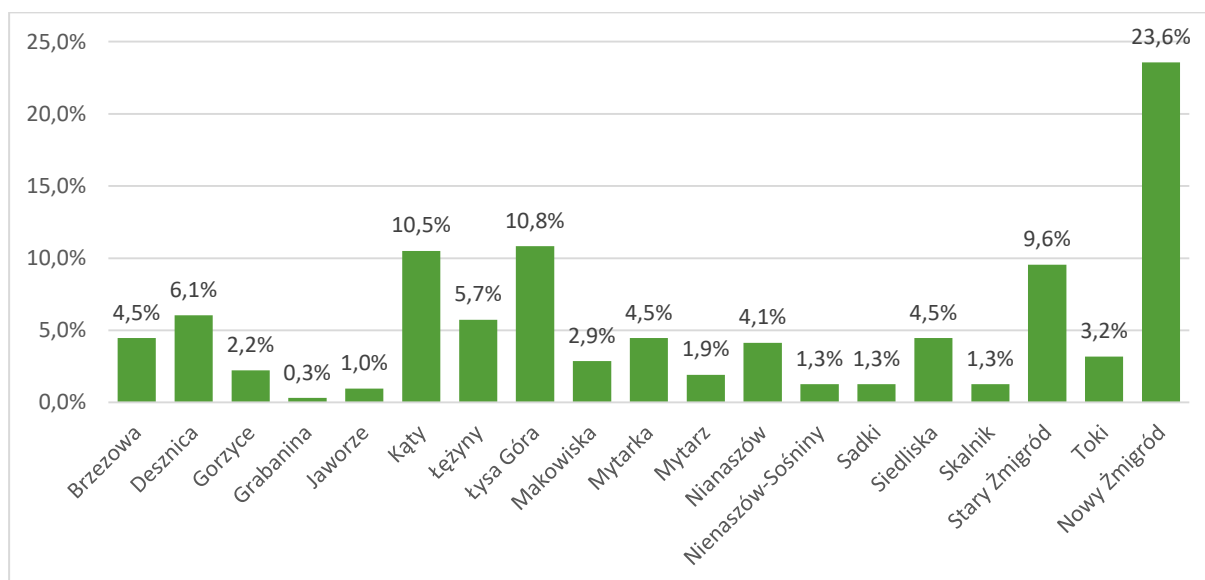
Wykres 7 Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać? [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

W ostatnim z pytań znajdujących się w metryczce poproszono respondentów o wskazanie, w której części Nowego Żmigrodu. Rozkład odpowiedzi zaprezentowany poniżej pokazuje zróżnicowanie i podkreśla reprezentatywność badania. Blisko 24% badanych zamieszkiwało centralną miejscowość gminy i wynika to z jej ludnego charakteru.

Wykres 8 W której części gminy/w którym sołectwie Nowego Żmigrodu Pan/i mieszka? [%]

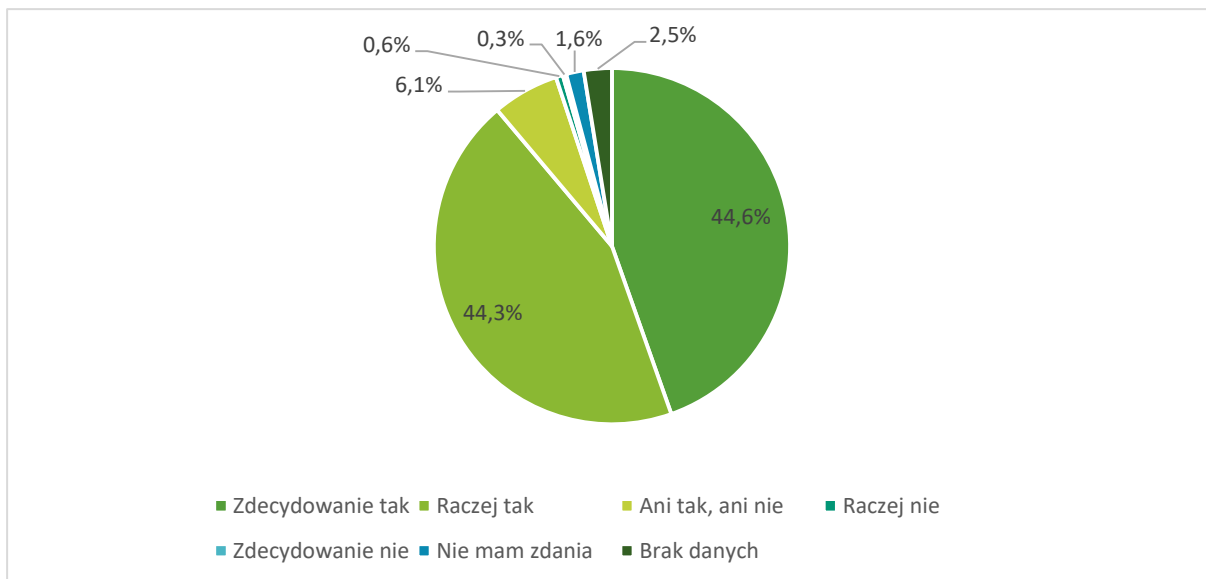

Źródło: opracowanie własne, n=314

4.2 Podsumowanie wyników badań ankietowych

88,9% badanych stwierdziło, że obszar miejscowości Nowy Żmigród stanowiący tzw. obszar rewitalizacji, powinien zostać podany procesowi rewitalizacji. Świadczy to o konsensusie w zakresie konieczności interwencji w centralnej miejscowości gminy. Dużą wartością jest zgoda w tej kwestii wśród mieszkańców różnych miejscowości gminy Nowy Żmigród. Tylko 1,6% badanych twierdzi, że wskazany obszar nie powinien być poddany badaniu. W pytaniu skoncentrowano się na Nowym Żmigrodzie, który na etapie konstruowania narzędzi badawczych i samej ankietyzacji był obszarem proponowanym do rewitalizacji na podstawie wizji lokalnych, spacerów studyjnych oraz rozpoznania i wiedzy pracowników UG. Kąty zostały wskazane jako kolejny podobszar w konsekwencji analizy wskaźnikowej, która równocześnie potwierdziła kryzys i zdegradowanie tych części gminy.

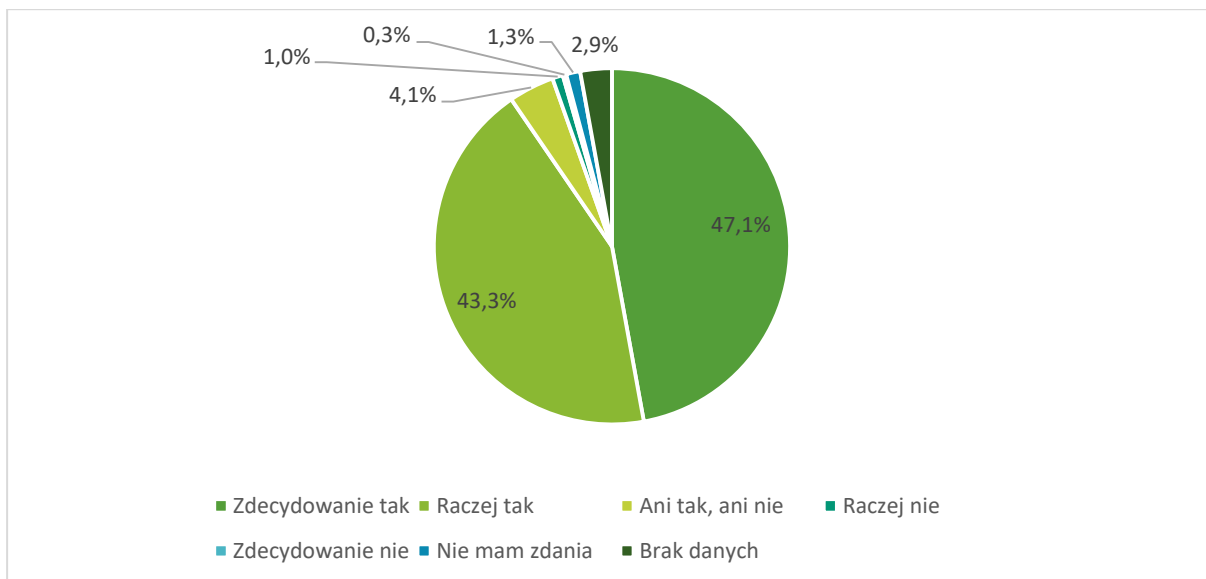
Wykres 9 Proszę powiedzieć, czy obszar miejscowości Nowy Żmigród stanowiący tzw. obszar rewitalizacji, powinien Pana(i) zdaniem zostać podany procesowi rewitalizacji tj. procesowi odnowy tego obszaru, poprawy jego funkcjonalności, rozwoju oferty usług społecznych, rozrywkowych itp. [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

W poprzednim pytaniu ankietowani zgodzili się z tezą, że obszar rewitalizacji jest trafnie wytypowany i powinien podlegać rewitalizacji. Poniżej prezentuje się strukturę odpowiedzi w zakresie istotności terenu Nowego Żmigrodu dla rozwoju całej gminy. Ponad 90% badanych deklaruje, że wskazany obszar rewitalizacji stanowi ważny punkt i miejsce związane z funkcjonowaniem całej gminy. W opiniach respondentów interwencja w centrum wsi ma charakter priorytetowy, strategiczny w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego.

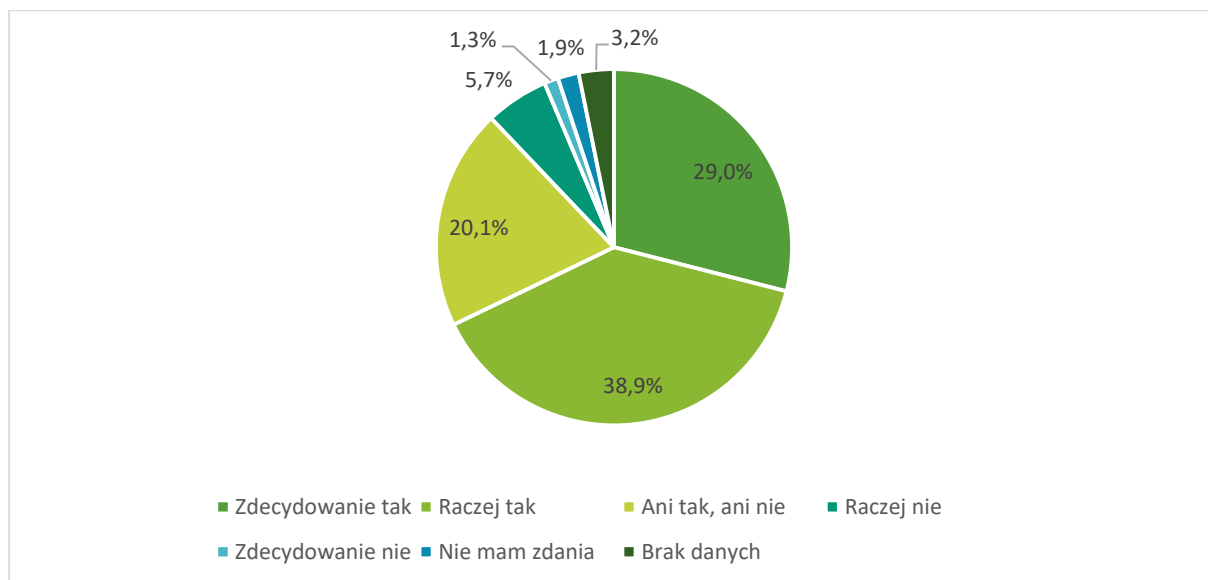
Wykres 10 Czy Pani/Pana zdaniem wskazany obszar rewitalizacji stanowi ważny punkt/miejsce związane z funkcjonowaniem gminy? [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Czy obszar rewitalizacji jest interesujący jako miejsce do mieszkania? W opiniach respondentów zdecydowanie tak (29%) i raczej tak (38,9%). Śladowa liczba respondentów oceniała miejscowość Nowy Żmigród jako mało interesujące miejsce do zamieszkiwania. Raz jeszcze to podkreśla strategiczne znaczenie tego terenu nie tylko dla gminy ale przede wszystkim wszystkich mieszkańców tworzących wspólną samorządową Nowego Żmigrodu.

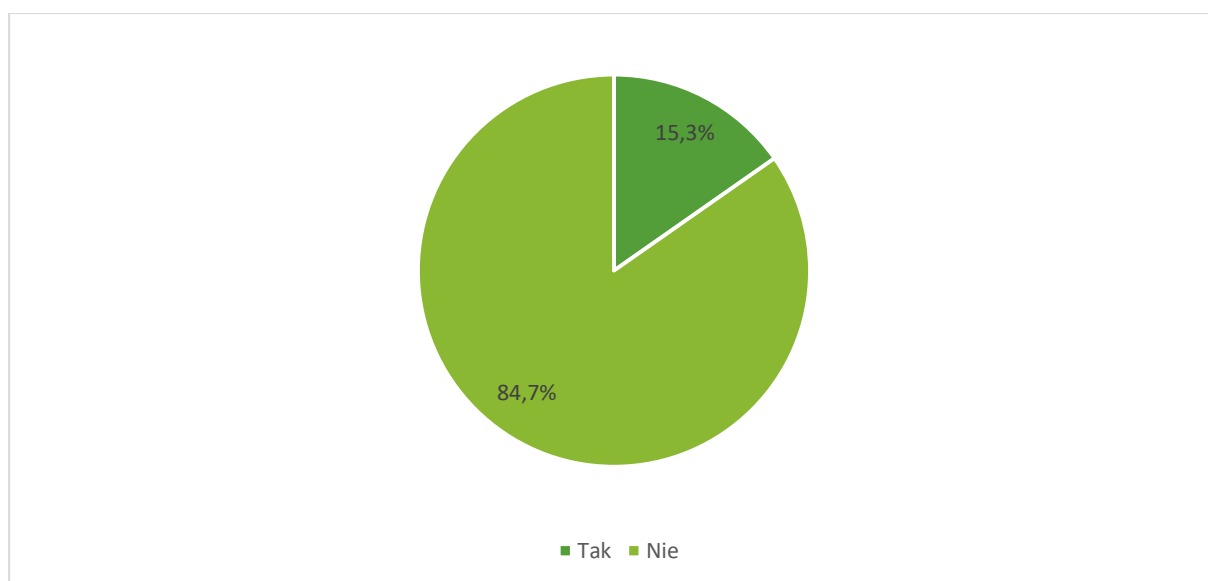
Wykres 11 Czy Pani/Pana zdaniem obszar rewitalizacji jest interesujący jako miejsce do mieszkania? [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Tylko nieco ponad 15% respondentów wskazało dodatkowy podobszar do objęcia programem rewitalizacji. 84,7% badanych było odrębnego zdania. Na kolejnym wykresie prezentuje się strukturę wskazań respondentów.

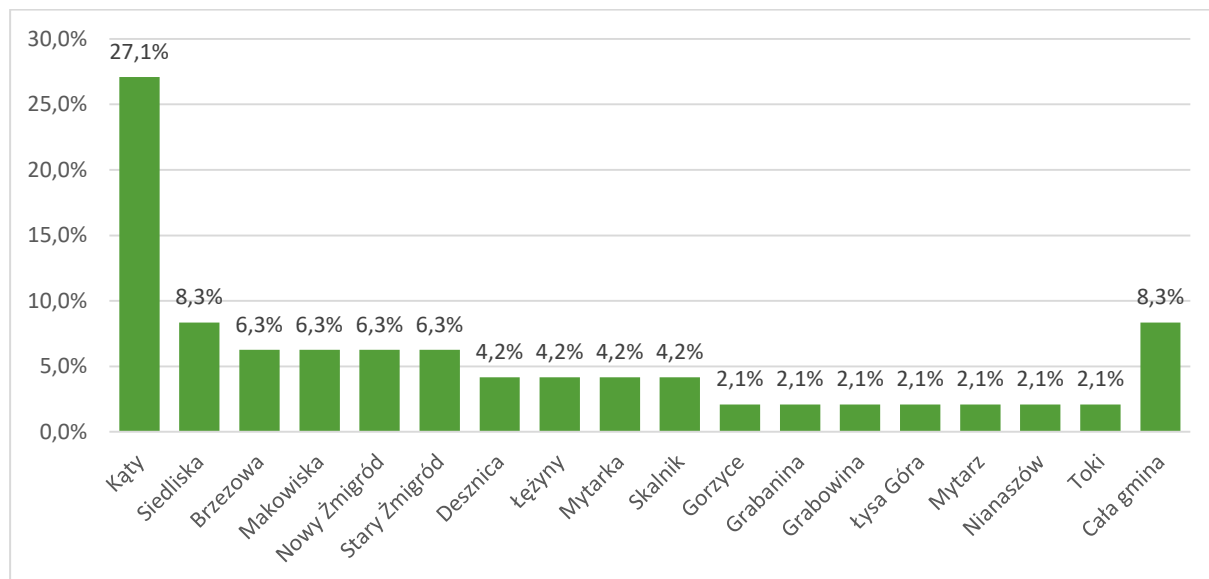
Wykres 12 Czy Pani/Pana zdaniem w gminie Nowy Żmigród znajduje się inny niż wskazany obszar, który powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji? [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Wśród propozycji składanych przez badanych należy wyróżnić dwie kategorie odpowiedzi. 8,3% badanych wskazywało całą gminę co jest niemożliwe z punktu widzenia wskaźników obligatoryjnych oraz treści Wytycznych. Drugi warty rozpatrzenia wątek to ponad ¼ wskazań dla miejscowości Kąty, która w analizie wskaźnikowej wypadła zdecydowanie niekorzystnie. Pozostałe wskazania miały charakter marginalny. Tym samym po raz kolejny badania ankietowe niejako wpisały się w wyniki analizy porównawczej, która wskazała na Kąty jako miejscowość borykającą się z problemami rozwojowymi i wymagającymi skoordynowanej interwencji.

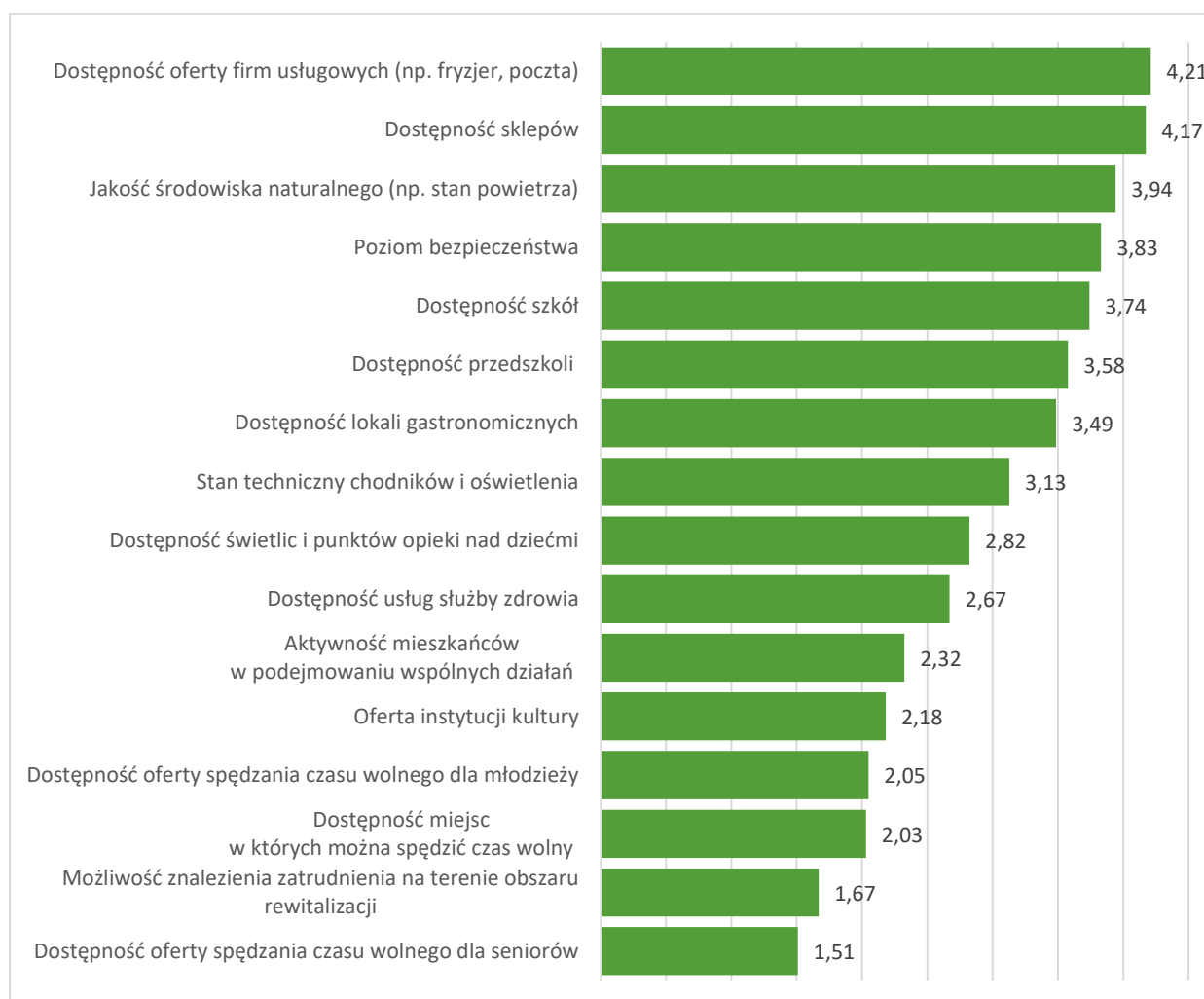
Wykres 13 Dodatkowe obszary preferowane do objęcia programem rewitalizacji [%]

Źródło: opracowanie własne, n=48

Na kolejnym wykresie zilustrowano oceny respondentów w odniesieniu do wybranych aspektów życia na terenie obszaru rewitalizacji za pomocą średniej ocen dla danej kategorii. Analiza pozyskanych danych w ten sposób umożliwiło wskazanie deficytów, obszarów wymagających interwencji. Dwie kategorie dominują jako elementy negatywne. Pierwszą z nich jest możliwość znalezienia pracy, a drugą jakość usług i oferta spędzania czasu wolnego. Również słabą stroną jest oferta kierowana do młodzieży (średnia na poziomie 2,05). Spora liczba respondentów ocenia słabo dostęp i jakość służby zdrowia (średnia 2,67), nie jest to zadanie własne samorządu gminnego, niemniej warto zwrócić uwagę na ten czynnik. Wśród pozytywnych elementów wskazuje się natomiast na dostępność usług i sklepów, są to natomiast głównie punkty o podstawowej charakterystyce i zróżnicowaniu.

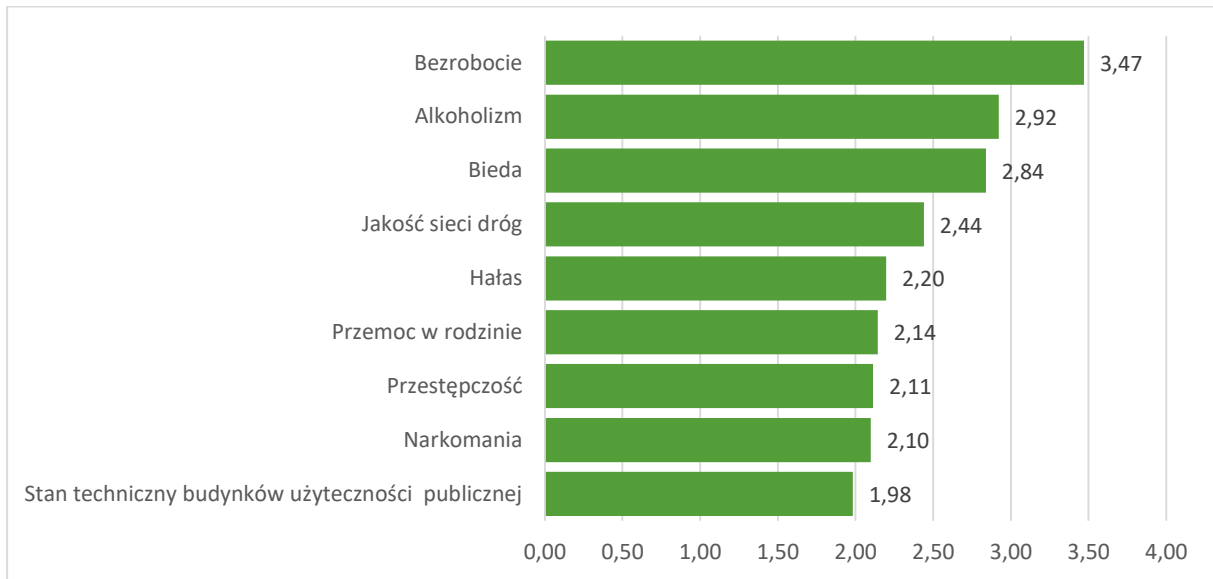
Wykres 14 Za pomocą szkolnej skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo słaba, 2 słaba, 3 średnia, 4 dobra, a 5 bardzo dobra proszę o ocenę wybranych aspektów jakości życia na terenie obszaru rewitalizacji. [%]

Źródło: opracowanie własne, n=314

Uczestniczącym w badaniu poproszono o wskazanie problemów, które mają kluczowe znaczenie dla obszaru rewitalizacji. Wśród wskazań zdecydowanie dominowały czynniki społeczne, co potwierdza konieczność prowadzenia implementacji skoordynowanej rewitalizacji. Kluczowe problemy wskazywane przez respondentów to bezrobocie, alkoholizm i bieda. Wymienione trzy zjawiska przenikają się i niszczą tkankę społeczną. W efekcie omawianych procesów możemy mówić o zdegradowaniu i kryzysie badanych obszarów. Symptomatyczny charakter ma czwarty z wymienianych elementów problemowych – jest nim w opiniach respondentów stan układu drogowego. Podsumowując badani dostrzegają znaczne problemy społeczne, traktując kwestie infrastrukturalne i inwestycyjne niejako drugorzędnie.

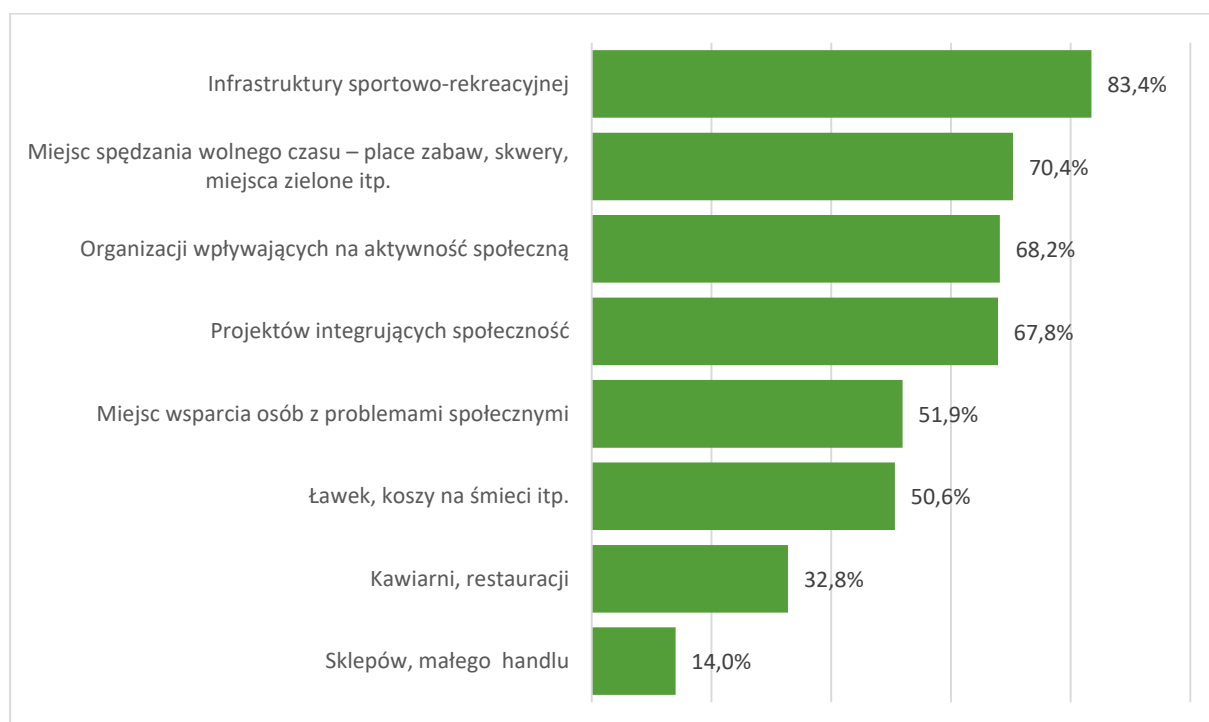
Wykres 15 Jakie problemy Pana(i) zdaniem występują na terenie obszaru rewitalizacji?

Źródło: opracowanie własne, n=314

Ostatnie z zamkniętych pytań odnosi się do deficytów obszaru zdegradowanego. Dla blisko 84% istotnym niedoborem omawianego obszaru jest infrastruktura sportowo-rekreacyjna, na drugim miejscu plasują się miejsca spędzania czasu wolnego, natomiast na trzecim respondenci odnoszą się do braku organizacji animujących, aktywizujących społeczność lokalną. Tym samym mieszkańcy pokazują rosnące aspiracje co raz silniejsze artykułowanie potrzeb ukierunkowanych na ofertę kulturalną, sportową związaną z przemyśłami czasu wolnego. Dodatkowo struktura odpowiedzi na poniższe pytanie jawi się jako zachęta dla operatora rewitalizacji do dialogu i partycypacji w zakresie budowania nowych rozwiązań dla obszaru rewitalizacji.

Wykres 16 Czego brakuje Pani/Pana zdaniem na terenie obszaru rewitalizacji – miejscowości Nowy Żmigród?

Źródło: opracowanie własne, n=314

W trakcie badania poza katalogiem pytań zamkniętych skierowano do respondentów również dwa pytania otwarte. W pierwszym z nich poproszono o wskazanie mocnych oraz słabych stron obszaru. Zalety można analizować w kategorii potencjałów, blisko 45% deklaruje, że szeroko rozumiana przyroda do bardzo dużego atutu. Natomiast w kategorii wad badani wskazywali kwestie bytowe takie jak zatrudnienie, jakość miejsc pracy czy też rynek pracy (1/3 wskazań).

Tabela 5 Proszę wskazać co Pani/Pana zdaniem jest mocną stroną a co największym problemem obszaru rewitalizacji? [%]

Wady		Zalety	
praca, zatrudnienie, zarobki	33,1%	przyroda, środowisko naturalne, bliskość parków itp.	44,2%
drogi, chodniki, oświetlenie, parkingi	18,4%	dostępność usług, sklepów	20,4%
infrastruktura czasu wolnego	16,2%	drogi i infrastruktura, dogodny położenie	8,8%
służba zdrowia	8,1%	praca urzędu, wójta, plany na przyszłość	4,4%
turystyka, brak oferty	5,1%	turystyka	4,4%
emigracja	4,4%	służba zdrowia	3,5%
jakość pracy urzędu	4,4%	dostępność placówek edukacyjnych	3,5%
wodociągi, kanalizacja	4,4%	inne	10,6%
słabo rozwinięty transport zbiorowy	2,2%		
więzi ludzkie, słaba integracja	1,5%		
inne	2,2%		

Źródło: opracowanie własne, n=314

Ostatnie pytanie zadane badanym odnosiło się do potrzeb, projektów, które w kontekście prowadzenia rewitalizacji powinny być przeprowadzone. Poniższa tabela potwierdza, że rewitalizacja dla mieszkańców w dalszym ciągu kojarzy się jako fragment polityki remontowej i inwestycyjnej. Tym samym konieczność edukacji w tym zakresie jest bardzo istotna, było to jednocześnie bardzo widoczne podczas spotkań partycypacyjnych. Niemniej około 20% respondentów jako istotne zagadnienie związane bezpośrednio z rewitalizacją wskazywało remont, modernizacja, utworzenie miejsc do spędzania wolnego czasu, rekreacji. Potwierdza to raz jeszcze aspiracje wspólnoty lokalnej i konieczność pośredniego zaangażowania samorządu i interesariuszy w poprawę jakości kapitału ludzkiego i społecznego.

Tabela 6 Jakiego typu działania/przedsięwzięcia powinny Pana(i) zdaniem zostać zrealizowane na terenie obszaru rewitalizacji? Co powinno zostać Pana(i) zdaniem zrobione, aby obszar ten lepiej służył mieszkańcom obszaru i całej gminy? [%]

Związane z rewitalizacją	
remont, modernizacja, utworzenie miejsc do spędzania wolnego czasu, rekreacji	20,0%
remont, modernizacja, utworzenie obiektów sportowych, siłowni	13,5%
poprawa estetyki, funkcjonalności lub utworzenie przestrzeni publicznej	5,9%
integracja społeczności, imprezy integrujące	2,7%
Razem:	42,2%
Pozostałe potrzeby	
miejsca pracy	17,8%
drogi, chodniki, oświetlenie, parkingi	12,4%
poprawa jakości funkcjonowania służby zdrowia, dostęp do rehabilitacji, specjalistó	11,9%
kanalizacja, wodociągi	8,6%
Razem:	50,8%

Źródło: opracowanie własne, n=314

5. Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji gminy Nowy Żmigród

W toku przeprowadzonych prac analitycznych, wyłoniono 2 podobszary na rewitalizacji na terenie gminy Nowy Żmigród, które ze względu na szczególną koncentrację problemów społecznych, technicznych, środowiskowych oraz gospodarczych uznane zostały za obszary zdegradowane i wskazane jako obszary na których powinien przebiegać proces rewitalizacji. Obszary te łącznie zajmują powierzchnię 1 956 ha, który stanowi około 19,52% całkowitej powierzchni gminy Nowy Żmigród. Liczba ludności wytypowanych obszarów to 2 405 osób, czyli około 25,67% ogółu mieszkańców gminy. Wobec powyższego obszary te nie przekraczają limitów powierzchni gminy (20%) oraz liczby mieszkańców (30%). Spełniają zatem formalny wymóg określony w ustawie.

Analiza pogłębiona podobszarów rewitalizacji skupia się na problemowym podejściu do pozyskanych danych przede wszystkim z punktu widzenia źródeł identyfikowanych deficytów i ich skutków dla odnotowywanego na analizowanym terenie kryzysu.

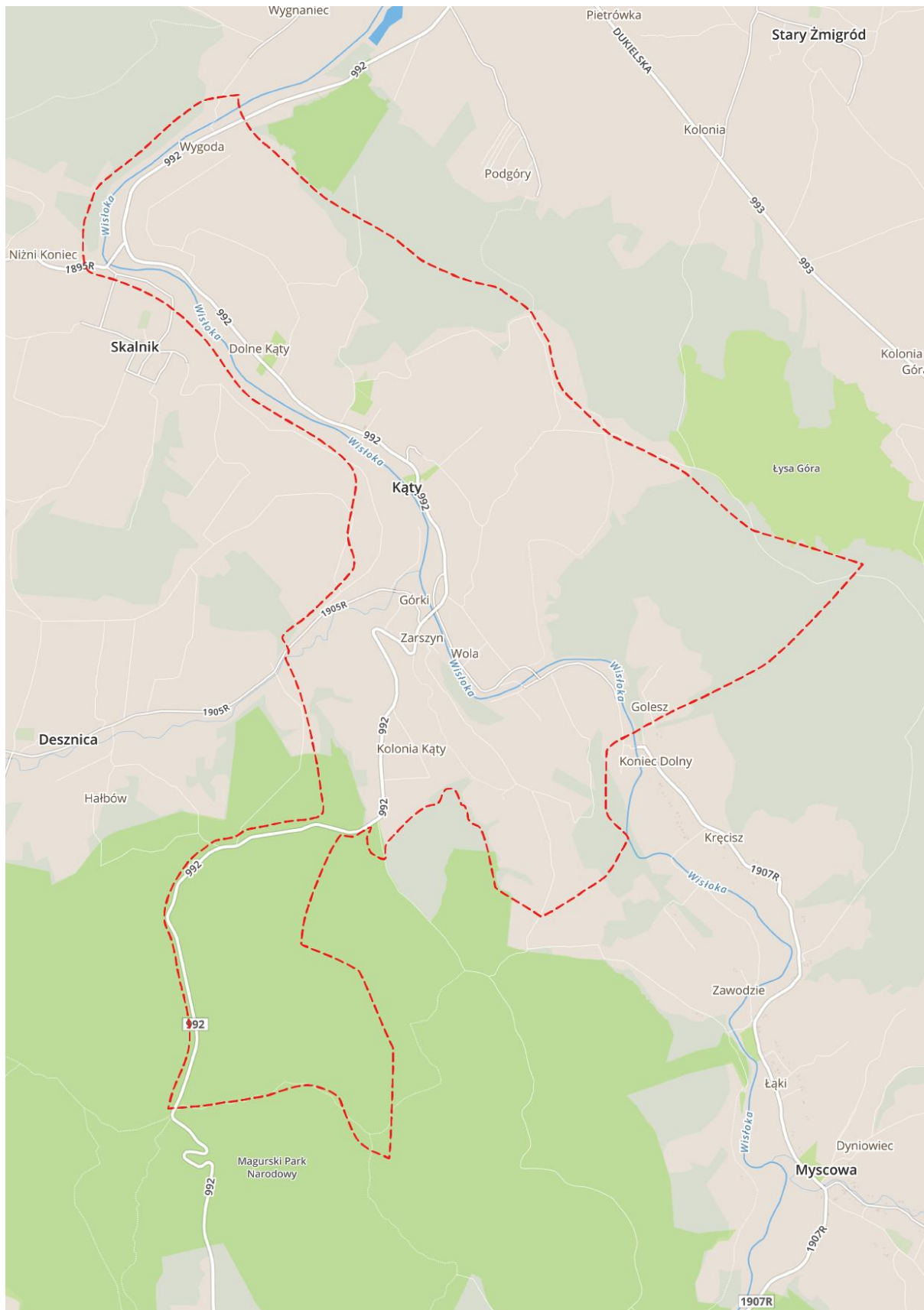
Poniżej zaprezentowano mapy poglądowe obu podobszarów rewitalizacji gminy Nowy Żmigród.

Grafika 18 Mapa poglądowa podobszaru rewitalizacji Nowy Żmigród

Źródło: opracowanie własne

Grafika 19 Mapa poglądowa podobszaru rewitalizacji Kąty

Źródło: opracowanie własne

5.1 Podobszar sołectwo Nowy Żmigród

5.1.1 Sfera społeczna

Podobszar Nowy Żmigród jest zamieszkiwany przez 1 372 mieszkańców co czyni tą miejscowość najbardziej ludną i istotną dla rozwoju całej gminy. Nowy Żmigród jest siedzibą władz i kluczowych instytucji gminnych, dodatkowo jest zlokalizowany w centralnej części gminy i co potwierdzają badania społeczne jest miejscem lokalizacji najważniejszych usług publicznych.

Warto zwrócić uwagę na strukturę demograficzną miejscowości. Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania jest wyższe od wojewódzkiego, natomiast plasuje się niżej od gminnego i wynosi 0,36. Świadczy to o drenażu mózgow i relatywnie niskiej jakości miejsc pracy. Dodatkowo wpływa to na postrzeganie tego terenu jako cechującego się relatywnie niską jakością. Ten stan rzeczy wynika z ogólnych trendów rozwojowych w kraju, natomiast poprawy tego stanu rzeczy należy upatrywać w rozwijaniu przemysłów czasu wolnego oraz poprawie jakości usług publicznych. Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wynosi 34,1%, przekłada się to również na medianę wieku – wynoszącą 40 lat. Świadczy to o starzeniu się lokalnej społeczności oraz o głębokich przeobrażeniach w strukturze mieszkańców zamieszkujących Nowy Żmigród. Wynika to pośrednio z niekorzystnego, ujemnego przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 100 oscylującego na poziomie -0,45.

Kolejną kategorią istotnie wpływającą na sferę społeczną jest rynek pracy. Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem wynosi 60,2% i w porównaniu do gminy oraz województwa nie jest bardzo wysoka niemniej jakość miejsc pracy oferowana na rynku oceniana jest powszechnie jako niezadowolająca. Istnienie klasy „working poor” potwierdzały badania jakościowe oraz konsultacje czynione na etapie partycypacji. Kwestia bezrobocia bezpośrednio oddziałuje na przedsiębiorczość oraz innowacyjność lokalnej gospodarki, która oceniona została jako przeciętna i niezadowolająca.

Następny obszar analizy to pomoc społeczna. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wynosi 12,2. Jest to wartość dwukrotnie wyższa, porównując ją do średniej wojewódzkiej. Presja związana z polityką społeczną, jej znaczny udział w strukturze wydatków wprost wskazuje na relatywnie wysoki poziom ubóstwa. Koreluje on ze zjawiskiem starzenia się społeczności lokalnej i wzrastającego zapotrzebowania m.in. na usługi opiekuńcze.

W kontekście bezpieczeństwa należy zwrócić uwagę na fakt, że liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wynosi 1,09 i jest dwukrotnie wyższa w porównaniu do reszty gminy. Poziom bezpieczeństwa i zagrożenie przestępczością obiektywnie nie są wysokie natomiast faktycznie koncentruje się w Nowym Żmigrodzie, który jest największą wsią w gminie posiadającą atrybuty miejskie

oraz liczne punkty usługowe, które skutkują nagromadzeniem się liczby mieszkańców i zwiększaniem niebezpieczeństwa zagrożenia porządku publicznego.

Z punktu widzenia kapitału społecznego ważnym elementem jest organizacja społeczeństwa obywatelskiego analizowanego w kontekście liczby organizacji pozarządowych. W Nowym Żmigrodzie zidentyfikowane 7 tego typu podmiotów.

5.1.2 Sfera gospodarcza

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wynosi 8,1 i jest znacznie wyższa od średniej dla gminy jak również dla wskaźników wojewódzkich. Większość podmiotów gospodarczych działających na terenie Nowego Żmigrodu stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki handlowe sektora prywatnego. Struktura podmiotów gospodarczych wskazuje, iż na terenie miasta przeważa sfera usług handlowych, budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe. W sferze gospodarczej problemem jest funkcjonowanie targowiska, niskie zróżnicowanie usług, brak markowych produktów i usług, które mogłyby stanowić koło zamachowe dla lokalnej gospodarki. Uznaje się, że kluczową kwestią jest wykreowanie impulsu rozwojowego dla terenu rewitalizacji.

5.1.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej dla podobszaru rewitalizacji Nowy Żmigród dotyczy przede wszystkim dostępu do określonych usług publicznych oraz uwarunkowań przestrzennych. Zabudowania Nowego Żmigrodu podzielić możemy na trzy podstawowe grupy: budynki mieszkalne, budynki użyteczności publicznej oraz obiekty usługowe stanowiące podmioty gospodarcze. Z perspektywy funkcjonalnej interesująca jest dostępność instytucji użyteczności publicznej dla mieszkańców. Wśród budynków użyteczności publicznej wyróżnić możemy między innymi obiekty kultury, sportowo-rekreacyjne oraz edukacyjne. Liczba instytucji kultury (w tym bibliotek i świetlic) na terenie omawianego obszaru jest bardzo wysoka i wynosi 2, niemniej problem stanowi jakość świadczonych usług. Główne problemy Nowego Żmigrodu to niska jakość przestrzeni publicznej, niedostosowanie jej do potrzeb oraz niska jakość oferowanych usług.

5.1.4 Sfera techniczna

Jednostka Nowy Żmigród – omawiany podobszar rewitalizacji zajmuje 826 ha, co stanowi 8,24% obszaru gminy. Struktura przestrzenna miejscowości obejmuje: rynek (świadczący o miejskim charakterze miejscowości w przeszłości), centrum handlowo-usługowego i mieszkaniowego. Charakter zabudowy generuje szereg negatywnych dla środowiska skutków związanych głównie z niską emisją spalin. Stan

zabudowań oraz ich wyposażenie wpływają także na samych mieszkańców, wywołując negatywne skutki społeczne.

Podstawowym problemem sfery technicznej jest dewastacja i degradacja znacznej liczby budynków (na terenie określanym jako podobszar rewitalizacji Nowy Żmigród znajduje się 327 budynków mieszkalnych), jak również niezadawalający poziom zagospodarowania przestrzeni publicznej.

Dostępność do infrastruktury sieciowej jest również niedostateczna. Tylko nieco ponad 2300 mieszkańców całej gminy posiada dostęp do sieci wodociągowej, a z wodociągu korzysta 2799. Tym samym gospodarka wodno-ściekowa nie odpowiada potrzebom mieszkańców i wpisuje się w infrastrukturalne i również cywilizacyjne zapóźnienie Nowego Żmigrodu.

Zinwentaryzowana masa wyrobów zawierających azbest na terenie Nowego Żmigrodu jest relatywnie wysoka i stanowi zagrożenie techniczne ale również środowiskowe. Masa niezutilizowanego azbestu na omawianym podobszarze kształtuje się na poziomie 108 236.

Warto wymienić również zabytki nieruchome znajdujące się w ewidencji konserwatora zabytków.

- kościół par. pw. św. Piotra i Pawła, 1 poł. XVIII, XIX, nr rej.: A-170 z 25.04.1972
- dzwonnica, XVIII, XIX, nr rej.: j.w.
- cmentarz kościelny, nr rej.: j.w.
- cmentarz rzym.
- kat. (część), k. XVIII, nr rej.: A - 65 z 27.01.2003
- kaplica cmentarna pw. Świętej Trójcy, 1 poł. XIX, nr rej.: j.w.
- ogrodzenie z bramą, XIX, nr rej.: j.w.
- cmentarz wojenny z I wojny światowej, kwatera na cmentarzu rzym. - kat., 1 1915, nr rej.: A - 1090 z 1.06.1993
- cmentarz żydowski, nr rej.: A – 1088 z 23.11.1990
- park dworski, XIX, nr rej.: A – 1087 z 22.06.1995
- zajazd, tzw. Stara Gmina, Rynek/ul. Dukielska, XVIII, nr rej.: A - 111 z 10.01.2006
- dom, Rynek 1, 1 poł. XVIII, nr rej.: A - 213 z 15.10.1990
- dom, Rynek 2, 1 poł. XVIII, nr rej.: A - 214 z 15.10.1990

5.1.5 Sfera środowiskowa

Na terenie Nowego Żmigrodu nie występują przekroczenia jakości powietrza oraz brak jest urządzeń pomiarowych. Najbliższy pomiar jakości powietrza występuje w Jaśle, ul Sikorskiego. Niska emisja w gminie oraz w sąsiedniej miejscowości Krempna gdzie w 2016 r. nie zanotowano przekroczeń jakości powietrza). Niemniej na tle gminy liczba niewydajnych indywidualnych źródeł ciepła jest wysoka,

źródłem uciążliwej niskiej emisji są przede wszystkim lokalne kotłownie osób fizycznych, usług publicznych oraz komunikacja samochodowa.

Sfera środowiskowa to również hałas, istotna składowa jakości życia. W tym kontekście należy podkreślić problem funkcjonowania drogi wojewódzkiej o charakterze tranzytowym (DW 992), która nie posiada alternatywnego przebiegu, jak również nie identyfikuje się obwodnicy odciążającej ruch kołowy w Nowym Żmigrodzie.

Tym samym, podsumowując, należy zwrócić uwagę na relatywnie wysokie zagrożenia środowiskowe, szczególnie istotne z punktu widzenia atrakcyjności przyrodniczej i krajobrazowej podobszaru rewitalizacji.

5.2 Podobszar sołectwo Kąty

5.2.1 Sfera społeczna

Podobszar Nowy Żmigród jest zamieszkiwany przez 1 033 mieszkańców co czyni tą miejscowość trzecią najbardziej ludną w całej gminie (większa liczba osób mieszka w Nowym Żmigrodzie oraz w Nienaszowie). Nowy Żmigród jest siedzibą władz i kluczowych instytucji gminnych, dodatkowo jest zlokalizowany w centralnej części gminy i co potwierdzają badania społeczne jest miejscem lokalizacji najważniejszych usług publicznych.

Struktura populacji mieszkańców cechuje się znacznym starzeniem, wskazują na to dwie podstawowe zmienne demograficzne. Pierwszą z nich jest saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania kształtujące się na poziomie 0,39 (wskaźnik gorszy od ogólnogminnego). Drugą zmienną jest przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób, który jest zdecydowanie ujemny i wynosi -0,77. Starzenie się społeczności zamieszkującej Kąty potwierdzają również inne obliczone wskaźniki. Aż 38,4% mieszkańców to ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania, również mediana wieku jest wyższa od gminnej i wojewódzkiej oscylując na poziomie 39 lat.

Rynek pracy to również bolączka Kątów, przede wszystkim ze względu na niewykorzystane potencjały i zasoby tej części gminy, głównie turystyczne. Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem wynosi blisko 71%. Oznacza to, że niemal co czwarty bezrobotny jest osobą w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ten stan koreluje silnie z ubóstwem i zjawiskiem uzależnienia od zinstytucjonalizowanej pomocy instytucji i organizacji pomocowych. Jednocześnie udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym kształtuje się na poziomie 10,6%.

W kontekście rynku pracy i bezrobocia wskazano na silną zależność pomiędzy tymi zjawiskami a bezrobociem. Analiza danych pozyskanych z GOPS potwierdza tę tezę. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wynosi 18,4 i należy ją uznać za bardzo wysoką w szczególności porównując tę wartość do średniej wojewódzkiej wynoszącej tylko 6,1.

Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób jest blisko dwukrotnie wyższa od średniej dla całej gminy i wynosi 0,97. Ten stan rzeczy informuje jedynie o rejestrowanych przekroczeniach prawa, natomiast w ramach konsultacji społecznych wskazywano na zagrożenia wandalizmem, który często nie jest ewidencjonowany i wynika z funkcjonowania patologii społecznych i nagromadzenia pozostałych problemów.

Kapitał ludzki i społeczny w Kątach jest relatywnie niski. Odnotowano jedynie dwie prowadzące działalność organizacje pozarządowe.

5.2.2 Sfera gospodarcza

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób jest niska i wynosi tylko 0,2. Zdecydowana większość zarejestrowanych działalności gospodarczych to przedsiębiorstwa usługowe i usługowo-handlowe. Na terenie Kątów dominują małe gospodarstwa agroturystyczne, które posiadają znaczny potencjał wzrostu. O charakterze podobszaru rewitalizacji świadczy również jego rolniczy charakter.

5.2.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

W Kątach funkcjonuje jedna instytucja świadcząca usługi kulturalne oraz zidentyfikowano dwie organizacje pozarządowe. Z punktu widzenia usług publicznych i oferty spędzania czasu wolnego to relatywnie wąska oferta.

Kąty nie są dostosowane urbanistycznie i funkcjonalnie do rozwijania funkcji turystycznych, wiąże się to z koniecznością tworzenia infrastruktury, jak również jej adaptowania na potrzeby mieszkańców oraz gości i turystów odwiedzających tą miejscowość.

Kluczową instytucją w miejscowości jest Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Kątach, która wymaga doposażenia i możliwie pełnego wykorzystania na potrzeby całej społeczności lokalnej.

5.2.4 Sfera techniczna

Na podobszarze rewitalizacji Kąty znajduje się 214 budynków mieszkalnych. Budynki te znajdują się w sporym rozproszeniu co skutkuje koniecznością kosztochłonnego rozbudowywania infrastruktury. Poziom degradacji technicznej identyfikowany w Kątach jest relatywnie wysoki, w niekorzystną sytuację wpisuje się również duża liczba niezutyliżowanego azbestu na omawianym podobszarze, kształtująca się na poziomie 316125. Na terenie miejscowości znajduje się jeden ewidencjonowany zabytek jest nim - karczma, ob. dom nr 48, 2 poł. XIX, nr rej.: A - 398 z 9.09.1971.

5.2.5 Sfera środowiskowa

Kąty leżą w dolinie rzeki Wisłoka, w jej górnym biegu. Wioska położona jest 296 m.n.p.m. na szlaku wiodącym z Nowego Żmigrodu do Krempnej w Dolinie Beskidu Niskiego. Miejscowość oddalona jest od Nowego Żmigrodu o 5 km. Wokół niej piętrzą się urokliwe wzniesienia. Są to: od wschodu Goleśz (451 m), Góra Grzywacka (567 m) i Łysa Góra (641 m), a za nimi Polana (651 m); od zachodu Jeleń (501 m) i wzniesienie zwane przez okolicznych mieszkańców Skalą (471 m). Na południu widnieje góra Kamień (714 m), po której zboczu wije się serpentynami droga z Kątów do Krempnej. Jednocześnie Kąty znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie (otulinie) Magurskiego Parku Narodowego cechującego się unikalną w skali krajowej bioróżnorodnością.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że przez miejscowość przebiega droga 992 generująca relatywnie spory ruch skutkujący hałasem. Natężenie ruchu wynika m.in. z bezalternatywności dojazdu do gminy Krempna. Kolejny problem w sferze środowiskowej to niska emisja, która jest wskazywana jako uciążliwość również przez mieszkańców.

5.3 Podsumowanie diagnozy dla obszaru rewitalizacji

5.3.1 Analiza SWOT

Analiza opisanych wcześniej zagadnień, konsultacji społecznych i obserwacji w terenie wskazała na główne problemy występujące na obszarze rewitalizacji. Warto zwrócić uwagę na fakt, że większość ze zjawisk kryzysowych powtarza się na obu wytypowanych terenach (podobszarach rewitalizacji). Dlatego też, podjęto decyzję o opracowaniu analizy SWOT wspólnej dla obu obszarów rewitalizacji. Jednocześnie niniejszy rozdział to podsumowanie diagnozy dla obszaru rewitalizacji obejmujące wszystkie z omawianych sfer: społeczną, gospodarczą, techniczną, środowiskową i przestrzenno-funkcjonalną.

Tabela 7 Analiza SWOT podobszarów rewitalizacji

Analiza SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
Bliskość Magurskiego Parku Narodowego i położenie przygraniczne (bliskość szlaków tranzytowych)	Istotne natężenie negatywnych zjawisk społecznych w zakresie bezpieczeństwa oraz korzystania z pomocy społecznej
Cenne zabytki architektoniczne i przyrodnicze	Degradacja przestrzeni parkowej w Nowym Żmigrodzie
Zróżnicowana zabudowa i rzeźba terenu nie kolidująca z rozwojem budownictwa mieszkaniowego	Zaniedbanie terenów zielonych oraz małej architektury i infrastruktury okołoturystycznej
Dbłość o kulturę i tradycję lokalną	Wyższe wskaźniki wskazujące na degradację obszarów rewitalizacji
Relatywnie czyste środowisko, możliwości z zakresu budowy tzw. zielonej gospodarki	Zły stan techniczny niektórych dróg oraz niedostateczna ilość chodników
Duża liczba terenów zielonych	Relatywnie niski kapitał ludzki – drenaż mózgów
Miejskie atrybuty Nowego Żmigrodu, centralne położenie w gminie	Niska funkcjonalność przestrzenna obszarów zdegradowanych, wymagający remontów stan bazy lokalowej części instytucji publicznych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, szczególnie tych odpowiedzialnych za animowanie życia społecznego
Baza do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki	Niedostateczny poziom wyposażenia w infrastrukturę sieciową
Brak przemysłu silnie zanieczyszczającego środowisko	Brak dostatecznej bazy turystycznej
	Niedostateczny poziom komunikowania
	Niska emisja, występowanie dzikich wysypisk – niska świadomość ekologiczna
	Niski poziom dochodów ludności

Szanse	Zagrożenia
Ożywienie gospodarcze	Rosnąca migracja wykształconej młodzieży do większych ośrodków i miast
Wykorzystanie mechanizmów związanych z ekonomią społeczną, przede wszystkim spółdzielczością socjalną	Niestabilna polityka państwa wobec rolnictwa i obszarów wiejskich
Redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, wskazanie właściwych wzorców zachowań	Postępująca indywidualizacja życia społecznego
Zwiększenie atrakcyjności obszaru w kontekście rozwoju drobnej przedsiębiorczości usługowej	Załamanie się popytu, tendencje rozwoju turystyki i wypoczynku opartego o zasoby przyrodnicze
Skuteczna absorpcja funduszy unijnych przewidzianych na rewitalizację w ramach RPO WP 2014-2020	Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE

Źródło: opracowanie własne

5.3.2 Analiza potencjałów

Rewitalizacja obszaru rewitalizacji (składającego się z dwóch podobszarów) warunkowana jest dwoma zasadniczymi elementami. Pierwszym z nich jest analiza pogłębiona, która uzasadnia konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych i skupia się na analizie przyczyn i skutków kryzysu oraz charakterystyce najważniejszych sfer obszaru. Drugim kluczowym aspektem wpływającym na efektywność skoordynowanej rewitalizacji jest analiza potencjałowa polegająca na syntetycznym wskazaniu najważniejszych przewag obszaru rewitalizacji oraz czynników korzystnie wpływających na skuteczność osiągnięcia oczekiwanych zmian. Analiza potencjałów to również element podsumowujący część diagnostyczną stanowiący przejście do części operacyjnej. Poniżej w punktach przedstawiono główne potencjały obszaru rewitalizacji.

1. Zasadniczym potencjałem Nowego Żmigrodu i Kątów jest ich lokalizacja w skali lokalnej oraz regionalnej. Centralne położenie w obrębie granic administracyjnych gminy w pobliżu ważnych szlaków komunikacyjnych. Renta położenia wpływa na możliwość rozwijania funkcji centrotwórczych i usługowych.
2. Potencjałem rozwojowym dla obszaru rewitalizacji jest zbudowanie sektora nowoczesnego rolnictwa opierającego się na produkcji żywności oraz obsługa ludności i związane z tym osadnictwo. Taka baza umożliwi z jednej strony Kątom tworzenie produktu agroturystycznego na drodze do Magurskiego Parku Narodowego, z drugiej natomiast pozwala Nowemu Żmigrodowi na wykreowanie marki ekologicznej miejscowości, gdzie można nabyć zdrowe

i tradycyjnie wytworzone produkty lokalne. Wskazana szansa rozwojowa jest wspólna dla obu podobszarów i bazuje na endogenicznych zasobach obszaru rewitalizacji.

3. Potencjałem obszaru rewitalizacji są zasoby umożliwiające dokonanie ożywienia gospodarczego terenu na bazie reorganizacji i doposażenia targowiska tworząc tym samym podstawę do wykorzystania lokalnych tradycji, wytwórczości i unikalnego dziedzictwa miejscowości. Z drugiej strony potencjałem umożliwiającym poprawę sytuacji gospodarczej jest rozwijanie ekonomii społecznej angażującej mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym obszaru rewitalizacji.
4. Potencjałem obszaru rewitalizacji jest nagromadzenie organizacji pozarządowych, które mogą wkomponować się w zintegrowany system zaplanowanych działań rewitalizacyjnych. Jednocześnie wykazują one dużą energię, chętnie angażując się w tworzenie projektów rewitalizacyjnych. Organizacje pozarządowe również mają niezbędny potencjał do rozwijania i wykorzystywania narzędzi ekonomii społecznej, w tym spółdzielczości socjalnej.
5. Elementem dodatkowo pozytywnie wpływającym na możliwość wyjścia obszaru z kryzysu jest znaczny potencjał turystyczny, umożliwiający rozwój drobnej przedsiębiorczości oraz usług.
6. Atutem obszaru zdegradowanego jest jego przygraniczne położenie, bliskość granicy z Słowacją, Ośrodka Edukacyjnego im. Jana Szafrąńskiego w MPN oraz atrakcyjnych krajoznawczo i przyrodniczo terenów Magurskiego Parku Narodowego – będących zasobem i przewagą konkurencyjną w skali kraju.
7. Obszar rewitalizacji to teren atrakcyjny z punktu widzenia bogactwa dziedzictwa kulturowego i historycznego. Warto zwrócić uwagę na obecność takich zabytków i atrakcji turystycznych jak: Góra Grzywacka ze znajdującym się na niej Krzyżem Jubileuszowym, rynek w Nowym Żmigrodzie (stanowiący żywe potwierdzenie miejskiej przeszłości tej miejscowości i spuścizny dawnych mieszkańców tej ziemi głównie Żydów), murowany kościół pw. św. Piotra i Pawła czy też cmentarz wojskowy z czasów I wojny światowej zaprojektowany przez Dušana Jurkoviča.

5.3.3 Obszar rewitalizacji na tle województwa

Zgodnie z Uchwałą Posiedzenia Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 194/3956/16 z dnia 12.07.2016 r. w sprawie przyjęcia Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 sporządzono zbiorczą tabelę wskaźników, z których co najmniej 4 powinny przekraczać referencyjną wartość wojewódzką (być wyższa lub niższa), aby kwalifikować obszar do procesu odnowy. Wszystkie wskaźniki obliczono dla 2014 roku. Kolorem czerwonym oznaczono obszary przekroczeń.

Tabela 8 Zestawienie wskaźników zgodnych z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 – podobszar rewitalizacji Nowy Żmigród

Nazwa wskaźnika	Wartość referencyjna, województwo podkarpackie (2014)	Podobszar rewitalizacji Nowy Żmigród
Kategoria: demografia		
Mediana wieku	38	40
Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	0,07	-0,45
Kategoria: rynek pracy		
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	61,5%	63,9%
Kategoria: pomoc społeczna		
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	6,1	12,2
Kategoria: podmioty gospodarcze		
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski	0,6	0,2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9 Zestawienie wskaźników zgodnych z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 – podobszar rewitalizacji Kąty

Nazwa wskaźnika	Wartość referencyjna, województwo podkarpackie (2014)	Podobszar rewitalizacji Kąty
Kategoria: demografia		
Mediana wieku	38	39
Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	0,07	-0,77
Kategoria: rynek pracy		
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	61,5%	70,8%
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	10,2%	10,6%
Kategoria: pomoc społeczna		
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	6,1	18,4
Kategoria: podmioty gospodarcze		
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - obszar wiejski	5,5	2,2

Źródło: opracowanie własne

6. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

W rozdziale prezentuje się założenia, które w perspektywie roku 2023 będą stanowiły rezultat procesu rewitalizacji w Gminie Nowy Żmigród ze szczególnym uwzględnieniem dwóch wyznaczonych podobszarów rewitalizacji, które w naturalny sposób będą promieniowały i oddziaływały na resztę gminy. Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego wyznaczonych obszarów zdegradowanych. Wizja to określenie pożądanego stanu docelowego, do jakiego dąży samorząd lokalny wraz ze społecznością lokalną oraz interesariuszami. Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem strategicznym o charakterze planistycznym i operacyjnym, jednocześnie w związku z jego charakterem, zawartość treściowa wizji ściśle koresponduje z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Nowy Żmigród na lata 2014-2020. W Strategii zdefiniowano wizję, w której podkreślono, że Nowy Żmigród to „gmina przyjazna dla mieszkańców, otwarta na rozwój i współpracę oraz zapewniająca atrakcyjne warunki życia”. W wyznaczonej wizji spajają się cztery cele strategiczne, spośród których wszystkie w sposób bezpośredni odnoszą się do zagadnień stanowiących rdzeń przedmiotowego opracowania - przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- Wzrost innowacyjności i konkurencyjności lokalnej gospodarki
- Poprawa i rozwój stanu infrastruktury technicznej na terenie gminy
- Poprawa jakości życia mieszkańców gminy poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego
- Wysoka jakość i ochrona środowiska przyrodniczego na terenie gminy

Wskazane wyżej zapisy celów strategicznych stanowiły punkt wyjścia do realizacji prac planistycznych, a w dalszej kolejności umożliwiły wskazanie dwóch obszarów wpisujących się w uwarunkowania wynikające z wymagań i specyfiki działań rewitalizacyjnych. Z punktu widzenia założeń rewitalizacyjnych za kluczowe aspekty uważa się akcenty położone na czynnik ludzki (umiejętności miękkie, przedsiębiorczość) oraz infrastrukturę techniczną i środowiskową, które podlegają istotnej koncentracji i natężeniu na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Zaprezentowana poniżej wizja to rezultat przyszłej realizacji planowanych przedsięwzięć i projektów oraz baza umożliwiająca definiowanie celów strategicznych rewitalizacji oraz kierunków działań. Warto podkreślić, że wizja swoimi zapisami obejmuje całość obszaru wparcia, obejmując dwa podobszary składające się na obszar rewitalizacji w gminie Wisła. Zawartość wizji jest wypadkową analizy eksperckiej oraz konsultacji społecznych i spotkań warsztatowych, na które zapraszano zaangażowane podmioty procesu oraz wszystkich mieszkańców gminy Nowy Żmigród .

Wizja stanu przyjętego obszaru rewitalizacji w perspektywie roku 2023 została zdefiniowana w oparciu o kluczowe wartości istotne dla interesariuszy i wszystkich mieszkańców gminy i brzmi następująco:

Obszar zrewitalizowany jest miejscem społecznie, gospodarczo, przestrzennie i funkcjonalnie wkomponowanym w rozwój całej gminy.

Nowy Żmigród to nowatorsko zmodernizowana i bezpieczna przestrzeń publiczna, posiadająca mocne i trwałe więzi funkcjonalne z całą gminą.

Przeobrażona przestrzeń publiczna stanowi doskonałą podstawę do rozwoju gospodarczego, w oparciu o wysokie umiejętności mieszkańców, wykorzystanie ich energii oraz efektywne korzystanie z instrumentów ekonomii społecznej.

Kąty po znacznym zredukowaniu problemów społecznych są innowacyjną, atrakcyjną i otwartą miejscowością zamieszkiwaną przez społeczność traktującą wiedzę i doświadczenie jako podstawę tworzenia atrakcyjnej przestrzeni dla turystów, seniorów oraz wszystkich grup i środowisk zaangażowanych w rozwój miejscowości.

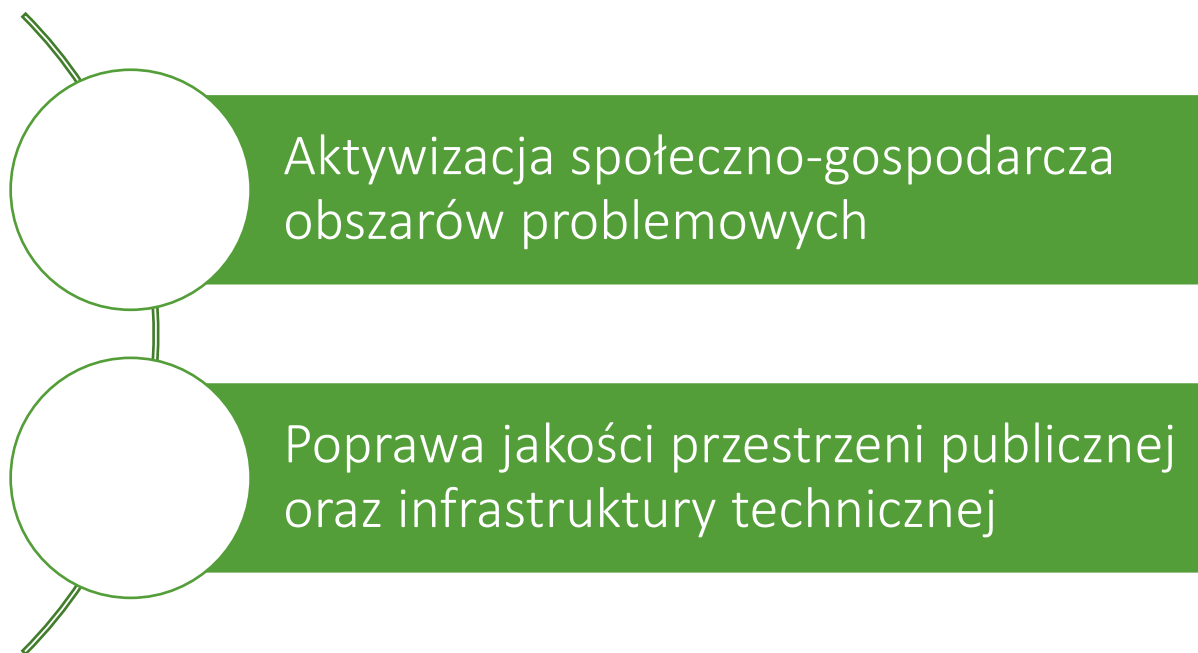
W efekcie rewitalizacji mieszkańcy obszaru rewitalizacji są bardziej zintegrowani co przejawia się w realizacji oddolnych inicjatyw zmierzających do dalszego udoskonalenia zrewitalizowanej przestrzeni.

Instytucje publiczne wspierają inicjatywy mieszkańców, którzy stali się bardziej zaradni czując, że ich zaangażowanie jest doceniane przez samorząd lokalny.

7. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

7.1 Cele rewitalizacji oraz kierunki działań

W niniejszym rozdziale zaprezentowane zostały dwa podstawowe cele rewitalizacji w Gminie Nowy Żmigród o charakterze kierunkowym, które w istocie określają obszary szczególnego zainteresowania Gminy oraz wszystkich interesariuszy z punktu widzenia potrzeb wynikających ze szczegółowej diagnozy obszarów wsparcia. Biorąc pod uwagę operacyjny (programowy) charakter opracowania, niniejsza część ma charakter porządkowy, syntetyzujący z jednej strony treści wyartykułowane w docelowej wizji obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (jednocześnie w odniesieniu do miejscowości Nowy Żmigród, jak również sołectwa Kąty), natomiast z drugiej stanowiący wprowadzenie do części projektowej zaprezentowanej w kolejnym rozdziale. W związku z przyjętą logiką podrozdziału cele opracowane w sposób możliwie szeroki, uwzględniający kontekst lokalny. Opracowano dla nich zestaw dedykowanych kierunków działań. Na poniższej grafice zaprezentowano dwa fundamenty Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023.

Każdy z powyższych celów rewitalizacji odpowiada na zidentyfikowane deficyty obszarów kryzysowych przewidzianych do rewitalizacji. W istocie oba cele są względem siebie komplementarne i w możliwie pełny sposób prezentują zakres interwencji rewitalizacyjnej. Jednocześnie warto podkreślić, iż LPR to narzędzie umożliwiające skuteczne wdrażanie części założeń planistycznych artykułowanych w strategii rozwoju gminy przywołanych w poprzednim rozdziale. Poniżej prezentuje się wyznaczone cele strategiczne rewitalizacji wraz z odpowiadającym im deficytami uzasadniającymi konieczność podjęcia działań w tym zakresie oraz dedykowane kierunki interwencji. Biorąc pod uwagę zdefiniowaną

wizję, wyznaczone cele strategiczne rewitalizacji mają na celu ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk i procesów w Nowym Żmigrodzie i Kątach (łącznie definiowanych jako obszar rewitalizacji) oraz wzmocnienie jego wewnętrznego potencjału, poprzez kompleksowe i zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, gospodarki, przestrzeni i środowiska naturalnego.

Cel strategiczny rewitalizacji 1.

Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych

Wobec zdiagnozowanych problemów społecznych, do których w głównej mierze należą bezrobocie, przemoc, niepełnosprawność w obrębie powyżej sformułowanego celu strategicznego istotnym wątkiem jest poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprzez przeciwdziałanie procesom wykluczenia społecznego, promocję integracji społecznej oraz poprawę dostępności usług publicznych. Nowy Żmigród i Kąty to obszary problemowe posiadające jednocześnie potencjał do rozwijania nowoczesnych instrumentów wsparcia dla grup marginalizowanych. Kluczem do osiągnięcia zmiany społecznej na obszarze rewitalizacji jest ekonomia społeczna, ze szczególną rolą spółdzielczości socjalnej. Drugi element to ożywienie gospodarcze realizowane na bazie zasad zrównoważonego rozwoju obejmujące newralgiczne tereny w Nowym Żmigrodzie takie jak plac targowy czy wymagający rewitalizacji podworski parku krajobrazowy z 1800 r. W odniesieniu do Kątów ważne są działania ukierunkowane na rozwój agroturystyki i wykorzystania renty położenia w kontekście sąsiadującego Magurskiego Parku Narodowego. Podsumowując aktywizacja społeczno-gospodarcza ma na celu ożywienie gospodarcze poprzez interwencję i poprawę jakości kapitału ludzkiego i społecznego. Cele społeczne w znacznej części będą efektem synergii i zintegrowania projektów społecznych z projektami inwestycyjnymi. Poniżej prezentuje się cele szczegółowe i odpowiadające im kierunki działań rewitalizacyjnych.

1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej

- (1) Reintegracja społeczno-zawodowa grup i osób zagrożonych wykluczeniem
- (2) Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja zawodowa mieszkańców
- (3) Rozwój ekonomii społecznej
- (4) Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

1.2 Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji

- (1) Rozwój usług kulturalnych
- (2) Rozwój usług edukacyjno-wychowawczych
- (3) Rozwój usług opiekuńczych
- (4) Rozwijanie przemysłów czasu wolnego

1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji

- (1) Wspieranie przedsiębiorczości oraz promocja samozatrudnienia
- (2) Wsparcie branży turystycznej
- (3) Budowa i komercjalizacja lokalnego produktu markowego
- (4) Wykorzystanie naturalnych potencjałów obszaru
- (5) Dostosowywanie infrastruktury do potrzeb inwestorów oraz przedsiębiorców

Cel strategiczny rewitalizacji 2.

Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej

Nowy Żmigród posiada duży potencjał rozwojowy, zwłaszcza w dziedzinie ekoturystyki i agroturystyki. Połączone jest to m.in. z koniecznością stymulowania aktywności podmiotów turystycznych oraz rozbudowywaniu sektora usługowego. Jedną z idei rewitalizacji w Nowym Żmigrodzie i Kątach jest wykorzystanie zarówno walorów przyrodniczych do procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Zrównoważony rozwój terenów problemowych to podstawowa wartość przyświecająca interesariuszom rewitalizacji w gminie. Podczas spotkań konsultacyjnych zarówno mieszkańcy Kątów, jak również Nowego Żmigrodu podkreślali konieczność dbałości o środowisko naturalne i unikalne dziedzictwo kulturowo-historyczne. Dodatkowo powyżej sformułowany cel ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia przeprowadzonej diagnozy oraz potrzeb artykułowanych przez mieszkańców. Zagadnienia związane ze sferą techniczną, funkcjonalno-przestrzenną oraz środowiskową to w istocie szereg zadań i przedsięwzięć inwestycyjnych warunkujących poprawę jakości życia oraz kompleksowość procesu rewitalizacji. Kształtowanie przestrzeni obszaru rewitalizacji zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego koncentruje się na zapewnieniu wysokiej dostępności i jakości infrastruktury technicznej i społecznej. Warto w tym miejscu dodać, że uznaje się, iż niniejszy cel strategiczny uzupełnia zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach działań społeczno-gospodarczych wyartykułowanych w pierwszy celu strategicznym.

2.1 Poprawa stanu technicznego budynków i przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji

- (1) Modernizacja oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- (2) Modernizacja i adaptacja budynków na cele społeczne
- (3) Odnowa obiektów i przestrzeni zabytkowych
- (4) Dostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszarów
- (5) Poprawa jakości przestrzeni publicznej
- (6) Ochrona środowiska naturalnego

2.2 Rozwój infrastruktury społecznej

- (1) Rozwój infrastruktury kulturalnej
- (2) Rozwój infrastruktury edukacyjno-wychowawczej
- (3) Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i pomocy społecznej
- (4) Rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej
- (5) Rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej

7.2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W dalszej części dokumentu zaprezentowano przedsięwzięcia zaplanowane w ramach rewitalizacji w gminie Nowy Żmigród, z uwzględnieniem ich krótkiej charakterystyki. W kolejnych rozdziałach każde z proponowanych przedsięwzięć zostało przypisane do celów strategicznych oraz kierunków działań. Dla zapewnienia odpowiedniej przejrzystości projekty zostały dodatkowo podzielone na podobszary rewitalizacji. Umożliwia to zapoznanie się również z przestrzennym aspektem planowanej interwencji. Dla pełnej prezentacji zaplanowanych przedsięwzięć wskazano zakres realizacji projektu, jego opis, podmiot odpowiedzialny za realizację, jak również ramy finansowe związane z jego realizacją. Prezentowane w zestawieniu projekty rewitalizacyjne, stanowią efekt prac diagnostycznych i konsultacyjnych prowadzonych w trakcie prac nad dokumentem. Znaczna część koncepcji projektowych to efekt pomysłów zgłaszanych w trakcie spotkań i wizyty studyjnej przez mieszkańców, przedstawicieli lokalnych organizacji, przedsiębiorców oraz władz i instytucji samorządowych. Pomysły te zostały w trakcie kolejnych działań zebrane i opracowane w spójną i logiczną całość. Odpowiadają one zatem rzeczywistym potrzebom zgłaszanym przez realnych użytkowników danych obszarów. Ich założenia zaprezentowane zostały poniżej.

Podobszar rewitalizacji Nowy Żmigród

- Projekt 1.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Nowym Żmigrodzie
- Projekt 1.2 Rewitalizacja gruntów w otoczeniu b. Kółka Rolniczego przy ul. Dukielskiej w Nowym Żmigrodzie
- Projekt 1.3 Dni Ziemi Żmigrodzkiej
- Projekt 1.4 Organizacja wydarzenia pn. Dzień Dziecka
- Projekt 1.5 Spółdzielnia socjalna „Żmigrodzianie”

Podobszar rewitalizacji Kąty

- Projekt 2.1 Utworzenie przestrzeni publicznej w miejscowości Kąty
- Projekt 2.2 Szkoła - Rekreacyjnym Centrum Wsi
- Projekt 2.3 Spotkania integracyjne w Kątach

7.2.1 Opis projektów rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji Nowy Żmigród

Projekt 1.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Nowym Żmigrodzie

1	Nazwa projektu	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Nowym Żmigrodzie
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na terenie Nowego Żmigrodu brak miejsc integracji, spotkań mieszkańców, miejsca w którym można bezpiecznie pospacerować. Brak miejsca (targowicy) na którym mogliby się promować lokalni rolnicy, sprzedawać swoje produkty.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Nadanie nowych funkcji zaniedbanym i zdegradowanym terenom Nowego Żmigrodu
5	Zakres realizowanego zadania	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa płyty stadionu, przebudowa trybun, utwardzenie parkingu (działka nr 764, 762, 860, 862) poprawa dojazdu poprzez remont drogi i modernizację oświetlenia na działce 765 i 761 - park podworski przy ulicy Gorlickiej – przekształcenie na miejsce spotkań mieszkańców, turystów, budowa alejek, ławek, zadaszonych miejsc - targowisko na działce po kółku rolniczym, utwardzenie terenu, wykonanie parkingu - rynek fontanna ewentualnie przebudowa celem wyznaczenia miejsc parkingowych - Ośrodek zdrowia, remont pomieszczeń celem przeniesienia wyjazdowego zespołu pogotowienia ratunkowego na 1 piętro i adaptacji pomieszczeń na parterze w celu stworzenia rehabilitacji - Poddanie rewitalizacji budynków obór, oraz „małego internatu” wraz z otoczeniem po b. szkole rolniczej w Nowym Żmigrodzie”
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	Nowy Żmigród, działki nr 764,762, 765, 761, 525, 844, 1205, 860, 862
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	5 500 000,00 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	Stworzenie miejsc spotkań dla mieszkańców, wzrost liczby realizowanych spotkań integracyjnych, zwiększenie atrakcyjności turystycznej Nowego Żmigrodu

Projekt 1.2 Rewitalizacja gruntów w otoczeniu b. Kółka Rolniczego przy ul. Dukielskiej w Nowym Żmigrodzie

1	Nazwa projektu	Rewitalizacja gruntów w otoczeniu b. Kółka Rolniczego przy ul. Dukielskiej w Nowym Żmigrodzie
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Podstawowym i zasadniczym problemem z jakim styka się społeczność Gminy Nowy Żmigród jest brak pracy. Wynika to głównie z procesu zmian gospodarczych z przełomu lat 80-tych i 90-tych. W tym okresie teren gminy dotknęła fala likwidacji zakładów pracy - funkcjonujących głównie w obszarach gospodarki rolnej i leśnej a także spółdzielczości w obszarze produkcji i obrotu artykułami spożywczymi. Wywołało to negatywny skutek w postaci załamania lokalnego rynku produktów rolnych i artykułów spożywczych.
4	Cel ogólny (cele) projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja gruntów przylegających do terenu b. kółka rolniczego 2. Organizacja wielofunkcyjnego targowiska gminnego na ww. terenie 3. Promocja lokalnej wytwórczości artykułów spożywczych 4. Stworzenie możliwości sprzedaży produktów rolnych przez lokalnych producentów 5. Aktywizacja lokalnej społeczności do samozatrudnienia w sektorze rolnym w charakterze mikroprzedsiębiorców 6. Promocja turystyki "spożywczej" "kulinarnej" poprzez umożliwienie sprzedaży tego typu artykułów we wskazanych miejscach
5	Zakres realizowanego zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty budowlane (adaptacyjne) terenu dla potrzeb targowiska (odkarczanie, wykonanie nawierzchni utwardzonej z kruszywa mineralnego, dostawa i montaż ław targowych, wykonanie ogrodzenia terenu, organizacja miejsc parkingowych oraz innej niezbędnej infrastruktury) 2. Zorganizowanie systemu zarządzania targowiskiem (w szczególności zasad handlu, wnoszonych opłat, kontroli, etc) 3. Zaangażowanie lokalnych producentów ekologicznych produktów spożywczych do ich sprzedaży w ramach targowiska
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	Nowy Żmigród, ul. Dukielska, dz. ew. nr 1205 i 1502
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	300 000 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja lokalnego rynku rolno - spożywczego (badanie ankietowe uczestników - handlujących i odwiedzających) 2. Promocja rolnictwa ekologicznego (badanie ilości sprzedawanych, lokalnie wyprodukowanych art. r-s) 3. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy (wspominana turystyka "kulinarna")

Projekt 1.3 Dni Ziemi Żmigrodzkiej

1	Nazwa projektu	Dni Ziemi Żmigrodzkiej
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Organizowanie imprezy pn. „Dni Ziemi Żmigrodzkiej” przyczyni się do zrzeczenia społeczności lokalnej Gminy Nowy Żmigród, jak i spoza jej obszaru. Takie wydarzenie kulturalne, wpłynie na integrację społeczeństwa, jak i zapoznanie się z lokalnymi zwyczajami i artystami.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Nadanie nowych funkcji zaniedbanym i zdegradowanym terenom Nowego Żmigrodu.
5	Zakres realizowanego zadania	- przebudowa płyty stadionu, przebudowa trybun, utwardzenie parkingu (działka nr 764, 860, 862), poprawa dojazdu poprzez remont drogi i modernizację oświetlenia na działce 765 i 761, - organizacja imprez kulturalnych promujących Gminę Nowy Żmigród (występy lokalnych artystów, promowanie lokalnych produktów, udział w różnego rodzaju konkursach, spotkania ze znajomymi, zabawy dla dzieci).
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	Nowy Żmigród, działka nr 764, 860, 862
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	70 000,00 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	Stworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców, wzrost liczby realizowanych spotkań integracyjnych, zwiększenie atrakcyjności turystycznej Nowego Żmigrodu

Projekt 1.4 Organizacja wydarzenia pn. Dzień Dziecka

1	Nazwa projektu	Organizacja wydarzenia pn. Dzień Dziecka
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Organizowanie imprezy pn. „Dzień Dziecka” przyczyni się do zrzeszenia i aktywizacji społeczności lokalnej Gminy Nowy Żmigród, a przede wszystkim jej najmłodszych mieszkańców. Takie rozwiązanie uatrakcyjni dzieciom i rodzicom spędzenie wolnego czasu i wpłynie na promowanie Gminy Nowy Żmigród.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Nadanie nowych funkcji zaniedbanym i zdegradowanym terenom Nowego Żmigrodu.
5	Zakres realizowanego zadania	- park podworski przy ul. Gorlickiej – przekształcenie na miejsce spotkań mieszkańców i turystów. Budowa alejek, ławek oraz miejsc zadaszonych, - propagowanie imprezy lokalnej pn. Dzień Dziecka, przyczyni się do integracji rodzin, umocnienia relacji rodzic-dziecko, aktywnego spędzania wolnego czasu, a także nawiązania nowych znajomości wśród dzieci i rodziców. Docelowo projekt może korzystnie wpłynąć na zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru i zapobieżenie dalszej migracji ludności.
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	Nowy Żmigród, działka nr 525/12
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	70 000,00 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	Stworzenie miejsc spotkań dla mieszkańców, wzrost liczby realizowanych spotkań integracyjnych, zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej Nowego Żmigrodu

Projekt 1.5 Spółdzielnia socjalna „Żmigrodzianie”

1	Nazwa projektu	Spółdzielnia socjalna „Żmigrodzianie”
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Realizacja projektu przez powołanie Spółdzielni Socjalnej osób prawnych przy wsparciu OWES Jasło ma na celu przyczynienie się do niwelowania problemu długotrwałego bezrobocia i wykluczenia społecznego obserwowanego w gminie. Realizacja projektu pozwoli także na zwiększenie zatrudnienia oraz stworzenia przyjaznych miejsc integracji społecznej. Projekt zwiększy możliwości świadczenia usług opiekuńczych dla osób w wieku seneioralnym. W ramach pracy spółdzielni planuje się także stworzenie lokalnego produktu promocyjno-turystycznego, którego brak w gminie.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Realizacja projektu polegająca na utworzeniu spółdzielni socjalnej pozwoli utworzyć stałe miejsca pracy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Będzie także wpływać na poprawę integracji i spójności społecznej mieszkańców, poprzez koncentrację wokół działań edukacyjnych, kulturalnych, pobudzenie aktywności społecznej.
5	Zakres realizowanego zadania	Remont i adaptacja po siedzibie MPN lub internatu LO wraz z otoczeniem oraz wyposażenie terenu w obiekty małej architektury.
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	1032 lub 1041
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 000 000zł – inwestycje infrastrukturalne 250 000zł – wyposażenie 350 000zł – roczny koszt prowadzenia Spółdzielni Socjalnej łącznie ok 1 600 000 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	<ul style="list-style-type: none"> · zmniejszenie skali bezrobocia · uruchomienie aktywności i integracji społecznej · stworzenie miejsca aktywności seniorów · uruchomienie działań edukacyjnych dla młodzieży i sprzyjających wymianie doświadczeń międzypokoleniowych · spółdzielnia stworzy możliwość integracji społecznej podopiecznym mops poprzez działalność w warsztatach · 6 stałych miejsc pracy · stworzenie i wdrożenie produktu turystycznego dla gminy Nowy Żmigród · oddanie w pełni zrewitalizowanego budynku do użytku i nadanie mu nowych funkcji na rzecz społeczności lokalnej

Projekt 2.1 Utworzenie przestrzeni publicznej w miejscowości Kąty

1	Nazwa projektu	Utworzenie przestrzeni publicznej w miejscowości Kąty
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt stanowi odpowiedź na występujący w sołectwie Kąty brak zorganizowanej przestrzeni publicznej, która utrudnia mieszkańcom prowadzenie spotkań i realizację imprez i wydarzeń o charakterze lokalnym. Brak przestrzeni publicznej mającej charakter zorganizowanego miejsca spotkań obniża także możliwości dalszego rozwoju miejscowości, posiadającej duże walory turystyczne.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki oraz agroturystyki
5	Zakres realizowanego zadania	Budowa altany z grillem oraz utwardzenie placu dla autobusów przywożących turystów wędrujących na Górę Grzywacką
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	576
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	500 000,00 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	<ul style="list-style-type: none"> · Zwiększenie atrakcyjności miejscowości co przyczyni się do zwiększenia ilości turystów i osób korzystających z gospodarstw agroturystycznych. · Ożywienie i rozwój gospodarczy miejscowości. · Utworzenie nowych miejsc pracy. · Rozwój przedsiębiorczości i liczby podmiotów agroturystycznych.

Projekt 2.2 Szkoła - Rekreacyjnym Centrum Wsi

1	Nazwa projektu	Szkoła - Rekreacyjnym Centrum Wsi
2	Nazwa wnioskodawcy	Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt stanowi odpowiedź na deficyt miejsc rekreacji i wypoczynku dostrzegalny w miejscowości Kąty, a także ograniczoną liczbę działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej, promocji pozytywnych postaw, stylu życia etc. Projekt stanowił będzie także uzupełnienie ograniczonej oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wsi Kąty oraz okolicznych miejscowości. Teren szkoły jest miejscem spotkań dzieci i młodzieży w czasie wolnym . Dzieci i młodzież mając możliwość spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu nabiorą zdrowych nawyków z tym samym zmniejszania się zachowań ryzykownych. Bogata oferta zajęć dodatkowych przyczyni się do wzrostu wyników nauczania.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Promowanie zdrowego stylu życia na świeżym powietrzu. Teren szkoły miejscem spotkań i integracji dzieci i młodzieży ze wsi Kąty i okolicznych miejscowości. Zapobieganie patologii (alkoholizm, narkomania). Podniesienie efektów kształcenia.
5	Zakres realizowanego zadania	Zakup i zmontowani stołu pingpongowego stałego (betonowe) - 2 szt. Zakup i zmontowanie stolików do gry w szachy wraz ze stołkami (betonowe) 3 szt. Stolik do gry w szachy i chińczyka - wraz z ławeczkami 2szt .ławki na stelażu betonowym z oparciem - 4 szt. Zakup i zmontowanie urządzeń do ćwiczeń fitness na świeżym powietrzu, donic betonowych i zasiedzenie kwiatów, krzewów ozdobnych. Zorganizowanie dodatkowych zajęć z języka angielskiego, aerobiku, kursu tańca, warsztatów teatralnych itp.
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Kątach
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	200 000 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	Rewitalizacja obiektu szkoły i nadanie jej nowej funkcji społecznej jako miejsce wypoczynku i rekreacji dla dzieci , młodzieży i mieszkańców. Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w celu przygotowania do aktywnego wypoczynku i rekreacji. Poprawa estetyki otoczenia

Projekt 2.3 Spotkania integracyjne w Kątach

1	Nazwa projektu	Spotkania integracyjne w Kątach
2	Nazwa wnioskodawcy	Stowarzyszenie promocji i rozwoju wsi Kąty Pokolenie Kąty, Gmina Nowy Żmigród
3	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Brak integracji społeczności, problem rosnącego wykluczenia społecznego oraz brak oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców wsi, skutkujący zwiększeniem skali migracji z miejscowości oraz stopniowym starzeniem się populacji sołectwa.
4	Cel ogólny (cele) projektu	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców. Zapewnienie nowych form spędzania wolnego czasu. Zwiększenie dostępu do obiektów wspierających rozwój kultury fizycznej, aktywności fizycznej i promocji zdrowia.
5	Zakres realizowanego zadania	Przygotowanie oferty spotkań integracyjnych dla różnych grup wiekowych mieszkańców sołectwa Kąty. Wypracowanie zakresu tematycznego spotkań wraz z mieszkańcami uczestniczącymi w zajęciach. Spotkania na wybudowanej siłowni zewnętrznej. Promocja zdrowego trybu życia.
6	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji (adres)	Działki gminne obok domu ludowego w Kątach
7	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	40 000 zł
8	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.	<ul style="list-style-type: none"> · Wzrost integracji społecznej. · Poprawa stanu zdrowia mieszkańców. · Zapobieganie wykluczeniu społecznemu. · Tworzenie nowych miejsc spędzania wolnego czasu.

7.3 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Projekty wyszczególnione na liście planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych stanowią odpowiedź na problemy zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia te są wynikiem pracy interesariuszy procesu rewitalizacji. Projekty były zgłaszane podczas spotkań konsultacyjnych oraz w otwartym naborze projektów i stanowią komplementarną całość. W chwili obecnej nie przewiduje się innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych niż projekty opisane w rozdziale. Przedsięwzięcia zawarte w LPR zostały zaplanowane do realizacji w latach 2017-2023, przy czym realny okres ich realizacji zależał będzie od możliwości finansowych gminy oraz skuteczności pozyskiwania środków zewnętrznych. W czasie tego okresu dokument będzie na bieżąco monitorowany i w przypadku konieczności wprowadzenia nowych projektów rewitalizacyjnych dokument będzie na bieżąco aktualizowany.

8. Komplementarność działań rewitalizacyjnych

Komplementarność obok szczegółowej diagnozy oraz możliwie szerokiej partycypacji społecznej stanowi ważny aspekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017 – 2023. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Komplementarność rozpatrywana jest na poziomie pięciu aspektów: przestrzennego, problemowego, proceduralno-instytucjonalnego, międzyokresowego i źródeł finansowania.

8.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 opiera się przede wszystkim na wyborze projektów, które skupione są na zdelimitowanych podobszarach rewitalizacji. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie określenie podobszarów rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową, konsultacje społeczne i badania ankietowe. Zaprezentowane w dokumencie projekty rewitalizacyjne skupiają się na podobszarach rewitalizacji i są z nimi ściśle powiązane, jednocześnie stanowiąc odpowiedź na główne problemy tych terenów.

Realizacja zgłoszonych projektów w przyjętej formule będzie zapobiegać przenoszeniu się różnych problemów na dalsze tereny rewitalizowanych miejscowości i gminy. W szczególności dotyczy to problemów społecznych, środowiskowych i technicznych. Problemy natury społecznej przekładają się między innymi na wzrost liczby odnotowywanych aktów wandalizmu, koncentrację biedy, apatię społeczną czy innych negatywnych zjawisk. Zjawiska te mają tendencję do rozprzestrzeniania się na obszary sąsiednie. Dodatkowo poszczególne podobszary rewitalizacji wyróżnia niekorzystna sytuacja w zakresie emisji hałasu oraz dostępności do miejsc zielonych oraz obiektów/przestrzeni służących rekreacji. Podjęcie działań w tym zakresie, w tym rozwój i modernizacja terenów zielonych, zwiększenie dostępności i modernizacja przestrzeni publicznych wpłynie na poprawę funkcjonowania nie tylko w podobszarach rewitalizacji, ale również całej gminy, wpływając korzystnie zarówno na kondycję zdrowotną mieszkańców jak i atrakcyjność osiedleńczą całego obszaru.

8.2 Komplementarność problemowa

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 zapewniono także komplementarność problemową. Przedsięwzięcia wskazane w ramach LPR wynikają wprost ze zdiagnozowanych problemów i jednocześnie są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Zadania o charakterze inwestycyjnym uzupełniają działania o charakterze społecznym

(kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców), na co wskazywano w opisie poszczególnych propozycji projektowych.

Poszczególne zadania zostały tak zaplanowane, by wpływać na różne funkcje poszczególnych podobszarów rewitalizacji. W szczególności działania inwestycyjne skupiają się w zdecydowanej mierze na umożliwieniu realizacji przedsięwzięć miękkich nakierowanych na promocję aktywności społecznej, poprawę jakości zdrowia mieszkańców, promocję lokalnej kultury i tradycji, jednocześnie porządkując przestrzeń publiczną, zwiększając ład przestrzenny i co najważniejsze, poprawią jakość życia mieszkańców. Ponadto zgłoszone projekty inwestycyjne związane z modernizacją i ożywieniem gospodarczym terenów targowiska, przyczynią się do trwałej poprawy dostępności mieszkańców do nowych miejsc pracy.

8.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Rolę operatora rewitalizacji pełnić będzie Urząd Gminy w Nowym Żmigrodzie, z kluczową rolą Zespołu ds. opracowania i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji, który zostanie powołany osobnym zarządzeniem Wójta. Takie rozwiązanie w ramach istniejących obecnie struktur zapewni skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Operator rewitalizacji będzie pełnił rolę wykonawczą i zarządcą programu, jednak w celu zapewnienia jak największej efektywności działań realizacja zadań zlecana będzie odpowiednim jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu odpowiednie uprawnienia i kompetencje.

Operator rewitalizacji będzie pełnił rolę wykonawczą i zarządcą programu, jednak w celu zapewnienia jak największej efektywności działań realizacja zadań zlecana będzie odpowiednim jednostkom i podmiotom, które posiadają ku temu odpowiednie uprawnienia i kompetencje - w szczególności dotyczy to podmiotów podległych samorządowi lokalnemu, którym zlecane będą konkretne zadania przewidziane do realizacji w ramach LPR. Podmiotami o których mowa będzie np. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i in. Ponadto w celu skutecznej realizacji założeń LPR przewiduje się także współpracę z instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Instytucje te odpowiedzialne będą nie tylko za konsultowanie, opiniowanie projektów i działań rewitalizacyjnych w ramach prac Komitetu Rewitalizacji, ale także będą uczestniczyły w realizacji poszczególnych przedsięwzięć na zasadach zlecania zadań publicznych wg. procedury przewidzianej w ustawie działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie – Prawo zamówień publicznych.

8.4 Komplementarność międzyokresowa

Lokalnym Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród zwraca uwagę na ważne problemy społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne oraz środowiskowe. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych dotyczyły głównie niewielkich zadań związanych z rewitalizacją przestrzeni gminnej na podstawie innych dokumentów planistycznych niż program rewitalizacji. Obecna perspektywa finansowa daje możliwość wzmocnienia i rozwoju przedsięwzięć o charakterze rewitalizacyjnym a także podejmowaniu działań na znacznie większą skalę. Zgodnie z logiką interwencji społecznej, inwestycyjnej i infrastrukturalnej przedmiotowe opracowanie stanowi kompleksowy program dotyczący wszystkich sfer życia społecznego, którego Gmina Nowy Żmigród wcześniej nie posiadała.

8.5 Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 będą finansowane z różnych źródeł: środków publicznych oraz prywatnych. Jednocześnie zaplanowano finansowanie poszczególnych przedsięwzięć zgodnie z zasadą dodatkowości przy wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych (RPO WP na lata 2014 – 2020, PO IŚ itp.) oraz programów krajowych. Taki montaż finansowy uwzględniający różne metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań. Jako szczególnie ważne uznać należy zaangażowanie środków prywatnych: organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw etc. Pozwolą one na zwiększenie efektywności zaangażowanych środków publicznych, przekładając się na stopień osiągnięcia celów LPR.

8.6 Podsumowanie komplementarności i powiązanie projektów

Podsumowanie komplementarności w obrębie LPR zaprezentowano na poziomie kierunków działań i projektów. Związane jest to z patrzeniem na proces rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów. Wszystkie zadania, zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 zostały opracowane po wcześniejszym zapoznaniu się w z wynikami diagnozy potrzeb i potencjałów rozwojowych miasta oraz jego mieszkańców. Każde zaplanowane w ramach niniejszego dokumentu zadanie, pozwala na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom, które zostały wcześniej przeanalizowane oraz powiązanie ich z zaplanowanymi celami i kierunkami działań. Ponadto zaproponowane działania rewitalizacyjne mają charakter uzupełniający się.

Działania zaplanowane w podobszarze rewitalizacji Nowy Żmigród docelowo mają za zadanie doprowadzić do jego rzeczywistej rewitalizacji w sensie społecznym i gospodarczym. Służyć temu ma zarówno nowa forma zagospodarowania przestrzennego i funkcjonalnego obszaru rynku, targowiska

oraz stadionu (projekty 1.1, 1.2, 1.3 – które wzajemnie się uzupełniają i rozszerzają zakres poszczególnych koncepcji zarówno o cele inwestycyjne jak i społeczno-gospodarcze). Uzupełnieniem tych inwestycji będą także działania związane z modernizacją i zmianą zagospodarowania parku podworskiego, czy ośrodka zdrowia. Wszystkie działania inwestycyjne wsparte zostaną działaniami o charakterze społecznym i kulturalnym (organizacja Dnia dziecka, Dni Ziemi Żmigrodzkiej etc.) oraz działań nakierowanych na wsparcie lokalnych przedsiębiorców i rozwój mikroprzedsiębiorczości (działania miękkie związane z rewitalizacją targowiska i promocją rolnictwa ekologicznego). Ważnym z punktu widzenia gminy Nowy Żmigród, będą także przedsięwzięcia związane w uruchomieniem pierwszej w gminie spółdzielni socjalnej (1.5), nastawionej na rozwój sektora ekonomii społecznej, zapobieganie wykluczenia społecznego oraz świadczenie usług odpowiadających lokalnym potrzebom (usług opiekuńczych, pielęgnacyjnych i in.).

Podobnie zakres działań planowanych w podobszarze rewitalizacji Kąty ma charakter komplementarny względem zdiagnozowanych problemów podobszaru, zgłaszanych projektów jak i ich koncepcji. Istotne z punktu widzenia całokształtu rewitalizacji podobszaru Kąty będzie zarówno przeprowadzenie działań inwestycyjnych zawartych w koncepcji projektu 2.1 polegającej na dostosowaniu istniejącej przestrzeni do wymogów spełniających aktualną definicję przestrzeni publicznej, jak i zagospodarowanie terenu przyszłolnego (2.2). Przestrzeń ta docelowo będzie umożliwiała mieszkańcom Kątów spędzanie wolnego czasu, aktywizację społeczną, kulturalną oraz pozwoli zwiększyć atrakcyjność turystyczną obszaru, posiadającego naturalne predyspozycje w tym zakresie, wynikające z bliskości Magurskiego Parku Narodowego. W ramach projektów 2.2 oraz 2.3 przewidziane zostały także działania o charakterze integracyjnym i edukacyjnym skierowane do lokalnej społeczności. Realizacja tych działań przyczyni się zarówno do wzmocnienia naturalnego potencjału obszaru, jak i rozbudowy i dostosowania do aktualnych potrzeb obszaru całej gminy.

Aby przedstawić powiązania celów i kierunków działań z planowanymi przedsięwzięciami, posłużono się tabelami zamieszczonymi poniżej:

Tabela 10 Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań - Podobszar Nowy Żmigród

Nazwa przedsięwzięcia	Cel strategiczny	Kierunek działania
Projekt 1.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Nowym Żmigrodzie	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej
		1.2 Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji
		1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	2.1 Poprawa stanu technicznego budynków i przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji
		2.2 Rozwój infrastruktury społecznej
Projekt 1.2 Rewitalizacja gruntów		1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej

Nazwa przedsięwzięcia	Cel strategiczny	Kierunek działania
w otoczeniu b. Kółka Rolniczego przy ul. Dukielskiej w Nowym Żmigrodzie	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	2.1 Poprawa stanu technicznego budynków i przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji
Projekt 1.3 Dni Ziemi Żmigrodzkiej	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	1.2 Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji
Projekt 1.4 Organizacja wydarzenia pn. Dzień Dziecka	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	2.2 Rozwój infrastruktury społecznej
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji
Projekt 1.5 Spółdzielnia socjalna „Żmigrodzianie”	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej
		1.2 Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji
		1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	2.1 Poprawa stanu technicznego budynków i przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11 Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań - Podobszar Kąty

Nazwa przedsięwzięcia	Cel strategiczny	Kierunek działania
Projekt 2.1 Utworzenie przestrzeni publicznej w miejscowości Kąty	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	2.1 Poprawa stanu technicznego budynków i przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji
Projekt 2.2 Szkoła - Rekreacyjnym Centrum Wsi	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej
		1.2 Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji
	Cel 2 Poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej	2.1 Poprawa stanu technicznego budynków i przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji
Projekt 2.3 Spotkania integracyjne w Kątach	Cel 1 Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów problemowych	2.2 Rozwój infrastruktury społecznej
		1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej
		1.2 Rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

9. Ramy finansowe lokalnego programu rewitalizacji

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, uwzględnione w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023, obejmują zadania o charakterze głównym, jak i uzupełniającym, których realizacja uzależniona została przede wszystkim od możliwości finansowych gminy oraz stopnia efektywności pozyskiwania środków na realizację poszczególnych projektów. W tym kontekście przedmiotowy plan finansowy ma charakter indykatywny i obejmuje wszystkie zidentyfikowane projekty.

Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych w województwie podkarpackim w latach 2014 – 2020 są środki w ramach funduszy europejskich wydatkowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020. Jednocześnie ważnymi źródłami zapewniającymi komplementarność finansowania przedsięwzięć są: krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), środki celowe będące w dyspozycji Ministerstw (np. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Sportu i Turystyki), inne środki regionalne i lokalne, a także środki pochodzące od prywatnych inwestorów. W przypadku gminy Nowy Żmigród istotnym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych będą także środki własne gminy.

W rozdziale 5.2 przedstawiono zaplanowane wydatki dla poszczególnych projektów, wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych, za realizację poszczególnych zadań i tym samym zapewniających ich finansowanie. W przedmiotowym rozdziale zaprezentowano łączny budżet zaplanowanych przedsięwzięć oraz zestawienie kosztów poszczególnych projektów, dodatkowo wskazując poziom wydatków dla poszczególnych rewitalizowanych podobszarów oraz wskazując źródła ich potencjalnego finansowania.

Łączna wartość projektów zaplanowanych w ramach LPR zamyka się kwotą 8 280 000,00 zł. W ramach poszczególnych zidentyfikowanych podobszarów rewitalizacji wydatki kształtują się na poziomie przedstawionym w poniższej tabeli.

Tabela 12 Wartość projektów rewitalizacji według podobszarów oraz zbiorczo

Projekt	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa kwota dofinansowania
Projekt 1.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Nowym Żmigrodzie	Działanie 6.3 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), środki celowe będące w dyspozycji Ministerstw (np. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Sportu i Turystyki), Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	5 500 000,00 zł

Projekt	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa kwota dofinansowania
Projekt 1.2 Rewitalizacja gruntów w otoczeniu b. Kółka Rolniczego przy ul. Dukielskiej w Nowym Żmigrodzie	RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	300 000,00 zł
Projekt 1.3 Dni Ziemi Żmigrodzkiej	RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	70 000,00 zł
Projekt 1.4 Organizacja wydarzenia pn. Dzień Dziecka	RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	70 000,00 zł
Projekt 1.5 Spółdzielnia socjalna „Żmigrodzianie”	RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), środki celowe będące w dyspozycji Ministerstw (np. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej), Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	1 600 000,00 zł
Razem		7 540 000,00 zł
Projekt 2.1 Utworzenie przestrzeni publicznej w miejscowości Kąty	RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), środki celowe będące w dyspozycji Ministerstw, Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	500 000,00 zł
Projekt 2.2 Szkoła - Rekreacyjnym Centrum Wsi	RPO WP 2014-2020, krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), środki celowe będące w dyspozycji Ministerstw, Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	200 000,00 zł
Projekt 2.3 Spotkania integracyjne w Kątach	Krajowe fundusze europejskie (np. PO WER, PO IŚ, PO PC), środki celowe będące w dyspozycji Ministerstw, Środki Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Pozostałe środki dotacyjne, Środki własne Gminy	40 000,00 zł
Razem		740 000,00 zł
Wartość wszystkich planowanych przedsięwzięć		8 280 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

10. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 został przygotowany w oparciu o mechanizmy partycypacyjne. Oznacza to, że dokument na każdym etapie jego tworzenia został przedyskutowany i skonsultowany z poszczególnymi stronami biorącymi udział w procesie odnowy. Do głównych grup uczestniczących w procesie tworzenia dokumentu należą:

- Mieszkańcy Gminy Nowy Żmigród,
- Władze samorządowe i urzędnicy UG Nowy Żmigród,
- Pracownicy gminnych jednostek organizacyjnych,
- Przedstawiciele organizacji społecznych,
- Przedstawiciele lokalnych przedsiębiorców.

W ramach tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród wykorzystano następujące mechanizmy partycypacyjne:

1. Delimitacja obszaru została poddana konsultacjom społecznym za pomocą badania ankietowego przeprowadzonego na próbie 314 mieszkańców. Badanie sondażowe było przeprowadzone w styczniu 2017 roku na próbie pełnoletnich mieszkańców gminy. Badanie wykonano metodą „door to door” przez przeszkolonych ankierów. Wyniki badania potwierdziły prowadzone uprzednio analizy wskaźnikowe potwierdzając tym samym dobór obszaru przewidzianego do rewitalizacji.
2. W dniu 31.01.2016 w Urzędzie Gminy Nowy Żmigród w godzinach 08:00-16:00 przeprowadzone zostały warsztaty strategiczne, w których uczestniczyli przedstawiciele mieszkańców, organizacji pozarządowych, władz samorządowych oraz urzędnicy UG Nowy Żmigród i pracownicy jednostek organizacyjnych. W trakcie spotkania omówione zostały założenia procesu rewitalizacji, wytyczne RPO WP na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji, przedstawiono wyniki delimitacji obszaru oraz wyniki badań ankietowych, a także zaprezentowano przykłady tzw. dobrych praktyk rewitalizacji w Polsce i wybranych krajach Europy. W trakcie spotkania dyskusja skierowana została także na problemy i potrzeby rewitalizacyjne gminy Nowy Żmigród, w trakcie której moderatorzy wraz z uczestnikami podejmowali działania mające na celu przygotowanie wstępnych koncepcji projektów rewitalizacyjnych w gminie. Jednym z elementów spotkania warsztatowego, był spacer studyjny. Spacer studyjny jest jedną z jakościowych metod badawczych, którego celem była wizytacja obszaru zdegradowanego. Metoda ta miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów przede wszystkim zaś w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W trakcie spaceru gromadzono informacje o potencjalnych projektach/działaniach możliwych do realizacji wynikających zarówno

z lokalnych potrzeb jak i potencjałów. W spacerze w towarzystwie przedstawicieli władz Gminy Nowy Żmigród, pracowników UG Nowy Żmigród i jednostek mu podległych, a także przedstawicieli lokalnej społeczności uczestniczyli eksperci zewnętrzny ds. rewitalizacji. W spacerze studyjnym udział wzięło łącznie około 25 osób, w tym osoby napotkane w miejscach/obiektach wizytowanych, znajdujących się na podobszarach rewitalizacji.

3. W dniu 31.01.2016 r. w godzinach 16:00-17:00 zorganizowano otwarte spotkanie inauguracyjne skierowane do mieszkańców i pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji (organizacji społecznych, przedsiębiorców, władz lokalnych). Konferencja inauguracyjna miała na celu przedstawienie uczestnikom głównych założeń związanych z procesem prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, omówienie kolejnych etapów procesu oraz zwrócenie uwagi zebranych na możliwość włączenia się w prace nad dokumentem poprzez planowany proces konsultacji oraz możliwość zgłaszania własnych projektów rewitalizacyjnych. Spotkanie odbyło się w Urzędzie Gminy Nowy Żmigród, a informacje o spotkaniu opublikowano między innymi na stronie internetowej urzędu.
4. W dniach 06.02.2017 do 18.02.2017 mieszkańcy oraz wszystkie uprawnione podmioty mogli zgłaszać propozycje projektów rewitalizacyjnych za pośrednictwem strony internetowej <http://deltapartner.pl/ankiety/projekty-nowy-zmigrod/> . Ogłoszenie o naborze projektów zostało rozpropagowane kanałami informacyjnymi UG Nowy Żmigród. W trakcie trwania naboru zgłoszonych zostało łącznie 13 koncepcji projektów rewitalizacyjnych, z których część po przeprowadzonym spotkaniu konsultacyjnym została połączona z innymi zgłoszonymi projektami, a kolejnych kilka zostało odrzucony ze względu na zakres znacząco wykraczający poza tematykę rewitalizacji.
5. W dniu 13.02.2017 odbył się cykl warsztatów rewitalizacyjnych, w których wzięło udział łącznie 60 osób. Rekrutacja na warsztaty miała charakter otwarty. Uczestnikami warsztatów byli przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych, sołtysi oraz przedstawiciele UG Nowy Żmigród. W ramach warsztatów przeprowadzono dyskusję na temat zgłoszonych projektów rewitalizacyjnych oraz podjęto działania mające na celu dopracowanie zgłoszonych oraz wypracowanie nowych koncepcji projektów rewitalizacyjnych na terenie obu podobszarów rewitalizacji.
6. W dniu 09.03.2017 odbyło się spotkanie podsumowujące prace nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023. Na spotkaniu przedstawiono założenia planistyczne oraz projekty rewitalizacyjne wypracowane w trakcie procesu tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji. Uczestnicy spotkania mogli zgłaszać uwagi do proponowanych rozwiązań oraz proponować ich ewentualne korekty.

7. W okresie od 10 do 17 marca 2017 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023, w trakcie których wszyscy interesariusze Programu mogli zgłaszać uwagi do dokumentu. Konsultacje prowadzone były w formie zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz zbierania uwag ustnych w punkcie konsultacyjnym. W trakcie trwania konsultacji uwagi zgłosiły 2 osoby. Obie uwagi zostały uwzględnione.

Dodatkowo, obok opisanych wyżej przeprowadzonych konsultacji społecznych, pracownicy Urzędu Gminy w Nowym Żmigrodzie oraz przedstawiciele wykonawcy opracowania na bieżąco udzielali wszelkich informacji dotyczących procesu rewitalizacji i procesu prac nad Programem.

11. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja

11.1 System wdrażania i monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji

Za wdrażanie i monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 odpowiedzialność powierza się Wójtowi Gminy Nowy Żmigród poprzez Urząd Gminy w Nowym Żmigrodzie, w szczególności – Referat Infrastruktury i Ochrony Środowiska, jako operatora procesu rewitalizacji. Operator Rewitalizacji oraz Zespół ds. opracowania i wdrażania LPR (który powołany zostanie po uchwaleniu i pozytywnym zaopiniowaniu dokumentu przez Urząd Marszałkowski), stanowił będzie ciało doradcze, opiniujące i monitorujące LPR, które zostanie powołane na mocy odrębnego zarządzenia Wójta Nowego Żmigrodu. Zaprojektowany system zarządzania zapewni wykorzystanie Lokalnego Programu Rewitalizacji, gwarantując realizację zadań zapisanych w Programie oraz przyszłych zadań, wynikających z nowo zaistniałych potrzeb.

11.2 Opis struktury zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji

Realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 powierza się Wójtowi Gminy Nowy Żmigród poprzez Urząd Gminy w Nowym Żmigrodzie oraz Zespół ds. opracowania i wdrażania LPR (który powołany zostanie po uchwaleniu i pozytywnym zaopiniowaniu dokumentu przez Urząd Marszałkowski).

Zarządzanie przedmiotowym opracowaniem odbywać się będzie zatem w ramach istniejących struktur Urzędu Gminy, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie Programem. Wszystkie projekty będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy, Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi.

Spójność niniejszego Programu z WPF zapewnić ma efektywną realizację zaplanowanych, zhierarchizowanych i ujętych w ww. planach programów i projektów inwestycyjnych.

W przypadku projektów planowanych do współfinansowania z funduszy Unii Europejskiej, właściwa jednostka zleca i przygotowuje wymaganą dokumentację techniczną przygotowuje wniosek, który zostaje złożony do właściwej instytucji.

Celem sprawnego zarządzania większymi zadaniami inwestycyjnymi / programami, Wójt Nowego Żmigrodu może powołać Zespoły Zadaniowe. W skład Zespołów wchodzi przedstawiciele poszczególnych komórek odpowiedzialnych za częściowe funkcje zarządzania projektem.

Ideą powołania Zespołów jest właściwe przygotowanie projektu od strony technicznej i sprawne zarządzanie jego realizacją począwszy od przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, poprzez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad robotami,

zarządzanie przepływem dotacji, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy.

Istotnym elementem systemu wdrażania Lokalnego Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 jest zbudowanie mechanizmów uspołecznienia procesu rewitalizacji. Ze względu na szeroki i międzysektorowy charakter planowanych działań, konieczne jest nawiązanie współpracy ze społecznością lokalną na rzecz skutecznego przeobrażenia obszarów przewidzianych do rewitalizacji. W związku z aktywnym uczestnictwem organizacji pozarządowych oraz mieszkańców zakłada się wykorzystanie mechanizmów związanych z kontrolą obywatelską i współdecydowaniem (mechanizmy te zostały opisane w ramach opisu mechanizmów partycypacyjnych, nie mniej ze względu na ich wdrożeniowy charakter opis zasad włączających społeczność lokalną do jego realizacji zaprezentowano poniżej).

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023 jest dokumentem otwartym i będzie podlegać aktualizacji zgodnie z nowo pojawiającymi się problemami, w oparciu o zasadę partnerstwa we współpracy z Zespołem ds. opracowania i wdrażania LPR oraz z lokalnymi partnerami: mieszkańcami, wspólnotami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, kościołami i związkami wyznaniowymi i innymi partnerami społeczno-gospodarczymi.

Jednym z elementów współpracy z partnerami będą działania Gminy Nowy Żmigród, która będzie uczestniczyć w inicjatywach mieszkańców i innych podmiotów, w szczególności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, realizujących działania na obszarze rewitalizowanym.

Aktywności powinny obejmować:

- akcje informacyjno-promocyjne z wykorzystaniem strony internetowej www.nowyzmigrod.eu,
- przygotowanie publikacji w prasie lokalnej i współpracę z mediami,
- współdziałania i uczestnictwo w organizowanych przez mieszkańców, NGO, i inne podmioty wydarzeniach
- podawanie do publicznej wiadomości, poprzez stronę internetową raportu z realizacji LPR,
- prowadzenie ankiet internetowych, poprzez stronę internetową, oceniających podejmowane działania i umożliwiające zgłoszenie nowych propozycji działań rewitalizacyjnych.

Powyższe działania zapewnią transparentność procesu odnowy, rzeczywistą kontrolę obywatelską i umożliwią wpływ na kształt zaplanowanych procesów rewitalizacyjnych w mieście.

11.3 Procedura prowadzenia monitoringu i ewaluacji oraz weryfikacji i oceny postępów realizacji Programu.

Opracowanie dobrze funkcjonującego monitoringu i ewaluacji działań umożliwia dobre zarządzanie projektem oraz polityką gminy. Podstawowym celem monitoringu jest weryfikacja skuteczności działań

ujętych w dokumencie. Stały monitoring pozwoli także na korygowanie działań, a co za tym idzie podniesienie efektywności polityk publicznych.

Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników, mających swoje źródło w efektach poszczególnych projektów. System monitoringu będzie obejmował nadzór nad poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz kontrolę realizacji całego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023.

Operator ds. Rewitalizacji pozyskuje informacje na temat zrealizowanych projektów w danym roku kalendarzowym od Jednostek odpowiedzialnych za ich realizację. Raport zawierający opis realizowanych zadań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród m.in.: okres realizacji zadania/projektu, opis zadania/projektu, cele, podjęte działania, wartość zadania/projektu oraz źródła finansowania oraz wskaźniki wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród jakie zostały osiągnięte zgodnie z celami zadania/projektu. Następnie raport przekazywany jest Wójtowi do zatwierdzenia. Zatwierdzony raport Wójt przekazuje Zespołowi ds. opracowania i wdrażania LPR, który ma możliwość zgłoszenia uwag i zaleceń. Wójt po uzyskaniu opinii Zespołu ds. opracowania i wdrażania LPR przekazuje go Radzie Gminy. Szczegółowe regulacje dotyczące terminów i cezur czasowych realizacji powyższej procedury określa Wójt na podstawie osobnego zarządzenia.

11.4 Wskaźniki realizacji

Podstawowym narzędziem do śledzenia postępu realizacji LPR są wskaźniki monitorowania, których wartość powinna być badana co najmniej raz w roku. Dostarczają one informacji dotyczących wskaźników rezultatu, a więc efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Podkreślić należy, iż wybór wskaźników skupiony jest na ocenie osiągnięcia celów LPR, a nie produktów poszczególnych projektów. Wynika to z postrzegania interwencji w ramach rewitalizacji jako procesu całościowego, który nie jest prostą sumą realizowanych projektów, a ma na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych obszarach poddanych rewitalizacji.

Wybór wskaźników skupił się przede wszystkim na zapewnieniu adekwatnych mierników poszczególnych celów strategicznych.

Tabela 13 Wskaźniki monitoringu

Cel	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
CEL 1 AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH				
KIERUNKI DZIAŁAŃ:				
1.1 Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej				
1.3 Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji				
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		15,6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	14,0

Cel	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
			w Nowym Żmigrodzie	
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem		67%	Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle	63%
CEL 2 POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ ORAZ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				
KIERUNKI DZIAŁAŃ:				
2.1 POPRAWA STANU TECHNICZNEGO BUDYNKÓW I PRZESTRZENI PUBLICZNEJ NA OBSZARZE REWITALIZACJI				
2.2 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ				
Liczba nowych budynków dostosowanych do potrzeb instytucji publicznych i społecznych		-	Urząd Gminy w Nowym Żmigrodzie	1
Zwiększenie liczby uczestników imprez i wydarzeń kulturalnych w gminie		1 200 os	Główny Urząd Statystyczny	1 300 os

Źródło opracowanie własne

11.5 Ewaluacja ex post – Ewaluacja po zakończeniu realizacji Lokalnego Program Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród

Ewaluacja ex post jest dokumentem, który posłuży do rozliczenia wyników prac związanych z Programem. Za wykonanie Ewaluacji odpowiedzialny będzie Operator ds. Rewitalizacji. Raport ten powinien zawierać zestawienie najważniejszych działań, inicjatyw podejmowanych na obszarze rewitalizowanym.

Dodatkowo ewaluacja powinna obejmować badania społeczno-ekonomiczne np. w formie ankiet internetowych, które będą stanowiły odpowiedź na zdiagnozowane w niemniejszym dokumencie problemy. Takie zestawienie pozwoli na wykazanie efektów, które zostały osiągnięte dzięki podjętej interwencji.

Raport zostanie przekazany Wójtowi oraz Zespołowi ds. opracowania i wdrażania LPR a także podany do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Nowy Żmigród.

11.6 Uspołecznienie monitoringu, ewaluacji oraz wdrażania aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Podstawowym celem działań związanych z uspołecznieniem monitoringu, ewaluacji i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów i interesariuszy. Proces partycypacji społeczności lokalnej w monitorowaniu realizacji LPR odbywać się będzie:

1. Pośrednio – poprzez informowanie przy wykorzystaniu strony internetowej gminy, w publikacjach i broszurach promocyjnych i informacyjnych, lokalnej prasie;
2. Bezpośrednio – podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk, organizacjami pozarządowymi.

Interesariuszami, w stosunku do których prowadzona będzie polityka komunikacji i informacji będą: mieszkańcy gminy, mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym także poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby bezrobotne itp.), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe.

W ramach rozpowszechniania informacji o Lokalnym Programie Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy – Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Żmigród na lata 2017-2023;
- publikowanie informacji na stronie internetowej Urzędu o nowo realizowanych zadaniach w ramach LPR;
- współpraca z prasą lokalną mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania LPR.

Wykorzystanie i wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- przygotowywanie informacji bieżących z przebiegu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji;
- opracowanie i realizacja ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji dotyczącej oceny prowadzonego procesu oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej;
- organizację co najmniej jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego, w trakcie którego mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi dot. prowadzonych prac;
- organizację warsztatów z przedstawicielami potencjalnych interesariuszy głównych projektów rewitalizacyjnych, których celem będzie dookreślenie koncepcji projektów, ich dostosowanie do aktualnych potrzeb oraz przygotowanie koncepcji włączających społeczność lokalną w prowadzone działania rewitalizacyjne.

Proponowane działania mające na celu wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi mogą zostać rozszerzone i dostosowane do zgłaszanych przez przedstawicieli ww. podmiotów potrzeb.

12. Spis grafik, tabel i wykresów

<i>Grafika 1 Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	<i>13</i>
<i>Grafika 2 Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania</i>	<i>14</i>
<i>Grafika 3 Mediana wieku</i>	<i>15</i>
<i>Grafika 4 Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania.....</i>	<i>16</i>
<i>Grafika 5 Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem</i>	<i>17</i>
<i>Grafika 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania</i>	<i>18</i>
<i>Grafika 7 Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania</i>	<i>19</i>
<i>Grafika 8 Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania.....</i>	<i>20</i>
<i>Grafika 9 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania - obszar wiejski.....</i>	<i>21</i>
<i>Grafika 10 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania – obszar wiejski.....</i>	<i>22</i>
<i>Grafika 11 Poziom degradacji technicznej.....</i>	<i>24</i>
<i>Grafika 12 Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych</i>	<i>25</i>
<i>Grafika 13 Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji terenu.....</i>	<i>26</i>
<i>Grafika 14 Jakość przestrzeni publicznej.....</i>	<i>27</i>
<i>Grafika 15 Dostęp do usług publicznych</i>	<i>28</i>
<i>Grafika 16 Poziom hałasu</i>	<i>30</i>
<i>Grafika 17 Jakość powietrza</i>	<i>31</i>
<i>Grafika 18 Mapa poglądowa podobszaru rewitalizacji Nowy Żmigród</i>	<i>49</i>
<i>Grafika 19 Mapa poglądowa podobszaru rewitalizacji Kąty</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 1 Wyróżnione jednostki statystyczne</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 2 Podsumowanie analizy wskaźnikowej – wskaźniki społeczne.....</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 3 Podsumowanie analizy wskaźnikowej – wskaźniki gospodarcze, techniczne, przestrzenne oraz środowiskowe</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 4 Obszar rewitalizacji przewidziany do objęcia Lokalnym Programem Rewitalizacji na lata 2017-2023</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 5 Proszę wskazać co Pani/Pana zdaniem jest mocną stroną a co największym problemem obszaru rewitalizacji? [%]..</i>	<i>46</i>
<i>Tabela 6 Jakiego typu działania/przedsięwzięcia powinny Pana(i) zdaniem zostać zrealizowane na terenie obszaru rewitalizacji? Co powinno zostać Pana(i) zdaniem zrobione, aby obszar ten lepiej służył mieszkańcom obszaru i całej gminy? [%]</i>	<i>47</i>
<i>Tabela 7 Analiza SWOT podobszarów rewitalizacji.....</i>	<i>58</i>
<i>Tabela 8 Zestawienie wskaźników zgodnych z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 – podobszar rewitalizacji Nowy Żmigród.....</i>	<i>61</i>
<i>Tabela 9 Zestawienie wskaźników zgodnych z Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 – podobszar rewitalizacji Kąty.....</i>	<i>61</i>

Tabela 10 Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań - Podobszar Nowy Żmigród.....	79
Tabela 11 Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań - Podobszar Kąty.....	80
Tabela 12 Wartość projektów rewitalizacji według podobszarów oraz zbiorczo.....	81
Tabela 13 Wskaźniki monitoringu	88
Wykres 1 Płeć respondentów [%]	36
Wykres 2 Wiek respondentów [%].....	37
Wykres 3 Wykształcenie respondentów [%]	37
Wykres 4 Status na rynku pracy respondentów [%]	38
Wykres 5 Jak Pan(i) ocenia sytuację materialną swojej rodziny? [%].....	38
Wykres 6 Od jak dawna zamieszkuje Pan(i) gminę Nowy Żmigród? [%].....	39
Wykres 7 Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać? [%]	39
Wykres 8 W której części gminy/w którym sołectwie Nowego Żmigrodu Pan/i mieszka? [%].....	40
Wykres 9 Proszę powiedzieć, czy obszar miejscowości Nowy Żmigród stanowiący tzw. obszar rewitalizacji, powinien Pana(i) zdaniem zostać podany procesowi rewitalizacji tj. procesowi odnowy tego obszaru, poprawy jego funkcjonalności, rozwoju oferty usług społecznych, rozrywkowych itp. [%].....	41
Wykres 10 Czy Pani/Pana zdaniem wskazany obszar rewitalizacji stanowi ważny punkt/miejsce związane z funkcjonowaniem gminy? [%]	41
Wykres 11 Czy Pani/Pana zdaniem obszar rewitalizacji jest interesujący jako miejsce do mieszkania? [%].....	42
Wykres 12 Czy Pani/Pana zdaniem w gminie Nowy Żmigród znajduje się inny niż wskazany obszar, który powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji? [%].....	42
Wykres 13 Dodatkowe obszary preferowane do objęcia programem rewitalizacji [%]	43
Wykres 14 Za pomocą szkolnej skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo słaba, 2 słaba, 3 średnia, 4 dobra, a 5 bardzo dobra proszę o ocenę wybranych aspektów jakości życia na terenie obszaru rewitalizacji. [%].....	44
Wykres 15 Jakie problemy Pana(i) zdaniem występują na terenie obszaru rewitalizacji?	45
Wykres 16 Czego brakuje Pani/Pana zdaniem na terenie obszaru rewitalizacji – miejscowości Nowy Żmigród?	46